

ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม ถึงอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ปริญญานิพนธ์

ของ

เพ็ชรนิภา นนทนาคร

๒๕๓๐.๓.๓๔

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม ๒๕๔๑

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

h 111552

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....วันเพ็ญ พงศ์ประยูร.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

.....ดร. นพ.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์นภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

.....วันเพ็ญ พงศ์ประยูร.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

.....ดร. นพ.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์นภา ศรีไพโรจน์)

.....ดร. นพ.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนนท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 10 ..เดือน พฤษภาคม.. พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนันท์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ กระตุ้นเตือน ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อความสมบูรณ์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขเครื่องมือสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.พ้องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ และเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนพลเจริญวิทยาคม และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพลเจริญวิทยาคม ที่ให้ความร่วมมือและความสะดวกแก่ผู้วิจัย ในการดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ปลื้มจิต สถาพรดำรงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรพิทยาคม คณาจารย์ทุกท่าน และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีแก่ผู้วิจัยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณวรรณา ปริญญาวิวัฒน์กุล ที่ให้ความช่วยเหลือ ความห่วงใยแก่ผู้วิจัย เสมอมา คุณประภาส ไชยชาติ ที่ให้ความช่วยเหลือในการถ่ายทำวีดิทัศน์ และคุณชลินทร์ ศิลปสมบัติดี ที่ให้คำแนะนำด้านสถิติแก่ผู้วิจัย

คุณค่าที่พึงได้จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นที่รักเคารพยิ่ง แต่คุณครู-อาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอน และสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย จนสำเร็จการศึกษา

เพ็ชรนิภา นนทนาคร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
คำนำ.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนว.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการอ่าน.....	16
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	35
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	35
แบบแผนการทดลอง.....	39
วิธีดำเนินการทดลอง.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43

5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	46
บทย่อ.....	46
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	46
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	46
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	47
การดำเนินการทดลอง.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	48
อภิปรายผล.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	51
บรรณานุกรม.....	53
ภาคผนวก.....	62
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	199

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group	
Pretest-Posttest Design.....	39
2 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนได้รับชุด	
การแนะแนว และกลุ่มควบคุมก่อนได้รับการสอนแบบปกติ.....	43
3 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียน ก่อนและหลัง	
การใช้ชุดการแนะแนวของกลุ่มทดลอง.....	44
4 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียน ก่อนและหลัง	
การสอนแบบปกติของกลุ่มควบคุม.....	44
5 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนว	
กับการสอนแบบปกติ.....	45
6 เฉลยคะแนนของแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน.....	192
7 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน.....	194
8 เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มทดลอง	
และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง.....	195
9 เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มทดลอง	
ก่อนและหลังการใช้ชุดการแนะแนว.....	196
10 เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มควบคุม	
ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ.....	197
11 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนความสนใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มทดลอง	
และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวและการสอนแบบปกติ.....	198

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง การปกครองของประเทศให้บรรลุผลสำเร็จและเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า จำเป็นจะต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 1) และปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ การจัดการศึกษา เพราะการศึกษาสามารถที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ทุกด้าน (นิพนธ์ ศศิธร. 2523 : 4) การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข สามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 8) ดังนั้นถ้าประเทศใดประชากรได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ประเทศนั้นย่อมประสบความสำเร็จในการพัฒนาทุก ๆ ด้าน เมื่อการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องวางรากฐานการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาบุคคล โดยคำนึงถึงการจัดและส่งเสริมให้บุคคลได้พัฒนาศักยภาพและใช้ความสามารถของตนให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ จึงจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้มีความรู้ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความถนัด ตลอดจนความสนใจ เพื่อให้แต่ละคนได้เข้าใจ รู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (พนัส หันนาคินทร์. 2521 : 6) และเพื่อเตรียมตัวศึกษาในระดับสูงขึ้นไป ตลอดจนเตรียมตัวเพื่อออกไปประกอบอาชีพให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 101)

องค์ประกอบที่ใช้ในการพิจารณาถึงคุณภาพของการศึกษามีหลายองค์ประกอบ แต่องค์ประกอบที่สำคัญมากขององค์ประกอบหนึ่งก็คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (วันชัย ดันยัตโมนุท. 2536 : 1) การที่ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทำให้ผู้เรียนไม่ได้พัฒนาความรู้ ความสามารถให้เจริญงอกงาม และใช้ประโยชน์เท่าที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังเป็นเครื่องแสดงถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวทางการศึกษาของนักเรียน และของประเทศชาติอีกด้วย (ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์. 2528 : 35) สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาเพียงประการเดียว องค์ประกอบอื่น ๆ อาจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจ คุณภาพการจัดการศึกษา กิจกรรมนักเรียน ความสามารถที่ติดตัวมาแต่กำเนิด คุณลักษณะของผู้เรียน แรงจูงใจ แนวความคิด และทัศนคติที่มีต่อการเรียน (อวยชัย วัชรสุวรรณ. 2521 : 120)

จากการสำรวจผลการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสมุทรพิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 359 คน มีระดับผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ร้อยละ 46.80 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 253 คน มีระดับผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ร้อยละ 51.38 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 270 คน มีระดับผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ร้อยละ 49.26 จากผลการเรียนดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้วิจัยได้สำรวจสภาพปัญหาในการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด พบว่า การที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เนื่องจากมีปัญาเกี่ยวกับการอ่านหนังสือเรียน ร้อยละ 48.75 ไม่ตั้งใจเรียนร้อยละ 30.00 เรียนไม่เข้าใจ ร้อยละ 12.08 ไม่ชอบวิชาที่เรียน ร้อยละ 7.50 และอื่น ๆ ร้อยละ 1.67 จะเห็นได้ว่า ปัญหาอันดับแรกที่ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำคือ ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านหนังสือเรียน โดยนักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ ไม่อยากอ่าน ไม่ตั้งใจอ่าน ไม่เอาใจใส่ในการอ่าน เบื่อหน่ายการอ่าน และผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์นักเรียนเพิ่มเติม พบว่า นักเรียนเป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือ ไม่มีสมาธิในการอ่าน จะอ่านหนังสือมักง่วงนอน ไม่มีอารมณ์ที่จะอ่านหนังสือ และนักเรียนคิดว่า การอ่านหนังสือมีประโยชน์น้อย ไม่รู้ว่าจะอ่านไปทำไม จะอ่านหรือไม่อ่านก็สอบผ่าน เพราะสอบได้หลายครั้ง เนื้อหาวิชาไม่สนุกจึงไม่สนใจอ่าน

หลังการสำรวจสภาพปัญหาในการเรียนและสัมภาษณ์นักเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ประจำวิชา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้นมักจะเกียจคร้านในการอ่านหนังสือ ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ไม่เห็นคุณค่าของการอ่าน คิดว่า สอบตกแล้วก็สามารถซ่อมได้ จากการสำรวจเบื้องต้น พบว่าปัญหาสำคัญที่ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำคือปัญหานักเรียนไม่สนใจในการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ของมนุษย์ เพราะการอ่านเป็นรากฐานที่สำคัญของการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียน หรือนอกห้องเรียน ล้วนแต่ใช้การอ่านเป็นสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ทั้งสิ้น กิจกรรมการเรียนเกือบทุกอย่างประมาณร้อยละ 80 - 90 จะต้องอาศัยการอ่าน (ศิริกาญจน์ โกสุมภ์, 2521 : 21) เป็นที่ยอมรับกันว่าบุคคลยิ่งอ่านมากเท่าไรก็จะยิ่งประสบความสำเร็จในการศึกษา (ชุดิมา สัจจามันท์, 2527 : 10) นอกจากนั้นการอ่านยังมีความจำเป็นในชีวิตประจำวันเป็นอันมาก เนื่องจากปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ วิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ มีมาก การอ่านจะช่วยพัฒนาสติปัญญาผู้อ่านให้สูงขึ้น ช่วยให้ผู้รู้ข่าวสารข้อเท็จจริงตลอดจนความเคลื่อนไหวของสิ่งต่าง ๆ ผู้อ่านสามารถใช้ประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านมาใช้ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ บางครั้งยังก่อให้เกิดความเพลิดเพลินซึ่งเป็นการพักผ่อนหย่อนใจได้อีกรูปแบบหนึ่ง (บุญยงค์ ทองมี, 2536 : 45) คุณค่าของการอ่านหนังสือนอกจากช่วยพัฒนาผู้อ่านแล้ว ยังมีผลต่อเนื่องไปถึงการพัฒนาคุณภาพของพลเมืองด้วย (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2533 : 17)

ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดจุดประสงค์เกี่ยวกับการอ่านไว้ในจุดประสงค์วิชาภาษาไทย ข้อ 4 ว่า "ให้มินิรักการอ่าน การเขียน และมีรสนิยมในการเลือกหนังสือ" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2534 : 9) และแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กำหนดจุดเน้นให้นักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนัก เห็นคุณค่าของภาษาไว้ประการหนึ่งว่า "ให้มินิรักการอ่าน สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายและแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2534 : 26) จากหลักสูตรและแผนพัฒนาการศึกษานี้ จะเห็นได้ว่า การอ่านมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง นักเรียนจะได้อาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง อันจะเป็นการช่วยทำให้ชีวิตสมบูรณ์และมีค่ายิ่งขึ้น (สุขุม เฉลยทรัพย์, 2530 : 28)

การอ่านเป็นนิสัยอย่างหนึ่งที่จะสร้างสรรค์และส่งเสริมกันได้ โดยใช้ความพยายามเพียงเล็กน้อยและปฏิบัติเป็นประจำ ทั้งนี้ผู้ที่มีส่วนสำคัญในการช่วยสร้างและวางรากฐานอันมั่นคงไว้คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และบรรณารักษ์ (ชุดิมา สัจจามันท์, 2529 : 54) ความสนใจในการอ่านของเด็กเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่เด็กเคยได้รับการกระตุ้นจากกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่าน ซึ่งเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันจากสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน ส่งผลให้เกิดทักษะและ

ความสนใจในการอ่าน (Haris and Smith. 1980 : 63) เด็กที่สนใจในการอ่านก็จะกลายเป็นผู้ที่แข็งแรงเสริมภายใน และนอกจากนั้นก็จะเป็นผู้ที่มั่นใจรักการอ่านตลอดไป (Tinker and McCullough. 1962 : 274)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์โรงเรียนสมุทรพิทยาคม มีความประสงค์ที่จะหาแนวทางในการพัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียน การพัฒนาความสนใจในการอ่านสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้เทคนิคแม่แบบ การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้ชุดการแนะแนว เป็นต้น ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจการใช้ชุดการแนะแนว เพราะจากการศึกษาพบว่าชุดการแนะแนวเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ ซึ่งประกอบด้วยเทคนิค วิธีการ และสื่อต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกลุ่ม สถานการณ์จำลอง การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง การอภิปรายกลุ่ม พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ที่ใช้เป็นสื่อประสม สำหรับสื่อประสมนั้นสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงหรือการรับรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2521 : 86) จากการศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวของ บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์ (2536 : 71) ; อำนวย ยาวิลาศ (2536 : 59) ; ยุพดี บิตตะคุ (2537 : 46) ; อาภรณ์ เต็มยอด (2537 : 43) ต่างได้ผลสอดคล้องกันว่ากลุ่มที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ทัศนคติต่อโรคเอดส์ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน และความเสียสละสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ ดังนั้นชุดการแนะแนวจึงเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะสร้างชุดการแนะแนวและศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม ถึงอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการแนะแนว
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนว
2. นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

มีความสนใจในการอ่านแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูแนะแนว ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่จะนำชุดการแนะแนวนี้ไปใช้ในการพัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม ตำบลเอกราช อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีคะแนนความสนใจในการอ่านต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม ตำบลเอกราช อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2540 ที่มีคะแนนความสนใจในการอ่านต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีพัฒนาความสนใจในการอ่าน ซึ่งแบ่งออกเป็น

2 วิธี คือ

3.1.1 การใช้ชุดการแนะแนว

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสนใจในการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้ชุดการแนะแนว หมายถึง วิธีทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับ คู่มือครู ประกอบด้วย คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีใช้ เครื่องมือวัด และโปรแกรมกิจกรรม ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์และการประเมินผล ซึ่งใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่างและการอภิปรายกลุ่ม พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ที่ใช้เป็นสื่อประกอบ/ ได้แก่ เอกสาร แผ่นโปสเตอร์ แผ่นภาพ และวีดิทัศน์ โดยมีวิธีการใช้ชุดการแนะแนว เป็นขั้นตอน 3 ขั้น ดังนี้

1.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่สอนในแต่ละครั้งตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่ละเรื่อง

1.2 ขั้นดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่างและการอภิปรายกลุ่ม พร้อมทั้งใช้อุปกรณ์ประกอบ ได้แก่ เอกสาร แผ่นโปสเตอร์ แผ่นภาพ และวีดิทัศน์ โดยในแต่ละครั้งใช้เทคนิคและอุปกรณ์ที่แตกต่างกันไป เทคนิคที่ใช้ในชุดการแนะแนว มีดังนี้

1.2.1 เทคนิคแม่แบบ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรม ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของตัวแบบ ผลจากการสังเกตจะทำให้ นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นเสนอแม่แบบ ขั้นสรุป

1.2.2 บทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมการแสดงของนักเรียนตามบทบาทในสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ให้ผู้เรียนแสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น โดยไม่มีการฝึกซ้อมมาก่อน และถือเอาการแสดงออกทั้งความรู้สึกละพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นข้ออภิปราย แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นแสดง ขั้นอภิปราย ขั้นแสดงเพิ่มเติม ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

1.2.3 กรณีตัวอย่าง หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยนำเอากรณี เรื่องราว ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง หรือมีส่วนใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันมาปรับในส่วนของผู้บุคคล เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการพัฒนา แล้วเสนอเป็นตัวอย่างให้นักเรียนได้ศึกษา โดยผู้สอนตั้งเป็นประเด็นปัญหาให้นักเรียนได้อภิปราย แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนมีพัฒนาการ และทักษะในเรื่องการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ การให้เหตุผลและมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุป

1.2.4 การอภิปรายกลุ่ม หมายถึง กระบวนการที่ทำให้สมาชิกในกลุ่ม สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็นในสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ เพื่อพิจารณา ข้อตกลงที่จะแก้ปัญหาในเรื่องนั้น ๆ ด้วยหลักการอย่างใดอย่างหนึ่ง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินกิจกรรม ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ขั้นสรุป

1.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

2. การสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับความ สนใจในการอ่าน โดยผู้วิจัยเป็นผู้บรรยายพร้อมทั้งมีสื่อประกอบการสอน ได้แก่ เอกสาร แผ่นโปรงใส แผ่นภาพ เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็นและมีการสรุป โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้

2.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียนโดยสนทนาเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน ตามจุดมุ่งหมายของแต่ละ เรื่องที่ตั้งไว้

2.2 ขั้นสอน ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านในแต่ละด้านตามจุด มุ่งหมายที่ตั้งไว้ในแต่ละ เรื่อง เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งใช้สื่อ ประกอบการสอน ได้แก่ เอกสาร แผ่นโปรงใส แผ่นภาพ

2.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มควบคุม

3. ความสนใจในการอ่าน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีใจจดจ่ออยู่กับการอ่านหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียน ได้แก่ มีความอยากรู้ อยากรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน กระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ มีสมาธิในการอ่าน อ่านแล้วสามารถ จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ และ เห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยผู้วิจัยได้แบ่งเป็น
ด้าน ๆ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนว
 - 1.1 ความหมายของชุดการแนะแนว
 - 1.2 วิธีการสอนแนะแนว
 - 1.3 เทคนิคการสอนแนะแนว
 - 1.4 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในชุดการแนะแนว
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนว
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการอ่าน
 - 2.1 ความหมายของความสนใจ
 - 2.2 ลักษณะของความสนใจ
 - 2.3 โครงสร้างของความสนใจ
 - 2.4 สาเหตุของความสนใจ
 - 2.5 วิธีการวัดความสนใจ
 - 2.6 ความหมายของการอ่าน
 - 2.7 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.8 ความเข้าใจในการอ่าน
 - 2.9 จิตวิทยาการอ่าน
 - 2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการอ่าน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนว

1.1 ความหมายของชุดการแนะแนว

ชุดการแนะแนว เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการแนะแนว ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของชุดการแนะแนว ดังต่อไปนี้

ชุดการแนะแนว (รายงานการประชุมพิจารณาชื่อเรื่องเค้าโครงปริญญานิพนธ์.

2531 : 2) คือ เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสอน ประกอบด้วย

1. คู่มือครูซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการใช้และเครื่องมือวัด เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม เป็นต้น

2. โปรแกรมกิจกรรมเรื่อง... ซึ่งประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมินผล

จงดี ยั่งยืน (2535 : 42) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง การนำสื่อประสมมาใช้อย่างเป็นระบบ เพื่อการบริการแนะแนวที่มุ่งให้ผู้รับได้สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือบรรลุจุดมุ่งหมายของการแนะแนวอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำเป็นชุดที่เรียกว่าชุดการแนะแนว

อานวย ยาวิลาศ (2536 : 32) และยุพดี ปิตะตุ (2537 : 7) ได้ให้ความหมายชุดการแนะแนวว่า หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ คู่มือครูและโปรแกรมกิจกรรม โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การรายงานเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง การแก้ปัญหา พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบ ได้แก่ วัสดุทัศน แผนภูมิ แผ่นภาพ แผ่นโปร่งใส ฯลฯ เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมตามวัตถุประสงค์

อาภรณ์ เต็มยอด (2537 : 11) กล่าวว่า ชุดการแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบซึ่งใช้วิธีการต่าง ๆ รวมทั้งมีอุปกรณ์ในการสอน ใช้เป็นสื่อประสม ชุดการแนะแนวมีรายละเอียดดังนี้ คู่มือครู ประกอบด้วย คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีใช้ และเครื่องมือวัด ได้แก่ แบบสอบถามและแบบทดสอบ โปรแกรมกิจกรรม ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์และการประเมินผล

จากความหมายของชุดการแนะแนวดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ชุดการแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ ซึ่งใช้วิธีการต่าง ๆ รวมทั้งมีอุปกรณ์ใน

การสอนที่เป็นสื่อประสม ชุดการแนะแนวมีรายละเอียดดังนี้ คู่มือครู ประกอบด้วย คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีใช้ และเครื่องมือวัด ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบทดสอบ โปรแกรมกิจกรรม ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมินผล

1.2 วิธีการสอนแนะแนว

ประเสริฐ วิเศษกิจ (2524 : 2) ได้เสนอแนะวิธีการสอนแนะแนวไว้ดังนี้

1. การบรรยายเนื้อหาและสาระสำคัญต่าง ๆ ตามหัวข้อที่เรียนในแต่ละครั้ง
2. ใช้เกม การละเล่นต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและมีความคิด

กว้างไกลขึ้น

3. การอภิปรายและการโต้แย้ง
4. การแสดงบทบาทสมมติ
5. การให้ชมภาพยนตร์ สไลด์
6. การปฏิบัติหรือเลียนแบบความจริง เช่น การฝึกสัมภาษณ์บุคคลในอาชีพ

ต่าง ๆ

7. การรายงานทั้งรายบุคคลและรายงานกลุ่ม
8. การใช้เทคนิคกิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ

1.3 เทคนิคการสอนแนะแนว

จาเนียร์ ช่วงโชติ (2527 : 118 - 120) ได้เสนอเทคนิคการสอนแนะแนว ดังนี้

1. จัดบรรยากาศให้เป็นกันเอง ให้นักเรียนรู้สึกอิสระ สบายใจในการแสดงออก
2. กระตุ้นให้นักเรียนแสดงออกมากที่สุด ทั้งด้านความคิด ความริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าในการพูดและความรู้สึกที่ต้องการระบายออก
3. เปิดโอกาส กระตุ้น และยั่วยุให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้การแก้ปัญหาและปฏิบัติร่วมกันให้มากที่สุด
4. กระตุ้นและยั่วยุให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมต่าง ๆ และมอบความรับผิดชอบให้ทำงานในกิจกรรมนั้น ๆ ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ

5. ไม่ควรอย่างยิ่งในการสอนแบบปาฐกถา โดยครูพูดคนเดียวแล้วให้นักเรียนจด

6. ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เรียนรู้หน้าที่ของตน มีการช่วยเหลือกัน มีความพยายามจะเข้าใจกัน ให้ความร่วมมือกัน เห็นอกเห็นใจกัน เรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

7. มีการนำเอาหลักของกระบวนการกลุ่ม หรือกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) ตลอดจนเทคนิคการสอนต่าง ๆ รวมถึงการนำเกมทางจิตวิทยาเข้ามาประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น ตลอดจนได้ปลูกฝังนิสัยเจตคติและจริยธรรมต่าง ๆ ด้วย

8. ครูผู้สอนแนะนำแนวควรมีสถูบันที่รายละเอียดต่าง ๆ ของการสอนไว้ทุกครั้ง

9. การสอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นคว้าด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่ม

1.4 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในชุดการแนะนำ

เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในชุดการแนะนำ มีดังนี้

1. เทคนิคแม่แบบ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรม ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของตัวแบบ ผลจากการสังเกตจะทำให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ (รัตนา ภัทรธัญญา. 2535 : 5) แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอแม่แบบ โดยสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้นักเรียนสังเกตในครั้งนั้น ๆ

1.2 ขั้นเสนอแม่แบบ ผู้วิจัยเสนอเรื่องราวของแม่แบบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ โดยการฉายวีดิทัศน์ และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมแม่แบบ

1.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุป สิ่งที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

2. บทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมการแสดงของนักเรียนตามบทบาทในสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ให้ผู้เรียนแสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น โดยไม่มีการฝึกซ้อม

มาก่อน และถือเอาการแสดงออกทั้งความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นข้ออภิปราย (บุญตา ยี่มน้อย. 2536 : 6) แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักเรียน เพื่อเป็นการปูพื้นให้นักเรียนมีความเข้าใจตรงกันในเรื่องที่จะเรียน ใช้เวลาประมาณ 5 นาที
- 2.2 ขั้นแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติ จัดสถานที่เตรียมผู้สังเกตการณ์ เริ่มแสดง และหยุดการแสดง ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที
- 2.3 ขั้นอภิปราย ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นโดยเน้นเหตุผลและความรู้สึก ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที
- 2.4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของกลุ่ม ซึ่งเป็นบทบาทที่สอดคล้องตามจุดมุ่งหมาย ใช้เวลาประมาณ 5 – 10 นาที
- 2.5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม ใช้เวลาประมาณ 5 – 10 นาที

3. กรณีตัวอย่าง หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยนำเอากรณี เรื่องราว ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง หรือมีส่วนใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันมาปรับในส่วนของตัวบุคคล เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการพัฒนา แล้วเสนอเป็นตัวอย่างให้นักเรียนได้ศึกษา โดยผู้สอนตั้งประเด็นปัญหาให้นักเรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนมีพัฒนาการ และทักษะในเรื่องการคิด วิเคราะห์ตัดสินใจ การให้เหตุผลและมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ (อัจฉริยา จินวาลา. 2535 : 8) แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้
- 3.2 ขั้นดำเนินการ ผู้วิจัยเสนอกรณีตัวอย่างให้นักเรียนศึกษา พร้อมทั้งตั้งคำถามหรือประเด็นเพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกัน
- 3.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

4. สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้เคียงหรือเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียนให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์ด้วยตนเอง โดยการปฏิบัติ แสดง และออกความคิดเห็น ซึ่งวิธีนี้จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ

มีความรู้สึกร่วมต่อเหตุการณ์ได้ดี อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป (ณัฐภา ระกัพล. 2535 : 8) โดยมีขั้นตอนการใช้สถานการณ์จำลอง ดังนี้

- 4.1 ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการทดลอง ในแต่ละครั้งที่ต้องการให้นักเรียนทราบ ให้นักเรียนอาสาสมัครที่จะแสดงบทบาท
- 4.2 ขั้นดำเนินกิจกรรม นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที
- 4.3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียน ทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม โดยเน้นที่กระบวนการและ บรรยากาศของการแสดง
- 4.4 ขั้นสรุป นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

5. การอภิปรายกลุ่ม หมายถึง กระบวนการที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็นในสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ เพื่อพิจารณาข้อตกลงที่จะแก้ปัญหาในเรื่องนั้น ๆ ด้วยหลักการอย่างใดอย่างหนึ่ง (พุทธิชาติ เพชรสัจจย. 2535 : 7) โดยมีขั้นตอนการอภิปรายกลุ่ม ดังนี้

- 5.1 ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ให้นักเรียนทราบ ให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่มและ เลขานุการกลุ่ม
- 5.2 ขั้นดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตามหัวข้อที่กำหนด โดยมีหัวหน้ากลุ่มดำเนินการอภิปราย และมี เลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึก ใช้เวลา 15 – 20 นาที
- 5.3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปรายกลุ่มและสรุปหน้าชั้น
- 5.4 ขั้นสรุป นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันสรุปอีกครั้งหนึ่ง

6. เกม หมายถึง วิธีการอย่างหนึ่งที่นำมาใช้ประกอบการสอน ซึ่งผู้วิจัยสร้างสถานการณ์สมมติขึ้น โดยให้นักเรียนลงเล่นด้วยตนเอง ภายใต้อข้อตกลงหรือกติกาอย่างใดที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนจะต้องตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะมีผลออกมาในรูปของการแพ้ชนะ เป็นการช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

และช่วยให้ นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนาน (ปนัดดา ยิ้มสกุล. 2538 : 8) แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

6.1 ขั้นการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แจกอุปกรณ์การเล่น เกมอธิบายกติกาการเล่น พร้อมกับเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม เพื่อเกิดความเข้าใจ และให้สัญญาณเริ่มการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน

6.2 ขั้นวิเคราะห์ ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อที่กำหนด แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการอภิปราย ผู้วิจัยช่วยสรุปซักถาม และช่วยเชื่อมโยงเรื่องต่าง ๆ

6.3 ขั้นสรุปและประยุกต์หลักการ นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และสรุปวิธีในการนำไปปฏิบัติ

6.4 ขั้นประเมิน นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม

โดยทั่วไปเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในชุดการแนะแนว มี 6 วิธีคือ เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง การอภิปรายกลุ่ม และเกม ในที่นี้ผู้วิจัยใช้เทคนิคในชุดการแนะแนว 4 เทคนิค คือ เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง และการอภิปรายกลุ่ม เพราะเป็นเทคนิคที่น่าจะพัฒนาความสนใจในการอ่านได้

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนว

บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์ (2536 : 71) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรานกระต่าย อำเภอพราณกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร พบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดแนะแนวมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อานวย ยาวิลาศ (2536 : 59) ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อทัศนคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมิทธราชูทิศพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่แสดงพฤติกรรมและโดยรวมทุกด้านดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยุพดี ปิตตะคุ (2537 : 46) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนว มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อาภรณ์ เต็มยอด (2537 : 42) ทดลองใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อการเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบางม่วง อำเภอบางปะยูณ จังหวัดพัทลุง จำนวน 20 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวมีความเสียสละมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บันดดา ยิ้มสกุล (2538 : 63) ทดลองใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความสามัคคีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านท่ากลอย กิ่งอำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีความสามัคคีสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มลิวรรณ นิรมลพิศาล (2539 : 34) ทดลองใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครที่อุบลรัตน์) กรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีทัศนคติต่อการเรียนดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดการแนะแนวสามารถพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ทัศนคติต่อโรคเอดส์ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ความเสียสละ ความสามัคคี และทัศนคติต่อการเรียนของผู้เรียนได้สูงขึ้นกว่าการใช้วิธีการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยจึงคิดว่าชุดการแนะแนวเป็นเครื่องมือที่น่าจะนำมาใช้ในการพัฒนาความสนใจในการอ่านได้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการอ่าน

2.1 ความหมายของความสนใจ

ความสนใจ (Interest) เป็นตัวแปรทางจิตวิทยาตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อบุคคลซึ่งมีผลต่อการปรับตัวทางการศึกษาและอาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตลอดจนการกระทำอื่นในชีวิตประจำวัน ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดจากการรับรู้สิ่งเร้าและเอาใจใส่ต่อสิ่งเร้านั้นอย่างต่อเนื่อง เกิดการตอบสนองอย่างเต็มใจและเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการเร้าให้จิตใจตอบสนอง จึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความสนใจ และความสนใจจะมีมากหรือน้อยคงอยู่นานเพียงใดขึ้นอยู่กับสถานะของจิตใจหรือความรู้สึก

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำนิยามความหมายของความสนใจไว้ดังนี้

เมอร์เรน และเลอห์แมน (Mehrens and Lehman, 1973 : 530) ให้ความหมายว่า "ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเป้าหมายซึ่งเป็นกิจกรรมแสดงออกมาในลักษณะของความชอบ - ไม่ชอบในกิจกรรมนั้น ๆ" สำหรับ กูด (Good, 1973 : 94) ได้ให้ความหมายว่า "ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบที่คนเราแสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นความรู้สึกชั่วขณะหนึ่งหรือถาวรก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นของบุคคลนั้น โดยมีอิทธิพลจากประสบการณ์ของเขาเอง" และ ฮิลการ์ด (Hilgard, 1965) ได้กล่าวถึงความสนใจไว้สรุปได้ว่า "ความสนใจ หมายถึง แนวโน้มทางด้านจิตใจหรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้บุคคลนั้นเอาใจใส่และรู้สึกพึงพอใจในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งนั้น"

ในเรื่องนี้นักการศึกษาของไทยก็ให้ความหมายไว้ ดังเช่น คมเพชร ฉัตรสุณกุล (2521 : 104) ให้ความหมายว่า "ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะกระตุ้นให้บุคคลเลือกหรือทำในสิ่งใด ๆ ที่เขาชอบ ในที่สุดเขาก็จะบรรลุถึงจุดหมายของการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมใด ๆ ตามที่ตั้งไว้" สำหรับ รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์ (2533 : 171) ให้ความหมายว่า "ความสนใจ หมายถึง ศักยภาพภายในของบุคคลที่รู้สึกพอใจ ต้องการอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและพยายามจะกระทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ" นอกจากนี้ อุทุมพร จามรมาน (2532) ได้ให้ความหมายว่า "ความสนใจ หมายถึง ความโน้มเอียงไปสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีองค์ประกอบ 3 อย่างคือ มีความมากน้อยของความโน้มเอียงมีทิศทาง คือ สนใจ - ไม่สนใจ และมีเป้าหมายคือ กิจกรรม"

จากความหมายที่มีผู้กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมใด ๆ โดยแสดงออกในรูปความชอบ หรือไม่ชอบเมื่อเปรียบเทียบกิจกรรมนั้นกับกิจกรรมอื่น ๆ และมีความโน้มเอียงที่บุคคลจะเลือกกระทำในสิ่งที่ชอบมากกว่าสิ่งอื่น ๆ

2.2 ลักษณะของความสนใจ

ความสนใจที่เกิดขึ้นกับบุคคลใดก็ตามจะรู้สึกพอใจและสนใจที่อยากกระทำให้สำเร็จ ซึ่งจะได้รับผลตอบแทนหรือไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะของความสนใจดังนี้ (วนิช บรรจง และคนอื่น ๆ. 2515 : 37)

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติที่เข้มข้น คือคนเราจะต้องมีความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอย่าง ๆ ไป
2. ความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คนหนึ่งอาจมีความสนใจต่อสิ่งหนึ่ง แต่คนอื่นอาจไม่สนใจต่อสิ่งนั้นเลยก็ได้
3. ความสนใจทำให้คนเอาใจใส่จดจ่อต่อสิ่งที่ตนสนใจ
4. เมื่อเกิดความสนใจต่อสิ่งใดแล้ว คนย่อมมีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งนั้น เช่น ต้องการรู้ให้มากขึ้น ต้องการทำเป็น เป็นต้น
5. คนย่อมมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย ถ้าคน ๆ นั้น มีความสนใจต่อสิ่งนั้น

ลักษณะความสนใจที่กล่าวไว้คล้าย ๆ กันแต่เพิ่มเติมลักษณะบางอย่างดังนี้ (ทวี ท่อแก้ว และอบรม สนิทบาล. 2517 : 61)

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในบุคคลเนื่องจากถูกชักนำโดยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ
2. ความสนใจของแต่ละบุคคลมีความเข้มข้นแตกต่างกัน
3. ความสนใจที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ย่อมเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์
4. บุคคลย่อมมีความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่าง ๆ ไป
5. ความสนใจอาจเป็นความรู้สึกชั่วขณะหรือตลอดไปได้

2.3 โครงสร้างของความสนใจ

โครงสร้างของความสนใจปรากฏอยู่ในโครงสร้างและรูปแบบของพัฒนาการด้านความรู้สึก ซึ่ง บลูม และคนอื่น ๆ (เชดส์กิด์ โนวาสินธุ์. 2520 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Bloom and others. 1971) โดยอธิบายไว้ดังนี้

1. การรับรู้สิ่งเร้า	ระดับ ความ สนใจ	ระดับ ทัศนคติ	ระดับ ค่านิยม	ระดับ บูรณาการ บุคลิกภาพ
1.1 การรู้จักเกี่ยวกับสิ่งเร้านั้น ๆ				
1.2 ความรู้สึกที่จะยอมรับสิ่งเร้านั้น				
1.3 ควบคุมหรือคัดเลือกความสนใจที่มีต่อสิ่งนั้น				
2. การตอบสนอง				
2.1 การยอมรับสิ่งเร้านั้น ๆ				
2.2 ความรู้สึกที่จะตอบสนอง				
2.3 ความพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองนั้น ๆ				
3. การสร้างคุณค่า				
3.1 การสำนึกในคุณค่า				
3.2 ความชอบในคุณค่านั้น ๆ				
3.3 ความผูกพันในคุณค่านั้น				
4. การจัดระบบคุณค่า				
4.1 สร้างมโนภาพเกี่ยวกับคุณค่านั้น				
4.2 จัดลำดับคุณค่าเหล่านั้นให้เป็นระบบ				
5. การสร้างลักษณะนิสัย				
5.1 สรุปรวมระบบของคุณค่า				
5.2 สร้างลักษณะนิสัย				

จากโครงสร้างของรูปแบบพัฒนาการด้านความรู้สึกละต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า ความสนใจในการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการอ่าน การยอมรับ การอ่าน และการมองเห็นคุณค่าของการอ่านซึ่งเมื่อเพิ่มความผูกพันในคุณค่าเข้าไปอีกขั้นหนึ่ง ระดับความสนใจนั้นจะพัฒนาเป็นทัศนคติ เมื่อพัฒนาต่อไปอีกจะเปลี่ยนแปลงเป็นค่านิยมและ บุรณาการเป็นบุคลิกภาพในที่สุด

2.4 สาเหตุของความสนใจ

ความสนใจของบุคคลแต่ละประเภทที่แตกต่างกันไปนั้นพอสรุปสาเหตุของความสนใจได้ดังนี้ (สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. 2518 : 75 ; ทวี ท่อแก้ว และอภรณ์ สนิทบาล. 2517 : 61 - 62)

1. การเห็นคุณค่า และแรงจูงใจของสิ่งเร้า ความสนใจทำให้เกิด ประสบการณ์ และมีความถนัดในสิ่งนั้น
2. สิ่งที่มีความหมายต่อเด็กและสัมพันธ์กับชีวิตจริงของเด็ก ทำให้เด็ก ตื่นเต้นเพราะ เป็นสิ่งแปลกใหม่สำหรับเด็ก
3. การสัมพันธ์ สิ่งใดก็ตามที่ทำความพอใจให้เกิดแก่บุคคล และเห็นประโยชน์ ของสิ่งนั้นก็เพิ่มพูนความสนใจ
4. การเอาอย่าง สิ่งใดที่คนในหมู่คณะนิยมหรือสนใจก็จะพลอยทำให้คนที่เข้า ร่วมหมู่คณะใหม่เกิดความสนใจด้วย
5. ความรู้ความสามารถในการกระทำสิ่งใดย่อมทำให้เกิดความสนใจขึ้นใน ที่สุด แม้ว่าในตอนแรกสิ่งที่กระทำนั้นจะไม่น่าสนใจเลย

นอกจากสาเหตุของความสนใจดังกล่าวยังมีสาเหตุอีกหลายประการดังนี้ (น้อมฤดี จงพยุหะ และคนอื่น ๆ. 2516 : 265 - 266)

1. ประสบการณ์ในอดีต (Past Experience) เด็กแต่ละคนมาจาก ครอบครัวที่ต่างกัน และสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันเด็กจึงมีประสบการณ์เดิมที่แตกต่างกันไป เนื่องจาก ความสนใจเป็นผลผลิตของประสบการณ์ในอดีต ฉะนั้นเมื่อเด็กมีประสบการณ์ต่างกัน จึงมีความ สนใจแตกต่างกันด้วย

2. ลักษณะทางกาย (Biological Factors) เด็กแต่ละคนมีรูปร่าง ลักษณะ ขนาด ส่วนสูง ฯลฯ ที่แตกต่างกันไปตามพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นลักษณะทางกาย ของนักเรียนแต่ละคนย่อมจะมีความเหมาะสมหรือไม่กับกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง จะเห็นว่า เด็ก คนหนึ่งลักษณะทางกายอานวยก็จะประสบผลสำเร็จในการทำกิจกรรมหนึ่งได้ดี ส่วนเด็กอีกคนหนึ่ง ลักษณะทางกายไม่อานวยก็อาจจะไม่ประสบผลสำเร็จในการทำกิจกรรมนั้น ๆ

3. อายุปฏิทิน (Chronological Age) เด็กที่อยู่ในวัยต่างกัน เช่น วัยเด็ก วัยรุ่น ย่อมมีวุฒิภาวะ (Maturity) แตกต่างกัน ทั้งวุฒิภาวะทางกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ และสังคมเป็นเหตุให้เด็กต่างวัยมีความสนใจในกิจกรรมที่แตกต่างกัน เช่น วัยเด็กสนใจอ่าน หนังสือ ประเภทการ์ตูนและนิทาน วัยรุ่นสนใจอ่านหนังสือประเภทผจญภัย สะท้อนสังคม เป็นต้น

4. เพศ (Sex) เพศหญิงและเพศชายมีความสนใจที่แตกต่างกัน ซึ่งมีอิทธิพล มาจากวัฒนธรรมและบุคลิกของของเด็ก

พอสรุปได้ว่าสาเหตุของความสนใจที่มีต่อกิจกรรมที่แตกต่างกันนั้นมาจากความ สนใจภายในของบุคคล ซึ่งทำให้ต้องคิดวางแผนหรือแผนงานในการปฏิบัติอย่างรอบคอบเพื่อ ให้เกิดนิสัยที่ดีในการประกอบกิจกรรมนั้น ๆ และจากความสนใจภายนอกของบุคคล ทำให้ได้รับ สิ่งตอบแทนต่าง ๆ ทางด้านจิตใจ อาทิเช่น คำชมเชย รางวัล เกียรติยศ หรือ สิทธิพิเศษ บางอย่าง เป็นต้น

2.5 วิธีการวัดความสนใจ

เพาเวลล์ (วาสนา ฃ ลาปาง. 2539 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Powell. 1963 : 337 - 338) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดความสนใจว่าสามารถทำได้ 3 วิธีคือ การใช้แบบ สำนวนตรวจสอบความสนใจ (Interest Inventory) ซึ่งจะประกอบด้วยข้อความชุดหนึ่งเพื่อให้บุคคล ได้แสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความเหล่านั้นในแบบสำรวจ หรือการใช้แบบสอบถาม ปลายเปิด (Open - Ended Questionnaire) คือการให้บุคคลตอบคำถามได้อย่างอิสระตาม ความรู้สึกที่แท้จริงจากคำถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งเป็นวิธีที่ให้ บุคคลบอกเกี่ยวกับสิ่งที่เขาชอบหรือกิจกรรมที่ชอบทำน้อย ๆ วิธีนี้ยังช่วยให้ผู้สัมภาษณ์สามารถ สังเกตพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ ส่วนซูเปอร์ (นัทธินี มลิวลย์. 2536 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1957 : 218 - 219) กล่าวว่า ความสนใจของบุคคลสามารถศึกษา ได้จากวิธีการต่อไปนี้

1. ศึกษาจากคำพูดที่แสดงออกมา (Express Interest) เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ทราบความสนใจของบุคคลได้ และเป็นพื้นฐานของการศึกษาความสนใจวิธีอื่น ๆ ผลที่ได้ให้คุณค่าที่จำกัดและยังเชื่อถือไม่ได้เต็มที่นัก

2. ศึกษาจากพฤติกรรมการแสดงออกที่สังเกตได้ (Manifest Interest) จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมซึ่งเป็นงานอดิเรกหรืองานประจำ

3. ศึกษาจากการใช้แบบทดสอบ (Test Interest) ที่มีความสัมพันธ์กับอาชีพ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านวิชาการ โดยยึดหลักที่ว่าถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แสดงว่าบุคคลนั้นสนใจต่อสิ่งที่เรียน

4. ศึกษาจากการใช้แบบสำรวจความสนใจ (Inventory Interest) โดยให้บุคคลทำแบบสำรวจความสนใจ แล้วให้เขาแสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบเกี่ยวกับกิจกรรมที่กำหนดให้ จากนั้นนำผลไปวิเคราะห์ทางสถิติเป็นคะแนนความสนใจ

ส่วน เจเกอร์ และโฟรลิก (เพทาย เจริญคุณวิวัฒน์. 2535 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Jager and Frochlich. 1974 : 12 - 14) ได้อธิบายว่าการวัดความสนใจอาจทำได้ 4 วิธี ดังนี้

1. สังเกตความเป็นไปของแต่ละบุคคล
2. พิจารณาความสนใจต่าง ๆ ที่แต่ละบุคคลแสดงออกมา
3. ศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นกระทำ
4. ใช้แบบสำรวจความสนใจวัดโดยตรง

นอกจากนี้ สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2524 : 9) ยังได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมถึงการวัดความสนใจว่า "แนวการวัดนั้นสามารถกระทำได้โดยการเอาข้อความที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ไปรื้อให้เขาอ่าน แล้วให้เขาแสดงความรู้สึกออกมาว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบ"

จากวิธีวัดความสนใจดังกล่าว ได้มีการพิสูจน์แล้วว่า การวัดความสนใจโดยวิธีใช้แบบสำรวจ หรือแบบสอบถาม เป็นวิธีที่ได้ผลที่สุด ได้รับความสนใจที่สุด และเป็นวิธีการที่เชื่อมั่นได้ (เพทาย เจริญคุณวิวัฒน์. 2535 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Mehrens and Lehmann. 1969 : 218)

2.6 ความหมายของการอ่าน

เนื่องจากการที่วิทยาการต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว การอ่านจึงกลายเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อมนุษย์ นักการศึกษาจึงได้ค้นคว้าเรื่องการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ กันอย่างกว้างขวาง และได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับความหมายของการอ่านไว้หลายทัศนะ ดังนี้

จวีลิกษณ์ บุญะภาณุจน (2525 : 3) ได้รวบรวมคานิยามของการอ่าน ซึ่งนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางภาษาศาสตร์ชาวต่างประเทศได้กล่าวไว้หลายประการ เช่น ฮิลเดรท และธอร์นไดค์ (Hilldrath and Thorndike) กล่าวว่า การอ่าน คือ กระบวนการทางสมองที่จะแปลความหมายก่อนที่จะสรุปเป็นความคิดของตนเอง ส่วน เกรย์ (Gray) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่าเป็นการเก็บรวบรวมความคิดจากสิ่งพิมพ์ เข้าใจภาษาของผู้เขียนให้เกิดประสบการณ์และทักษะสร้างมโนภาพขึ้น

ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 17) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน จะต้องทำความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านซึ่งไม่ได้เกิดจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่อ่านเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับการกระตุ้นให้เกิดความคิดรวบยอดหรือจินตนาการของผู้อ่านเป็นสำคัญ โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐาน

สนิท ตั้งทวี (2526 : 4) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด แล้วนำเอาความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเพียงเครื่องหมายแทนคำพูด และคำพูดก็เป็นเพียงเสียงที่ใช้แทนของจริงอีกทอดหนึ่ง เพราะฉะนั้น หัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ในข้อความ

ส่วนนักการศึกษาต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

บุช และฮิบเนอร์ (Bush and Huebner. 1970 : 3 - 6) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางการคิดที่ผู้อ่านออกเสียงตามตัวอักษร และสัญลักษณ์ที่พบเห็น แต่ถ้าไม่เข้าใจความหมายของอักษรหรือสัญลักษณ์ที่อ่านนับว่าอ่านไม่เป็น ดังนั้นผู้อ่านเป็นคือผู้ที่สามารถเข้าใจความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์และจะเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างแท้จริงนั้น จะต้องอาศัยความคิดที่เกิดจากประสบการณ์เดิมมาก่อน

แฮริส และสมิธ (Haris and Smith. 1976 : 13 - 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การอ่านเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้สึกที่ผู้เขียนส่งสารมายังผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องพยายามทำความเข้าใจกับสารนั้น และผู้อ่านที่จะเข้าใจสารของผู้เขียนได้นั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านด้วย

จากความหมายที่กล่าวมาแล้ว พอจะสรุปได้ว่า การอ่าน คือกระบวนการทางสติปัญญาในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ให้เกิดความเข้าใจตามลักษณะของเรื่องที่อ่าน เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด โดยอาศัยความนึกคิดที่ถ่ายทอดการเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมมาขยายประสบการณ์ใหม่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์

2.7 ความสำคัญของการอ่าน

2.7.1 ความสำคัญต่อชีวิตประจำวัน ในปัจจุบันการศึกษาเจริญก้าวหน้ามาก มีวิทยาการใหม่ ๆ เกิดขึ้น มีสารนิเทศหลาย ๆ สาขาวิชา สืบเนื่องมาจากการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการที่ได้ศึกษา ศาสตร์ต่าง ๆ โดยวิธีการอ่าน การทดลองด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้ การอ่านจึงเป็นพื้นฐานอันสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ (บุญเรือน ศรีมงคล. 2524 : 2) ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้อ่านที่ทำให้เกิดความรู้ ความคิด เลือกสิ่งที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนจึงควรได้รับการส่งเสริมการอ่าน เพื่อให้สามารถเรียนรู้สิ่งแปลกใหม่ตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2528 : 1) ส่วนประชากรที่พ้นจากวัยเรียนแล้วสามารถใช้การอ่านไปค้นคว้าปรับปรุงงานของตน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้ตลอดไป ดังนั้นการอ่านจึงเป็นที่ยอมรับของสังคม เพราะผู้ที่อ่านมากจะรู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้ดี มีความสุขในสังคม นอกจากนี้ยังได้ความบันเทิงในชีวิตเพราะได้อรรถรสจากการอ่านวรรณคดี (ณรงค์ ทองปาน. 2526 : 5)

บันลือ พุกกะวัน (2529 : 16) กล่าวว่า การอ่านไม่ได้มีความสำคัญต่อนักเรียนหรือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันเท่านั้น บุคคลทั่วไปยังแสวงหาความรู้โดยการอ่านอีกด้วย จึงนับได้ว่าการอ่านเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ เป็นกุญแจทองที่จะไขไปสู่การเรียนรู้ และกิจกรรมทั้งปวงของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้เด็กนักเรียนจึงจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมให้มีความ

สามารถในการอ่านดีขึ้น เพราะผู้ที่อ่านหนังสือมาก ย่อมได้รับความรู้มาก และถ้าได้นำความรู้นั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม สังคมย่อมมีสมาชิกที่มีประสิทธิภาพ และทำให้สังคมนั้นพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว แนวคิดนี้สอดคล้องกับความเห็นของ มัลลิกา นาถเสวี (2532 : 14)

ที่กล่าวว่า บุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตทุกวันนี้ จะต้องเป็นบุคคลที่เป็นนักอ่านมาก่อนทั้งสิ้น การได้อ่านหนังสือมาแล้วมากมายจะทำให้เกิดความรู้กว้างขวาง ความรู้จะช่วยให้การดำเนินอาชีพในชีวิตประจำวันประสบผลสำเร็จได้ ดังนั้นการอ่านจึงเป็นกุญแจดอกสำคัญซึ่งมนุษย์เป็นเจ้าของสามารถใช้ไขไปสู่ความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และความเพลิดเพลิน พลเมืองดีทุกคนจึงควรเป็นเจ้าของกุญแจอันสำคัญยิ่งดอกนี้ นอกจากนี้นักปรัชญาการศึกษาปัจจุบัน ยังเห็นด้วยกับความคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับการอ่าน เช่น เชื่อว่าการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตอยู่ในปัจจุบัน เพราะการอ่านจะช่วยนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจ และความบันเทิงที่ต้องการ (สุนทร แก้วลาย, 2512 : 1) นอกจากนี้ผู้ที่ได้อ่านหนังสือมากย่อมได้รับความรู้มาก หากนำความรู้ที่ได้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม สังคมนั้นย่อมมีสมาชิกที่มีประสิทธิภาพและทำให้สังคมนั้นพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว (วิทยา วิมลนอม, 2530 : 1) แต่ในทางตรงกันข้าม หากประเทศใดมีพลเมืองที่อ่านหนังสือไม่ออกและขาดคุณภาพแล้ว ก็จะมีผลต่อการพัฒนาตนเองของคนในชาตินั้น เป็นไปล่าช้ากว่าพลเมืองของประเทศอื่น และเป็นสาเหตุให้เกิดความล่าช้าในการพัฒนาประเทศต่อไปอีกด้วย (ทวีป อภิสัทธี, 2526 : 54) ทั้งนี้เพราะการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมือง หรือการพัฒนากำลังคนที่ดีนั้นจะต้องเริ่มต้นด้วยการให้ผู้รับการศึกษาเรียนรู้วิธีการอ่านออกเขียนได้เพื่อให้เป็นพื้นฐานต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้ยังใช้การรู้หนังสือและรู้จักอ่านหนังสือมาเป็นเครื่องวัดระดับการพัฒนาของบุคคลและสังคมได้ด้วย (แมนมาส ขวลิต, 2526 : คานา)

2.7.2 ความสำคัญต่อชีวิตการเรียนรู้ ชูลี อันม่น (2534 : 15) ได้ให้ความเห็นว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็น และมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้คนเราได้เรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดปัญญา ความคิด และช่วยให้คนเราได้ศึกษาตลอดชีวิต การได้อ่านหนังสือมากก็ยิ่งรอบรู้มาก (ประสาธ อิศรปริดา, 2530 : 16/1 - 16/2) นอกจากนี้การอ่านยังเป็นกิจกรรมหลักที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนแทบทุกกิจกรรมในโรงเรียน หรือประมาณร้อยละ 80 - 90 จะต้องอาศัยการอ่านทั้งสิ้น และการอ่านยังช่วยทำให้เกิดความคิดที่ดีแม้จะแสดงออกทาง การเขียนก็กระทำได้ดี ส่วนความสามารถในการอ่านของนักเรียนจะช่วยเสริมสภาพทาง

การเขียน การพูด และกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอื่น ๆ ในเวลาต่อมา (สุชุม เจริญทรัพย์. 2531 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Strang. 1967) การอ่านมีความสำคัญต่อนักเรียนในการทำให้เด็กเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ดังที่ จีวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527 : 24) ได้สรุปถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า "การอ่านหนังสือจะทำให้เด็กเรียนรู้ มีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวาง ทันสมัย มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนั้นเด็กจะรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่เหงา เพราะมีหนังสือเป็นเพื่อน" การอ่านจึงเป็นปัจจัยสำคัญในชีวิตที่ช่วยให้การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เป็นไปได้อย่างกว้างขวางไม่มีขอบเขต (บันลือ พฤษะวัน. 2524 : 28) เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน (ณรงค์ ทองปาน. 2526 : 5) ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการศึกษาจึงมุ่งหวังที่จะอบรมให้เด็กเป็นคนฉลาดรอบรู้ รู้จักอ่านหนังสือให้กว้างขวาง รู้จักค้นคว้าตอบ ข้อเท็จจริงจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาค้นคว้าในชีวิตของตนได้ (ชุตินา สัจจามันท์. 2525 : 9)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้ให้ความสำคัญต่อการอ่านเป็นอย่างยิ่งโดยได้กำหนดจุดประสงค์เกี่ยวกับการอ่านไว้ในจุดประสงค์วิชาภาษาไทย ข้อ 4 ว่า "ให้มิมีนิสัยรักการอ่าน การเขียนและมีรสนิยมในการเลือกหนังสือ" (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 9) และแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กำหนดจุดเน้นให้นักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไป ตระหนักเห็นคุณค่าของภาษาไว้ประการหนึ่งว่า "ให้มิมีนิสัยรักการอ่าน สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายและแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง" (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 26) จุดประสงค์และจุดเน้นดังกล่าวนี้ ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่านักเรียนจะต้องได้รับการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ซึ่งการสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นกับเด็กเกี่ยวกับการอ่านนั้น จะทำให้เด็กเห็นคุณค่าของการอ่านว่าเป็นสิ่งที่จะนำไปสู่ความสุขแห่งความรู้ และคิดว่าการอ่านเป็นสิ่งที่มีความหมาย เป็นกิจกรรมที่น่ารื่นรมย์หรือนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียน การประสบความสำเร็จล้มเหลวในการอ่านทำให้เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน เป็นผลให้เด็กหลีกเลี่ยงการอ่าน โดยที่การเรียนรู้ในยุคปัจจุบันกระทำโดยการอ่านเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นความสำเร็จทางวิชาการจึงมีความใกล้ชิดกับการอ่าน เด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้สูงจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง สำหรับเด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียน ส่วนใหญ่จะ

เป็นผู้ที่ต่อความสามารถในการอ่าน แม้เด็กที่มีสติปัญญาสูงก็ประสบความล้มเหลวในการเรียนได้ ถ้าหากไม่มีความสามารถในการอ่าน (ประเทิน มหาจันทร์. 2523 : 6, 295) หรือถ้าเด็ก รักการอ่านหนังสือแล้ว ก็จะมีสติปัญญาดีกว่าเด็กเรียนเก่งแต่ไม่อ่านหนังสือ ซึ่งจะไม่มีการพัฒนา สติปัญญาและพัฒนาตัวเองให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขได้ (เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. 2528 : 93)

ความสำคัญของการอ่านที่เป็นทั้งทักษะสำคัญ เป็นเครื่องมือพื้นฐาน เบื้องต้น เป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะไขไปสู่การเรียนรู้วิชาต่าง ๆ เป็นกิจกรรมที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคคลและสังคม ให้ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นเป็นเพียงความสำคัญในระดับจุลภาค ส่วนในระดับมหภาคหมายถึง มนุษยชาติทั่วโลก ตามที่องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของสหประชาชาติ ได้ให้ความสำคัญต่อการอ่านหนังสือว่า การอ่านเป็นการก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างชนในชาติต่าง ๆ (ลมุล รัตตากร. 2526 : 1) จะเห็นว่าการอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก เนื่องจากการสื่อสารซึ่งกันและกัน และการดำรงชีวิตในปัจจุบันนั้นเต็มไปด้วยตัวอักษร

2.8 ความเข้าใจในการอ่าน

บันลือ พดุงะวัน (2524 : 138 - 139) ได้กล่าวถึง ความเข้าใจคำ หรือประโยคที่อ่านว่าเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจในการอ่าน การไม่ได้ประโยชน์ของการอ่าน เช่น อ่านไม่ได้ อ่านไม่ถูกต้อง หรืออ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย ทำให้แปลความหมายผิดไป จะเกิดความลังเล ไม่แน่ใจว่าตนได้รับประโยชน์จากการอ่าน เพียงพอ นับเป็นอุปสรรคในการที่จะสร้างนิสัยในการอ่านที่ดีต่อไป

ชวาล แพร่ตกุล (2520 : 134) ได้กล่าวถึง ความหมายของความเข้าใจไว้ว่า ความเข้าใจคือ ความสามารถในการผสมแล้วขยายความรู้ความเข้าใจให้ไกลออกไปจากเดิม อย่างสมเหตุสมผล ความเข้าใจเป็นสมรรถภาพขั้นต้นชนิดแรกของตัวปัญหา เป็นความพยายามของสมองที่จะคัดแปลง ปรับปรุงความรู้ให้รูปลักษณะใหม่ เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่แปลกออกไป แต่มิใช่ใบบางอย่างทีคล้ายคลึงกับของเดิมอยู่บ้าง ซึ่งผู้ที่จะทำเช่นนั้นได้ ต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการก่อน คือ

1. รู้ความหมายและรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องนั้นมาก่อนแล้ว
2. รู้ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างชั้นความรู้อย่อย ๆ เหล่านั้น
3. สามารถอธิบาย ชี้แจงสิ่งเหล่านั้นให้ผู้อื่นทราบได้ด้วยภาษาของตนเอง
4. สามารถตอบและอธิบายสิ่งอื่นใดที่มีสภาพทางองเดียวกับที่เคยรู้มาแล้ว

การแสดงออกถึงพฤติกรรมความเข้าใจในการอ่านนั้น ขวาล แพร์ตกุล มีความเห็นว่าความเข้าใจเป็นพื้นฐานสำคัญของปัญญา ซึ่งจะแสดงออกมาด้วยพฤติกรรม 3 ประการ คือ

1. การแปลความ การแปลเรื่องราวเดิมให้เป็นคำใหม่ ภาษาใหม่
2. การตีความ คือ การเก็บความเดิมมาบันทึกใหม่ การจัดลำดับเนื้อเรื่องใหม่ เป็นการมองในแง่ใหม่ ค้นหาเปรียบเทียบทั้งความสำคัญ และความสัมพันธ์ของส่วนย่อย ๆ ภายในเรื่องราวนั้นย่อจนเป็นข้อสรุปได้
3. การขยายความ คือการขยายความคิดให้กว้างไกล โดยอาศัยความสัมพันธ์กับสถานการณ์เดิมที่ได้รับในตอนต้น

นอกจากนี้ เวนไรท์ (Wainwright. 1972 : 36 - 38) ยังได้กล่าวถึงธรรมชาติของความเข้าใจในการอ่านว่า ผู้อ่านที่เข้าใจสิ่งที่ตนอ่านจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. สามารถเก็บใจความสำคัญ และระลึกถึงได้เมื่อต้องการ
2. เลือกอ่านแต่หัวข้อสำคัญ
3. ตีความหมายใจความและแนวคิดได้
4. สรุปเรื่องราวต่าง ๆ จากเรื่องที่ตนอ่านได้
5. สรุปและประเมินค่าเนื้อเรื่องที่ตนอ่านได้
6. เชื่อมโยงความรู้ที่ได้มากับประสบการณ์ได้

ดอลแมน, มาร์ธา และคนอื่น ๆ (วาสนา ฌ ล้าปาง. 2539 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Dallmann, Martha and others. 1974 : 166) ได้แบ่งระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจข้อเท็จจริง หมายถึง ความเข้าใจเรื่องที่อ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้
2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ คือ ความเข้าใจโดยอาศัยการสรุปความตีความ และแปลความหมายจากเรื่องที่อ่านได้

3. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า คือ ความสามารถในการประเมินค่าสิ่งที่ผ่านมาโดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ของผู้อ่าน พิจารณาตัดสินว่าข้อสรุปของผู้เขียนถูกต้องหรือไม่อย่างไร

จากการค้นคว้าคำจำกัดความ ลักษณะ ธรรมชาติ ในเรื่องความเข้าใจในการอ่านนี้ จะเห็นว่าพื้นฐานของการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะช่วยให้การอ่านแต่ละครั้งบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

2.9 จิตวิทยาการอ่าน

ฉวีลักษณ์ บุญะภาณุจน (2525 : 5) ได้ให้ความหมายของจิตวิทยาการอ่านว่า หมายถึง การนำเอาหลักวิชาทางจิตวิทยามาเป็นพื้นฐานในการเก็บรวบรวมความคิดจากสิ่งพิมพ์เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลอย่างดีที่สุดตามความมุ่งหมาย ในทางจิตวิทยาการอ่านเป็นกระบวนการอันซับซ้อนและมีความหมายหลายด้าน แล้วแต่ว่าใครจะมองทางด้านไหน เดชานนท์ (วาสนา ณ ลำปาง. 2539 : 20 ; อ้างอิงมาจาก Dechant. 1982 : 10 – 11) อธิบายว่าการอ่านเป็นการตอบสนองอย่างหนึ่ง ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการสนใจ หนังสือเป็นสิ่งเร้าที่ได้รับการตอบสนอง โดยผ่านประสาทสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วน เช่น การมองเห็น การได้ยินหรือการสัมผัส เป็นต้น ผลจากการอ่านทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งนับเป็นความจริงออกมาที่ได้พัฒนาขึ้น นักอ่านที่ประสบความสำเร็จในการอ่านถือว่ามีความเจริญงอกงาม

กาเย่ (Gagné) ได้แบ่งพฤติกรรมการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การอ่านไว้ 8 ขั้น (สุชุม เฉลยทรัพย์. 2531 : 98 ; อ้างอิงมาจาก Gagné. n.d.) คือ

1. ขั้นจูงใจ (Motivation Phase) เป็นการชักจูงให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ โดยตั้งเป้าหมายไว้แล้ว และ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนพอใจเมื่อได้เรียนรู้ กาเย่ กล่าวว่า ความคาดหวัง (Expectancy) ของผู้เรียนเป็นแรงจูงใจอันสำคัญในการเรียนรู้ ขั้นนี้เรียกว่า "Signal Learning"

2. ขั้นรับรู้เรื่องต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับความคาดหวังของผู้เรียนหรือรับรู้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Apprehending Phase) เช่น ความตั้งใจ (Attention) และการเลือกรับรู้ (Selective Perception) ความตั้งใจเป็นรากฐานสำคัญของการเลือกการรับรู้ ผู้เรียนจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าที่สอดคล้องกับความตั้งใจของตน เมื่อความตั้งใจเปลี่ยนไป การเลือกการรับรู้ก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย ขั้นนี้เรียกว่า "Stimulus – Response Learning"

3. การปรุ่่งแต่งสิ่งทีรับรูไ้เป็นความจำ (Acquisition Phase) มีทั้งความจำระยะสั้น (Short - Term Memory) ซึ่งเลือนหายไปไ้เร็ว และความจำระยะยาว (Long - Term Memory) ซึ่งม่จ้จำไ้นานกว่า เลือนหายไปไ้ช้ากว่า ขั้นนี้เรียกว่า "Chaining"

4. ความสามารถในการสะสมสิ่งเร้าทีจ้จำไ้ (Retention Phase) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเก็บรักษาหรือสะสมจากความจำระยะยาวจากการค้นคว้าเพิ่มเติมทำไ้ปรากฏผลดังนี้

4.1 ความรู้บางอย่างกลายเป็นความจ้ที่ถาวร ม่เลือนหายไป

4.2 ความรู้บางอย่างจะเลือนหายไปตามกาลเวลา

4.3 ความรู้บางอย่างอาจสับสนไ้เนื่องจากมีสิ่งอื่นมารบกวน ขั้นนี้เรียกว่า "Verbal Association"

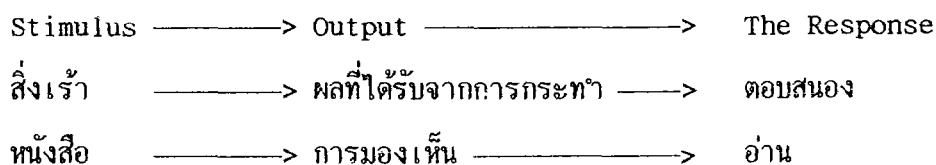
5. ความสามารถในการระลึกถึงสิ่งทีไ้เรียนรู้ไ้แล้ว (Recall Phase) เช่น การระลึกถึงกฎแห่งความสมดุล เมื่อแบกของ 2 ข้างเป็นต้น ขั้นนี้เรียกว่า "Discrimination Learning"

6. ความสามารถในการใช้สิ่งที่เรียนรู้ไ้แล้วไปประยุกต์กับสิ่งเร้าใหม่ทีประสพ โดยเฉพาะในชีวิตประจำวัน ซึ่งคล้ายคลึงกับสิ่งที่เรียนรู้ไ้แล้ว (Generalization Phase) เช่น การเรียนเลข แล้วนำมาใช้ในการทอนเงินเมื่อมีคนมาซื้อของ เป็นต้น ขั้นนี้เรียกว่า "Concept Learning"

7. พฤติกรรมทีแสดงออกถึงการเรียนรู้ (Performance Phase) เช่น การเรียนภาษาไทยแล้ว สามารถแต่งกลอนไ้ไพเราะ เป็นต้น ขั้นนี้เรียกว่า "Principle Learning"

8. การแสดงผลการเรียนรู้กลับไปยังผู้เรียน หรือการทีผู้เรียนไ้รับทราบผล การเรียนรู้ (Feedback Phase) เช่น การแจ้งผลการสอบสัมภาษณ์ หลังจากการสอบสัมภาษณ์ เสร็จสิ้นลง เป็นต้น มีการวิจัยหลายครั้งพบว่า การทีผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ไ้เร็วเท่าไร ก็ทำให้การเรียนรู้มีผลดีหรือมีประสิทธิภาพสูงเท่านั้น ขั้นนี้เรียกว่า "Problem Solving"

ส่วนแนวความคิดของ สดตรง (สุขุม เฉลยทรัพย์, 2531 : 115 - 116 ; อ้างอิงมาจาก Strang. n.d.) นั้น กล่าววา กระบวนการอ่านตามแนวความคิดของ นักจิตวิทยาจะมีความสัมพันธ์กันดังนี้

ผลที่ได้รับจากการกระทำนี้ (Output) จะออกมาในรูปของการได้อ่าน และ แปลความหมายทางสมอง ซึ่งจะแบ่งขั้นตอนของผลที่ได้รับจากการกระทำ (Output) ดังนี้

1. การมองเห็น (Visual Reception) ผู้อ่านจะมองเห็นสิ่งที่ตนอ่านนั้น สายตาจะเคลื่อนอยู่ระหว่างบรรทัดของตัวพิมพ์ จะช่วยให้เกิดการตีความหมาย นำไปสู่ Visual Center ในสมอง ความหมายที่ตีความนั้น จะออกมาในรูปของการรับรู้

2. การรับรู้ (Perception) การรับรู้เกิดจากการแปล การสัมผัสออกมา เป็นความหมายแต่ละคนอาจจะมีรับรู้ต่างกัน แม้ว่าจะมีการสัมผัสเหมือนกัน และการรับรู้ของแต่ละคนไม่จำเป็นต้องถูกต้องและเป็นจริงเสมอไป เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและสิ่งเร้าซึ่งทำให้การรับรู้เปลี่ยนไป

3. ความคิดรวบยอด (Concept) เมื่อรับรู้แล้วก็นำไปเก็บไว้ที่สมอง ซึ่ง เปรียบเสมือนเป็นคลังที่เก็บสิ่งที่รับรู้ไว้ การเก็บอาจจะเก็บไว้อย่างเป็นระเบียบหรือไม่เป็น ระเบียบแล้วแต่วิธีที่จะเก็บของแต่ละบุคคล เมื่อต้องการใช้ สมองก็จะเป็นผู้สั่งโดยจะต้องสำรวจ ดูเสียก่อนว่ามีอะไรที่จะใช้ แล้วจึงทำการสรุปเป็นข้อมูลเพื่อนำออกมาใช้ การสรุปข้อมูลของ สมอง เรียกว่า "ความคิดรวบยอด (Concept)"

4. สร้างสัมพันธ์ในระดับสูง (Higher Levels of Association) การจำและการนำออกมาใช้ ซึ่งนำออกมาใช้อย่างมีระเบียบและสามารถใช้ได้ตามความต้องการ

จากแนวคิดดังกล่าว ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2537 : 22 - 23) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ตามหลักจิตวิทยานั้น เราจะสนใจอะไรก็ต่อเมื่อหวังผลตอบแทนทางกาย หรือทางใจโดยไม่ต้องรอนานเกินไป หรืออย่างน้อย ก็รู้ว่าต้องรอนานเท่าไร ซึ่งบางคนสนใจ อ่านเพราะความจำเป็นบังคับ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อเอาไว้อ่านตอนเข้าสังคม ตลอดจน สนใจทุกเรื่องทุกอย่าง ยิ่งอ่านมาก ยิ่งอยากอ่านมาก ๆ หลากหลาย

จึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมการอ่านนั้น นอกจากจะต้องอาศัยหลักการทางจิตวิทยา เกี่ยวกับเรื่องสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus and Response) แล้ว ยังต้องอาศัย หลักจิตวิทยาอื่น ๆ ประกอบกันด้วย

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการอ่าน

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านในประเทศไทยนั้น ยุพา แสงทอง ได้ทดลองกับคณาจารย์โรงเรียนอุตสาหกรรม จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ วิธีการคือ ให้การแนะนำการอ่านแบบต่าง ๆ กับกลุ่มทดลอง เมื่อครบกำหนดเวลา ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามวัดเจตคติในการอ่านและพฤติกรรมการอ่าน ผลการทดลองปรากฏว่า คณาจารย์ที่ได้รับการแนะนำการอ่านจะมีเจตคติในการอ่าน และพฤติกรรมการอ่านสูงกว่าคณาจารย์ที่ไม่ได้รับการแนะนำการอ่าน เมื่อเก็บสถิติการยืมพบว่า กลุ่มทดลองยืมหนังสือสารคดีเพิ่มมากขึ้น (ยุพา แสงทอง. 2527 : 68 - 72)

สมใจ พุทธเบญจพจน์ ได้ทำการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน โดยจัดกิจกรรม 4 ประเภท คือ การเล่าเรื่องหนังสือ การสนทนาเรื่อง การอ่านและประโยชน์ของการอ่าน การแสดงหนังสือที่น่าสนใจของห้องสมุด และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ เพื่อวัดความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักเรียน ผลการจัดกิจกรรมปรากฏว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความสนใจในการอ่าน และการใช้ห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น (สมใจ พุทธเบญจพจน์. 2528 : 50)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร เจลิณสุวิวัฒนาการ ที่ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 30 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 15 คน และกลุ่มควบคุม 15 คน ที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่าน โดยห้องสมุดจัดขึ้น 4 ประเภท คือ การเล่านิทาน การเล่าเรื่อง หนังสือ การจัดนิทรรศการหนังสือพร้อมบรรณนิทัศน์ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านมีความสามารถในการอ่านเพิ่มมากขึ้นกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่าน (สมจิตร เจลิณสุวิวัฒนาการ. 2530 : 91)

อภิณฑิต พุทธมายุ (2531 : 55 - 56) ได้ศึกษาเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านและการยืมหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกิจกรรม

ส่งเสริมการอ่าน กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดยางสุทธาราม จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน โดยกลุ่มทดลองจะเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ การแสดงหุ่นโดยใช้เรื่องจากหนังสือ การเล่าเรื่องจากหนังสือ การเล่นเกมแข่งขันย่อเรื่องจากหนังสือ และการทายปัญหาจากหนังสือ เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีนิสัยรักการอ่านและการยืมหนังสือสูงขึ้น

สมหมาย อ่องซุ่ม (2534 : 65) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์และมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนได้รับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

เคนยอน (Kenyon. 1979 : 1177-A - 1178-A) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในการอ่านของนักเรียนกับสภาพแวดล้อมในการอ่านภายในบ้าน ตามการรับรู้ของเด็กนักเรียนและผู้ปกครอง โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนไฮสคูลชั้นปีที่ 2 ที่สุ่มโดยการแบ่งชั้น จำนวน 92 คน และผู้ปกครองของเด็กทุกคน ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในการอ่านกับสภาพสิ่งแวดล้อมในการอ่านตามการรับรู้ของนักเรียนและผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอยู่ในระดับสูง กลาง ต่ำนั้น มีความสนใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน แต่มีความแตกต่างกันในระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ระดับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านระดับสูงและระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับสภาพสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่เต็มไปด้วยการสนับสนุนการอ่าน สมาชิกภายในบ้านทุกคนมีส่วนสนับสนุนการอ่าน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในครอบครัวเป็นส่วนที่สนับสนุนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านต่ำได้ให้ความสนใจโทรทัศน์มากกว่าการอ่านหนังสือ

โรแลนด์ (Rolando. 1985 : 827-A) ได้เปรียบเทียบวิธีการที่จะทำ ให้เด็กสนใจในการอ่านหนังสือโดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเมืองมอนตานา

วิธีการคือจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กลุ่มละ 1 กิจกรรม คือ การเล่านิทาน การให้เด็กอ่านหนังสือเอง และการฉายสไลด์ประกอบเสียงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ โดยหนังสือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเป็นหนังสือชื่อเดียวกันคือ "The Wild Swans" เมื่อจัดกิจกรรมเสร็จจะมีการทดสอบว่ากลุ่มใดจะสนใจและจำเรื่องราวของหนังสือได้มากที่สุด ผลปรากฏว่าการให้เด็กอ่านหนังสือเอง และการฉายสไลด์ประกอบเสียงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ จะก่อให้เกิดความสนใจและจำเรื่องนั้นได้มากกว่าการเล่านิทาน

นิวแมน (Neuman. 1986 : 338 - 339) ได้ศึกษาสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่มีผลโดยตรงกับการใช้เวลาว่างในการอ่านของเด็กนักเรียน เกรด 5 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง เด็กนักเรียนเกรด 5 จำนวน 254 คน และผู้ปกครองจำนวน 84 คน จากการศึกษาพบว่านักเรียนเกรด 5 มีการอ่านหนังสือในเวลาว่าง โดยเฉลี่ย 2.33 เล่มต่อเดือน เด็กผู้หญิงจะอ่านมากกว่าเด็กชาย การใช้เวลาในการอ่านแต่ละครั้ง โดยเฉลี่ย 15 นาทีต่อวัน มักจะใช้เวลาก่อนนอนและช่วงเวลาที่พ่อแม่ของครอบครัวเป็นช่วงเวลาว่างในการอ่านหนังสือมากที่สุด และพบว่าเด็กส่วนหนึ่งใช้เวลาในการดูโทรทัศน์โดยเฉลี่ยวันละ 3.36 ชั่วโมง ซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างมากกว่าการอ่านหนังสือและส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่มีรายได้และระดับการศึกษาต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการอ่านนั้น มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมในการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือของเด็ก

แบรนนอน (Brannon. 1991 : 860 - A) ได้ศึกษาถึงการรับรู้ของกระบวนการอ่าน และวิธีการเรียนรู้การอ่านของนักอ่านที่ดี โดยศึกษาจากนักเรียนเกรด 5 จำนวน 2 ห้องเรียน ใช้เวลาศึกษา 5 เดือน ได้ทำการศึกษาโดยใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกเทป การศึกษารายกรณี ผลการศึกษาพบว่าการปฏิสัมพันธ์ของผู้ปกครองในการอ่าน มีผลต่อการปลูกฝังให้เป็นผู้ที่รักการอ่าน เกิดความเชื่อมั่นในการเรียนรู้ที่จะอ่าน และเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน เป็นการสนับสนุนให้เข้าใจโครงสร้างทางภาษา สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรวมทั้งพฤติกรรมของครูส่งผลให้เกิดการรับรู้ต่อการอ่านและการเรียนรู้การอ่าน ความสนใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง และแรงกระตุ้นเป็นสิ่งสำคัญของนักอ่านที่ดี นอกจากนั้นนักอ่านที่ดีจะต้องมีอิสระในการเลือกหนังสือด้วยตนเอง และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้การอ่าน

มุลเลน (Mullen. 1995 : 3148-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ และพฤติกรรมในชั้นเรียนกับทัศนคติในการอ่านของนักเรียนเกรด 4 เกรด 5 เกรด 6 จากการศึกษาพบว่า อัตมโนทัศน์และพฤติกรรมในชั้นเรียนมีผลต่อการพัฒนาทัศนคติในการอ่าน ส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน สูงขึ้นด้วย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านดังกล่าวข้างต้นพบว่า มีปัจจัยหลาย ประการที่ส่งเสริมให้เกิดความสนใจในการอ่าน ได้แก่ การให้การแนะแนวการอ่าน การบริการส่งเสริมการอ่าน เช่น การเล่านิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ การจัดนิทรรศการ หนังสือ พร้อมบรรณทัศน์ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ การให้เด็กอ่านหนังสือเอง การฉายสไลด์ประกอบเสียง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น การสนทนาเรื่องการอ่าน และประโยชน์ของการอ่าน การแสดงหุ่นโดยใช้เรื่องจากหนังสือ การเล่นเกมแข่งขันย่อเรื่อง จากหนังสือ การทายปัญหาจากหนังสือ สำหรับชุดการแนะแนวยังไม่มีผู้ใดนำมาใช้ในการพัฒนา ความสนใจในการอ่าน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนาความสนใจใน การอ่านของนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม ตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีคะแนนความสนใจในการอ่านต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม ตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2540 ที่มีคะแนนความสนใจในการอ่านต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมดจำนวน 253 คน ทำแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน
2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำคะแนนของนักเรียนทุกคนมาเรียงจากสูงลงมาต่ำ แล้วคัดเลือกเฉพาะผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 63 คน
3. ผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง จากนั้นสุ่มอย่างง่ายมาจำนวน 20 คน และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการศึกษารวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนว
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสอบถามความสนใจในการอ่าน

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนว มีลำดับขั้นการสร้าง ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการอ่าน

1.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างชุดการแนะแนวจากเอกสาร

และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 สร้างโปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนวให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1.4 นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบในเรื่องความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า วิธีดำเนินการ เนื้อหา อุปกรณ์ และการประเมินผล และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่างที่จะนำไปใช้จริง

1.5 นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องของคู่มือครู และโปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนว ตลอดจนเวลาที่ใช้

1.6 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนว ผู้วิจัยทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันจันทร์ และวันพุธ เวลา 15.45 – 16.35 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ มีลำดับขั้นการสร้าง ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติเรื่อง ความสนใจในการอ่าน

โดยมีวัตถุประสงค์ และเนื้อหา เช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง

2.2 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ

รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบในเรื่องความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมินผล และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาใช้จริง

2.3 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของโปรแกรมการสอน ตลอดจนเวลาที่ใช้

2.4 ปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการสอนแบบปกติ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป
โปรแกรมการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 15.45 – 16.35 น.
(ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

3. แบบสอบถามความสนใจในการอ่าน มีลำดับขั้นการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการอ่าน
3.2 ให้นิยามปฏิบัติการของความสนใจในการอ่าน
3.3 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน
3.4 สร้างแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน จำนวน 45 ข้อ
3.5 นำแบบสอบถามความสนใจในการอ่านที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ และนำมาปรับปรุงแก้ไข ได้แบบสอบถามจำนวน 45 ข้อ

3.6 นำแบบสอบถามความสนใจในการอ่านที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพลเจริณวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 100 คน ซึ่งมีลักษณะและสภาพใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.7 นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test และพิจารณาเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มาใช้ในการทดลอง ได้ค่า t ที่มีนัยสำคัญระหว่าง 1.98 – 8.70 จำนวน 40 ข้อ

3.8 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตามที่ระบุไว้ในข้อ 3.7 มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

ลักษณะและวิธีการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามความสนใจในการอ่านเป็นแบบสอบถามที่เป็นสถานการณ์ เป็นแบบ 3 ตัวเลือก ในการตอบให้นักเรียนเลือกได้เพียงหนึ่งตัวเลือกเท่านั้น

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาตอบให้ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด โดยเขียนเครื่องหมาย (X) ทับตัวอักษรที่ตรงกับคำตอบนั้นเพียงหนึ่งตัวเลือก คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลต่อคะแนนในวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น ขอให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจ

ตัวอย่าง

0. ในตอนพักกลางวัน หลังจากที่ได้รับประทานอาหารเสร็จแล้ว ถ้านักเรียนเป็นสุdannักเรียนจะใช้เวลาทำสิ่งใด
 - ก. เล่นกีฬาที่ตนสนใจ
 - ข. ไปเข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ
 - ค. ไปเข้าห้องสมุดเพื่อดูว่ามีหนังสืออะไรบ้าง
00. ในขณะที่พงษ์ศักดิ์กำลังอ่านหนังสืออยู่ที่มุมหนังสือในห้องเรียน ได้ยินเพื่อน ๆคุยกันถึงนักร้องที่กำลังมีชื่อเสียง ถ้านักเรียนเป็นพงษ์ศักดิ์ นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร
 - ก. คุยกับเพื่อนไปด้วย อ่านหนังสือไปด้วย
 - ข. หันไปคุยกับเพื่อนทันที โดยไม่สนใจที่จะอ่านหนังสือต่อ
 - ค. ไม่สนใจเรื่องที่เพื่อนคุยกัน ตั้งใจอ่านหนังสือต่อไป
000. อาจารย์ภนิดาจะสอบเก็บคะแนนจุดประสงค์การพูด จึงให้นักเรียนไปเข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือสำหรับเตรียมข้อมูล ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกห้องนี้ หลังจากทีนักเรียนอ่านหนังสือแล้ว นักเรียนจะเป็นอย่างไร
 - ก. จำเนื้อเรื่องที่อ่านได้ทั้งหมด
 - ข. จำเนื้อเรื่องที่อ่านได้บ้าง ไม่ได้บ้าง
 - ค. จำเนื้อเรื่องที่อ่านไม่ได้เลย

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนในแต่ละข้อ ได้กำหนดน้ำหนักของตัวเลือกในแต่ละระดับ ดังนี้			
ให้	2	คะแนน	สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมาก
ให้	1	คะแนน	สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความสนใจในการอ่านบ้าง
ให้	0	คะแนน	สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนไม่มีความสนใจในการอ่าน

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้แบบแผนการทดลองที่เรียกว่า
Randomized Control Group Pretest – Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตน์.
2534 : 359) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest –
Posttest Design

การกำหนดการเข้ากลุ่ม	สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
(R)E	T ₁ E	X	T ₂ E
(R)C	T ₁ C	~	T ₂ C

ความหมายของสัญลักษณ์

(R)E	แทน	กลุ่มทดลองที่มาจากการสุ่ม
(R)C	แทน	กลุ่มควบคุมที่มาจากการสุ่ม
X	แทน	การใช้ชุดการแนะนำ

~	แทน	การสอนแบบปกติ
T ₁	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง
T ₂	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ขึ้นก่อนการทดลอง ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน แล้วเก็บคะแนนไปเป็นคะแนน Pretest
2. ขึ้นดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ตามโปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนว และโปรแกรมการสอนแบบปกติ โดยใช้เวลาล่วงเลิกเรียนดังนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลอง ทดลองตามโปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนวทุกวันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.45 – 16.35 น. เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที สถานที่ทดลองคือ ห้องโสตทัศนศึกษาโรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งแต่วันที่ 26 พฤศจิกายน 2540 ถึงวันที่ 21 มกราคม 2541
 - 2.2 กลุ่มควบคุม ทดลองตามโปรแกรมการสอนแบบปกติ ทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.45 – 16.35 น. เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที สถานที่ทดลองคือ ห้องโสตทัศนศึกษาโรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2540 ถึงวันที่ 22 มกราคม 2541
3. ขึ้นหลังการทดลอง ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน แล้วเก็บคะแนนเป็น Posttest
4. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 มาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดการแนะแนว
2. เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

3. เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนว และการสอนแบบปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่ามัธยฐาน (Median) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2531 : 57)

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531: 58 - 59)

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนก แบบสอบถามความสนใจในการอ่าน โดยใช้วิธีทางสถิติ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185 - 186)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 170 - 171)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยใช้ การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91 - 97)

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสนใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ การทดสอบของ แมน - วิทนี (The Mann - Whitney U Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 120 - 128)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน	ค่ามัธยฐานของคะแนนความสนใจในการอ่าน
Q.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของคะแนนความสนใจในการอ่าน
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของวิลคอกซัน
U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของแมน-วิทนีย์
Mdn _(diff)	แทน	ค่ามัธยฐานของผลต่างของคะแนนความสนใจในการอ่านก่อนและ หลังการทดลอง
Q.D. _(diff)	แทน	ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของผลต่างของคะแนนความสนใจในการอ่าน ก่อนและหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนได้รับชุดการแนะแนว และกลุ่มควบคุมก่อนได้รับการสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนได้รับชุดการแนะแนว และกลุ่มควบคุมก่อนได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn	Q.D.	U
กลุ่มทดลอง	10	42	1.63	39
กลุ่มควบคุม	10	41	2.75	

จากตาราง 2 พบว่า ก่อนการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนว และกลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความสนใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการแนะแนว และก่อนและหลังการสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3-4

ตาราง 3 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียน ก่อนและหลังการใช้ชุดการแนะแนวของกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	10	42	1.63	0**
หลังการทดลอง	10	72	1.75	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การใช้ชุดการแนะแนวทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น

ตาราง 4 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติของกลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุม	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	10	41	2.75	0**
หลังการทดลอง	10	65	3.75	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น

3. เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวกับการสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวกับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn	Q.D.	U
กลุ่มทดลอง	10	30	2.13	12.5**
กลุ่มควบคุม	10	24.50	5.63	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ความสนใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีความสนใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุด
การแนะแนว
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนว
กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนว
2. นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
มีความสนใจในการอ่านแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีคะแนนความสนใจใน
การอ่านต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา
2. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2540
ที่มีคะแนนความสนใจในการอ่านต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 20 คน ซึ่งได้มา

จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการศึกษารวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนว
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสอบถามความสนใจในการอ่าน

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ขึ้นก่อนการทดลอง ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน แล้วเก็บคะแนนไปเป็นคะแนน Pretest

2. ขึ้นดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ตามโปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนว และโปรแกรมการสอนแบบปกติ โดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง ทดลองตามโปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนวทุกวันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.45 – 16.35 น. เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที สถานที่ทดลองคือ ห้องโสตทัศนศึกษา โรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งแต่วันที่ 26 พฤศจิกายน 2540 ถึงวันที่ 21 มกราคม 2541

2.2 กลุ่มควบคุม ทดลองตามโปรแกรมการสอนแบบปกติ ทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.45 – 16.35 น. เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที สถานที่ทดลองคือ ห้องโสตทัศนศึกษา โรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2540 ถึงวันที่ 22 มกราคม 2541

3. ขึ้นหลังการทดลอง ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน แล้วเก็บคะแนนเป็น Posttest

4. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 มาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดการแนะแนว โดยใช้การทดสอบของวิลคอกัน
2. เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบของวิลคอกัน
3. เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวและการสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบของแมน-วิทนี

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนว
2. นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนว และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความสนใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีความสนใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ชุดการแนะแนวสามารถพัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียนให้มากขึ้นได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้ชุดการแนะแนว เป็นวิธีการที่เป็นระบบ มีขั้นตอน มุ่งให้ประสบการณ์ตรงแก่ นักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยมีเทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง และการอภิปรายกลุ่ม พร้อมทั้งใช้อุปกรณ์ประกอบ

ได้แก่ เอกสาร แผ่นโปรงใส แผ่นภาพ และวีดิทัศน์ จึงช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาความสนใจในการอ่านได้ จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า นักเรียนกล้าแสดงออก มีความสนใจตั้งใจ และมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้มาก โดยร่วมแสดงความคิดเห็น สวมบทบาท อภิปราย ชักถาม และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งเป็นอย่างดี ทำให้บรรยากาศในกลุ่มสนุกสนาน นักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใส ส่งผลให้การใช้ชุดการแนะแนวเป็นไปอย่างราบรื่น

ผลของการใช้ชุดการแนะแนวในครั้งนี้ ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จำเนียร ช่างโชติ (2527 : 12) ที่ได้กล่าวว่า ชุดการแนะแนวสามารถใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ รวมถึงการนำมาประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสุข เกิดการเรียนรู้ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น ตลอดจนปลูกฝังนิสัย เจตคติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคุณธรรมต่าง ๆ ด้วย

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปันตดา ยิ้มสกุล (2538 : 61) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามัคคีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านท่ากลอย กิ่งอำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีความสามัคคีสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มลิวรรณ นิรมลพิศาล (2539 : 33) ซึ่งได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสีกัน (วัดนันทน์ อนุบาล) กรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีทัศนคติต่อการเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลของการวิจัยครั้งนี้แสดงว่าชุดการแนะแนวสามารถนำมาใช้พัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียนได้

2. นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 แสดงให้เห็นว่า การสอนแบบปกติสามารถพัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียนให้มากขึ้นได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสอนแบบปกติ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง โดยผู้วิจัยบรรยายเนื้อหา แจกเอกสารให้นักเรียนได้ศึกษา ให้นักเรียนได้ตอบคำถาม เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็น และมีการสรุป พร้อมทั้งมีการใช้สื่อประกอบ ได้แก่ เอกสาร แผ่นโปรงใส แผ่นภาพ จากการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่านักเรียนทุกคนมีความ

ตั้งใจและสนใจในการเรียนดี เช่น ตั้งใจฟังการบรรยาย ตั้งใจตอบคำถาม ตลอดจนช่วยกัน แสดงความคิดเห็น นักเรียนให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งทำให้นักเรียน ได้รับความรู้ และเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านมากขึ้น

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์ (2536 : 72) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัด กำแพงเพชร ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ อาณวย ยาวิลาส (2536 : 61) ยังได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อทัศนคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการ สอนแบบปกติมีทัศนคติต่อโรคเอดส์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลของ การวิจัยครั้งนี้แสดงว่า การสอนแบบปกติสามารถพัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียนได้

3. นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนว และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความสนใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 3 โดยที่นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีความสนใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้ รับการสอนแบบปกติ แสดงให้เห็นว่าชุดการแนะแนวสามารถพัฒนาความสนใจในการอ่านได้มาก กว่าการสอนแบบปกติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ชุดการแนะแนวเป็นวิธีการที่มีระบบ มีขั้นตอน มุ่งให้ นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยใช้ เทคนิคหลาย ๆ อย่าง ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง และการอภิปรายกลุ่ม พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ที่ใช้เป็นสื่อประกอบต่าง ๆ ได้แก่ เอกสาร แผ่นโปสเตอร์ แผ่นภาพ และวีดิทัศน์ ประกอบกับนักเรียนในระดับนี้อยู่ในช่วงระยะของการเป็นวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับ จากกลุ่มเพื่อน มักจะชอบแสดงออก ชอบทำกิจกรรมต่าง ๆ จึงทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง สนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน นอกจากนี้เทคนิคแม่แบบ ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ได้เรียนรู้ด้วยการกระทำ และบทบาทสมมติ นักเรียนได้มีโอกาสสวมบทบาทในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกับความเป็นจริง การที่นักเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถนำไปปฏิบัติได้ ส่วนนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีการพัฒนาความสนใจในการอ่านที่

มากขึ้นกว่าเดิม แต่เป็นการเพิ่มขึ้นที่น้อยกว่าการใช้ชุดการแนะแนว เพราะว่าการสอนแบบปกตินี้ใช้ครูเป็นผู้บรรยาย และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเท่านั้น นักเรียนไม่มีโอกาสร่วมกิจกรรม ทำให้ความสนใจในการเรียนของนักเรียนมีน้อยกว่าการใช้ชุดการแนะแนว และจากการสังเกตของผู้วิจัยที่เป็นผู้ทำการทดลองกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ทำให้เห็นความแตกต่างของนักเรียนทั้งสองกลุ่มได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติจะมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนในระยะแรก พอระยะต่อมานักเรียนมีความกระตือรือร้นลดลง แม้จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งก็ตาม ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มทดลองที่นักเรียนได้รับการใช้ชุดการแนะแนว พบว่า ในระยะแรก ๆ นักเรียนบางคนไม่กล้าออกมาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ แต่เมื่อผู้สอนได้สร้างความเป็นกันเองกับนักเรียนอย่างต่อเนื่องนักเรียนก็เกิดความมั่นใจและกล้าแสดงออก มีส่วนร่วมมากขึ้น เต็มใจที่จะแสดงบทบาทต่าง ๆ บรรยายากาฬจึงสนุกสนาน นักเรียนต่างก็ช่วยกันแสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารมณ์ เต็มยอด (2537 : 42) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบางม่วง อำเภอบางปะยูณ จังหวัดพัทลุง ผลการศึกษารายงานว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีคะแนนความเสียสละสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพดี ปิตตะคุ (2537 : 46) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษารายงานว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าชุดการแนะแนวสามารถพัฒนาความสนใจในการอ่านได้มากกว่าการสอนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การวิจัยครั้งนี้พบว่า การใช้ชุดการแนะแนวสามารถพัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียนได้มากขึ้น จึงควรส่งเสริมให้มีการใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.2 ควรมีการฝึกอบรมอาจารย์แนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษา หรืออาจารย์ประจำวิชาต่าง ๆ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ชุดการแนะแนว เพื่อให้บุคลากรเหล่านั้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในช่วงโฮมรูม หรือในช่วงกิจกรรมแนะแนว

1.3 เทคนิคที่ควรเพิ่มให้มากขึ้นในชุดการแนะแนว คือ บทบาทสมมติ เพราะนักเรียนได้มีโอกาสแสดงออก ได้อภิปราย ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1.4 ถ้าเป็นไปได้เวลาที่ใช้ในการทดลองควรจะใช้เวลาในช่วงกิจกรรมแนะแนว หรือในช่วงอิสระ เพราะการทดลองหลังเลิกเรียน ส่งผลให้นักเรียนเหนื่อยและวิตกกังวล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการติดตามผลความสนใจในการอ่าน หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองไปแล้วในระยะเวลา 3 เดือน และ 6 เดือน เพื่อศึกษาความคงทนของความสนใจในการอ่าน

2.2 ควรทดลองใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2.3 ควรทดลองใช้เทคนิคอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่าน เช่น การให้คำปรึกษากลุ่ม การใช้กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

2.4 ควรมีการศึกษาค้นคว้าผลของการใช้ชุดการแนะแนวในตัวแปรอื่น ๆ เช่น นิสัยรักการอ่าน เจตคติในการอ่าน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพิบูลย์. "แนวความคิดการศึกษาไทย," วารสารมิตรครู. 70(5) : 84 ;
มิถุนายน - ตุลาคม, 2528.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ผลการพัฒนาการศึกษาและแนวทางการพัฒนา
การศึกษาในอนาคต. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,
2531.
- _____. แผนการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์หนังสือพิมพ์ลิขิต, 2535.
- คมเพชร จิตรสกุล. บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2521.
- จงดี ยิ่งยืน. "การนำชุดการแนะนำมาใช้ในการแนะนำ," วารสารการศึกษานอกระบบ.
7(18) : 42 - 45 ; สิงหาคม 2535.
- จำเนียร ช่วงโชติ. การฝึกภาคปฏิบัติทางการแนะนำและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ :
รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2527.
- จวีลักษ์ บุษยะกาญจน์. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- จวีวรรณ คูหาภินันท์. การทบทวนหนังสือสำหรับเด็ก (บรรณ 441). พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : บุรพาสาน, 2527.
- ชวาล แพร่ตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทักษิณอักษร, 2520.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- ชุติมา สัจจานันท์. "การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก," ประชาศึกษา. 34 : 8 - 15 ;
พฤศจิกายน 2525.
- _____. "จะปรับปรุงทักษะการอ่านได้อย่างไร," วิทยจารย์. 82(12) : 10 ;
ธันวาคม 2527.
- _____. "มาแข่งขันอ่านหนังสือกันเถอะ," ใน หนังสือเพื่อลูก. หน้า 53 - 55.
กรุงเทพฯ : สวีรียาสาส์น, 2529.

- ชลี อินม้น. "การอ่านนั้นสำคัญไฉน," วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 28(164) : 15 - 23 ; ตุลาคม - พฤศจิกายน 2534.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- เชิดศักดิ์ โจวาสันธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ณรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2526.
- ณัฐา ระกำพล. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. การอ่านให้เก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : กระดาษสา, 2537.
- ทวี ท่อแก้ว และอบรม สันนิบาล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2517.
- ทวีป อภิสิทธิ์. "การอ่านออกเขียนได้จุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต," การศึกษา นอกโรงเรียน. 4 : 53 - 56 ; ตุลาคม - พฤศจิกายน 2526.
- เทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. "โครงการบรรณสัญจร," มติชนรายวัน. 17 ; 17 กันยายน 2533.
- น้อมฤดี จงพฤษะ และคนอื่น ๆ. คู่มือการศึกษาวิชาจิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2516.
- นัทธนี มลิวัลย์. การสร้างแบบสำรวจความสนใจในอาชีพโดยวิธีการเปรียบเทียบคู่สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536. อัดสำเนา.
- นิพนธ์ ศศิธร. "การปฏิรูปการศึกษาไทย : การศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์," มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์. 4 - 7 ; มกราคม 2523.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2533.

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. "ห้องสมุดคุยยายกับเด็ก ๆ," แม่และเด็ก. 8(148) :

92 - 95 ; 15 มกราคม 2528.

บันลือ พฤกษ์วัน. วรรณกรรมเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

_____. "ทักษะในการอ่าน," วิทยากรย. 7 ; 9 กันยายน 2529.

บุญตา ยิ้มน้อย. ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความนิยมไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนค่ายชนะรัชต์ อำเภอบราญบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.

ปริญญาพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

บุญยงค์ ทองมี. "การใช้นิทานพื้นเมืองส่งเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี," การวิจัยทางการศึกษา.

23(2) : 45 - 49 ; เมษายน - มิถุนายน 2536.

บุญเรือน ศิริมงคล. การอ่านเอาเรื่องภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรานกระต่าย อำเภ

พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร. ปริญญาพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

บันดดา ยิ้มสกุล. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความสามัคคีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านท่ากลอย กิ่งอำเภท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา.

ปริญญาพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523.

ประสาธ อิศรปริดา. "องค์ประกอบบางประการที่มีผลกระทบต่ออ่าน," ใน การประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการบริการวิชาการสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ในชนบท ระหว่างวันที่

6 - 10 กรกฎาคม 2530. หน้า 16/1 - 16/12. มหาสารคาม : ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530.

ประเสริฐ วิเศษกิจ. "การจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงแนะแนว," เอกสารประกอบการอบรมแนะแนวมัธยม. กรุงเทพฯ : 2524.

พนัส หันนาจินทร์. การศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

พุทธาติ เพชรสัจจย์. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลอง และการอภิปรายกลุ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

เพทาย เจริญคุณวิวัฒน์. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจในวิชาชีพนาฏศิลป์ - ดนตรีไทยของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

มลิวรรณ นิรมลพิศาล. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.

มัลลิกา นาถเสวี. ความคิดเห็นของนักเรียน บรรณารักษ์ และครูภาษาไทยที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

แมนมาส ขวลิต. แนวทางการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2526.

ยุพดี บิดตะคุ. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนสรณ์ กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

ยุพา แสงทอง. การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านและพฤติกรรมการอ่านของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยการให้และไม่ให้การแนะแนวการอ่าน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. การวัดทัศนคติเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2533.
- รัตนา ภัทรธัญญา. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพึ่งตนเองด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- รายงานการประชุมพิจารณาชื่อเรื่องเค้าโครงปริญญานิพนธ์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- ลมูล รัตตากร. "นําชํานงานสํปดําห์หนังสือแห่งชาติ 1 - 7 เมษายน 2515," ใน แนวการส่งเสริมการอ่าน. หน้า 1 - 7. กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2526.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพรจำกัด, 2531.
- วนิช บรรจง และคนอื่น ๆ . จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2515.
- วันชัย ดันยัดโมทน. คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดปทุมธานี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- วาสนา ณ ลำปาง. ความสนใจในการอ่านหนังสือภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สํานักงานการประถมศึกษาอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- วิทยา วิมลอนอม. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. "การสอนอ่านในชั้นประถมศึกษา," ประชาบาล. 11 : 21 - 24 ; ตุลาคม 2521.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ :

กรมวิชาการ, 2528.

_____. แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2539. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.

_____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2534.

สนิท ตั้งทวี. การอ่าน : วิชาภาษาไทย 211. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2526.

สมจิตร เจลิมสุวิวัฒนาการ. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

สนใจ พุทธเบญจพจน์. การศึกษาผลของการส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาโท กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

สมหมาย อ่องชุ่ม. ความสนใจในการอ่านและวิจรรณญาณในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. ปริญญาโท

กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

สามัญศึกษา, กรม. วิเคราะห์สถิติการศึกษา กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2532.

กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, 2533.

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. "การวัดทัศนคติและความสนใจ," วารสารการวัดผลการศึกษา.

9 ; 3 กันยายน - ธันวาคม 2524.

สุขุม เฉลยทรัพย์. "นิสัยรักการอ่านรากฐานของการพัฒนา," จันทร์เกษม. 198 :

16 - 19 ; กันยายน - ตุลาคม 2530.

_____. การส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาเขตกรณ, 2531.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. การวัดทางจิตวิทยาและการศึกษา.

กรุงเทพฯ : แพรวพทยา, 2518.

สุนทร แก้วลาย. การส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และเรียนด้วยตนเอง ซึ่ง
อาจารย์และบรรณารักษ์จัดให้แก่นักศึกษาในวิทยาลัยครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2512. อัดสำเนา.

อวิญชลิต พุทธมาตย์. การเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่าน และการยืมหนังสือของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.

ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2531. อัดสำเนา.

อวยชัย วยสุวรรณ. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกเหนือจาก
ความสามารถทางสติปัญญา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

อัจฉิมา จินวาลา. การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่ม และกรณีตัวอย่างที่มีต่อ
ความรับผิดชอบต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน

คลองเสื่อน้อย กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

อาภรณ์ เต็มยอด. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความเสี่สละของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบางม่วง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพิจิตร. ปรินิพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.

อัดสำเนา.

อานวย ยาวิลาศ. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อทัศนคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ จังหวัดเชียงใหม่. ปรินิพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

อัดสำเนา.

อุทุมพร จามรมาน. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะผู้เรียน. กรุงเทพฯ :
พินัน, 2532.

- Brannon, Pamela Anne Kahlich. "Good Readers' Perceptions of the Reading Process and Learning to Read," Dissertation Abstracts. 52 : 860 - A ; September, 1991.
- Bush, Clifford L. and Mildred H. Huebner. Strategies for Reading in the Elementary School. London : MacMillan, 1970.
- Good, C.V. Dictionary of Education. New York : McGraw - Hill Book Co., 1973.
- Harris, Larry A. and Carl B. Smith. Reading Instruction. 2nd ed. New York : Macmillan, 1976.
- _____. Reading Instruction : Diagnostic in the Classroom. 3rd ed. New York : Richard C. Owen Publisher Inc., 1980.
- Hilgard, E.R. Introduction to Psychology. New York : Blaisdell Publishing Co., 1965.
- Kenyon, Gloria Highland. "Study of Relationships of Student/Parent Perceptions of Student Reading Interests and Home Reading Environment," Dissertation Abstracts. 42 : 1177-A - 1178-A ; July, 1979.
- Mehrens, W.A. and I.J. Lehmann. Measurement and Evaluation in Education and Psychology. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1973.
- Mullen, Joann. "The Relationship of Self - Concept and Classroom Behavior to Students' Attitudes Toward Reading," Dissertation Abstracts. 55 : 3148-A ; April, 1995.
- Neuman, Susan B. "The Home Environment and Fifth Grade Student Leisure Reading," The Elementary School Journal. 86(3) : 335 - 342 ; January, 1986.
- Rolando, Margaret Kernan. "An Investigation of Children's Perceptions of Story Content as Clicted by Three Modes of Presentation : The Storyteller, The Reader, The Sound Slide Show," Dissertation Abstracts International. 46 : 827-A ; October, 1985.
- Tinker Miles A. and Constance McCullough. Teaching Elementary Reading. 2nd ed. New York : Appleton Century Crofts, 1962.
- Wainwright, Gordon R. Rapid Reading Made Simple. Great Britain : W.H. Allen Co., Ltd., 1972.

ภาพรวม

ภาคผนวก ก

1. โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนว เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่านที่ใช้กับกลุ่มทดลอง
2. โปรแกรมการสอนแบบบทติ เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่านที่ใช้กับกลุ่มควบคุม
3. แบบสอบถามความสนใจในการอ่าน
4. เฉลยคะแนนของแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน

1. โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนว เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่านที่ใช้กับ
กลุ่มทดลอง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนทราบ วัตถุประสงค์และวิธีการ ของการใช้ชุดการแนะแนว 2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพให้ กับนักเรียนในกลุ่ม 3. เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนและครู	1. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหัน หน้าเข้าหากัน 2. ครูกล่าวต้อนรับนักเรียนและ แนะนำตัวเอง 3. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์และประโยชน์ในการ เข้าร่วมกลุ่ม รวมทั้งระเบียบวิธี การเข้ากลุ่มการใช้ชุดการแนะแนว 4. ครูสร้างความคุ้นเคยระหว่าง นักเรียนในกลุ่ม โดยครูจัดกิจกรรม ดังนี้ 4.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทกลอน บนแผ่นใสพร้อม ๆ กัน 4.2 ครูถามความหมายของบทกลอน และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความหมายนั้น 4.3 ครูแจกกระดาษการ์ด เล็ก ๆ แก่นักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			4.4 ครูให้นักเรียนเขียนแนะนำตนเองโดย ด้านที่ 1 เขียนรายละเอียดเกี่ยวกับตนเอง เช่น ชื่อ - สกุล ชื่อเล่น อาหารที่ชอบ ฯลฯ ด้านที่ 2 เขียนพรที่ตนเองอยากได้เกี่ยวกับการเรียน 3 ข้อ 4.5 ครูให้นักเรียนเสนอข้อความที่เขียนต่อสมาชิกในกลุ่มทีละคน จนครบทุกคน 4.6 ครูเปิดเพลง "เราจะยิ้มให้กัน" ให้นักเรียนเดินไปจับมือเพื่อนเขย่าเบา ๆ ไปรอบวงตามเข็มนาฬิกา 5. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ที่จะพบกันอีกครั้งต่อไป

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	ความอยากรู้ อยากเห็น เกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน	เพื่อให้นักเรียนมีความ อยากรู้ อยากเห็น เกี่ยวกับ เรื่องที่อ่านในหนังสือเรียน	<u>ครูใช้กรณีตัวอย่าง</u> แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1. <u>ขั้นนำ</u> ครูให้นักเรียนดูรูปภาพนักเรียน ที่กำลังอ่านหนังสือเรียนอย่าง ขะมักเขม้น และสนทนากับนักเรียน ว่าหนังสือเรียนแต่ละวิชา มีเนื้อหา ต่าง ๆ ที่น่าสนใจมากมาย นักเรียน ชอบที่จะหยิบหนังสือมาดูรูปภาพ มาอ่าน หรือไม่ ใครบ้างที่ชอบ และใครบ้าง ที่ไม่ชอบ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น 2. <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.1 ครูแจกเอกสารกรณีตัวอย่าง ให้นักเรียนทุกคน 2.2 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ปรึกษากันในการตอบคำถาม ทำกรณีตัวอย่าง โดยให้ นักเรียนตอบคำถามลงใน กระดาษ คำตอบของแต่ละกลุ่ม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.3 ครูเก็บกระดาศคำตอบของนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจคำตอบ โดยใช้เวลาอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกับครู 2.4 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเกี่ยวกับที่นักเรียนได้ตอบลงในกระดาศ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ครูจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามเพื่อนำไปสู่การพัฒนาความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 2.5 ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในครั้งนี้ 3. <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องที่กำหนดให้และครูสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3	ความอยากรู้ อยากเห็น เกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่าน	เพื่อให้นักเรียนมีความอยากรู้ อยากเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ในหนังสือประกอบการเรียน	<u>ครูใช้บทบาทสมมติ</u> แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาถึงหนังสือประกอบการ เรียนว่าหมายถึงหนังสือใดบ้าง และนักเรียนชอบอ่านหรือไม่ การที่ นักเรียนไม่ชอบอ่านเพราะอะไร และ จะมีวิธีการทำให้นักเรียนหันมาสนใจ อ่านหนังสือประกอบการเรียนมากขึ้น ได้อย่างไร 2. <u>ขั้นแสดง</u> 2.1 ครูหาอาสาสมัครเพื่อแสดง บทบาทสมมติ 2.2 ครูแจกเอกสารเรื่องสั้นและ บทบาทสมมติของแต่ละคนให้ ผู้แสดงอ่านและเตรียมตัว แสดงพร้อมทั้งจัดสถานที่ 2.3 เริ่มแสดงบทบาทสมมติตาม บทบาทที่กำหนดให้ ใช้เวลา ประมาณ 15 - 20 นาที โดยมีผู้ไม่แสดงเป็นผู้ สังเกตการณ์

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. <u>ชั้นอภิปราย</u> 3.1 ครูแจกกระดาษคำถามที่กำหนดให้นักเรียนอภิปราย 3.2 ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยครูช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดพิจารณาอย่างรอบคอบ 4. <u>ชั้นแสดงเพิ่มเติม</u> ครูให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของกลุ่มซึ่งเป็นบทบาทที่สอดคล้องตามจุดมุ่งหมาย 5. <u>ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป</u> ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับผลดีและผลเสียที่ได้รับ เนื่องจากความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและครูสรุปเพิ่มเติม
4	ความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ	1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน	<u>ครูใช้การอภิปรายกลุ่ม</u> แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. <u>ขั้นเตรียมการ</u> 1.1 ครูสนทนากับนักเรียนถึงบุคคลที่มีความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสือเรียน ว่าแสดงพฤติกรรมอย่างไรบ้างและนักเรียนเคยเป็นเช่นนั้นบ้างหรือไม่

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			1.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนเลือก หัวหน้ากลุ่มและเลขานุการ กลุ่ม 2. <u>ขั้นตอนกิจกรรม</u> 2.1 ให้นักเรียนอ่านเอกสารใน การอภิปรายกลุ่ม 2.2 ให้นักเรียนอภิปรายตาม ประเด็นที่กำหนด โดยมี หัวหน้ากลุ่มดำเนินการ อภิปราย และมีเลขานุการ เป็นผู้บันทึกคำตอบในกระดาษ คำตอบของแต่ละกลุ่ม 2.3 ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงาน ผลการอภิปรายและสรุป หน้าชั้นแล้วส่งงานต่อครู ครูเก็บ กระดาษของแต่ละกลุ่ม และ ตรวจดูคำตอบโดยใช้เวลา อย่างรวดเร็ว

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. <u>ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล</u> 3.1 ครูและนักเรียนร่วมกัน อภิปรายข้อคำถามเดียวกับที่ นักเรียนได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ครูจะช่วยซักถาม เพื่อกระตุ้น ให้นักเรียนได้ใช้ความคิดใน การพิจารณาหาเหตุผลใน การตอบคำถาม เพื่อพัฒนา ให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะ อ่านหนังสือเรียน 3.2 ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ ตั้งไว้ 4. <u>ขั้นสรุป</u> 4.1 ตัวแทนกลุ่มรายงานสรุป เรื่องที่กำหนดให้ 4.2 ครูสรุปเพิ่มเติม
5	ความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ	1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือประกอบการเรียน	<u>ครูใช้บทบาทสมมติ</u> โดยมีขั้นตอนดำเนินการเช่นเดียวกับครั้งที่ 3

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6	การมีสมาธิในการอ่าน	2. เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือประกอบการเรียน 1. เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการมีสมาธิในการอ่านเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์และควรกระทำ 2. เพื่อให้นักเรียนมีใจจดจ่ออยู่กับการอ่านหนังสือเรียน ด้วยการฝึกสมาธิเบื้องต้น	ครูใช้เทคนิคแม่แบบ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1. <u>ขั้นนำ</u> ครูให้นักเรียนดูรูปภาพเพื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่มีสมาธิในการอ่าน กับนักเรียนที่นั่งเหม่อลอย ขณะอ่านหนังสือ สนทนา ชักถาม นักเรียนว่า นักเรียนคนไหนจะประสบความสำเร็จในการอ่านมากกว่ากัน และถ้าต้องการให้จิตใจจดจ่ออยู่กับเรื่องที่กำลังอ่าน เราจะมีวิธียกยอควบคุมจิตใจไม่ให้ล่องลอยไปเรื่องอื่น ๆ ได้อย่างไร 2. <u>ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ครูเสนอแม่แบบวิธีที่ค้นพบเรื่องราวเกี่ยวกับวิธีการฝึกตนเองให้เป็นคนมีสมาธิ โดยพยายามควบคุมจิตใจไม่ให้ล่องลอยไปเรื่องอื่น ๆ แต่ให้จดจ่ออยู่กับการอ่านหนังสือ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.2 ครูให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมที่ชมจากวีดิทัศน์ 2.3 ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการที่ทำให้ นักเรียนมีสมาธิในการอ่านตามที่ได้ดูจากวีดิทัศน์ รวมทั้งความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับ จากการมีสมาธิในการอ่าน 2.4 ครูแจกเนื้อหาให้นักเรียนอ่านเพื่อฝึกการมีสมาธิในการอ่าน แล้วให้นักเรียนสรุปเรื่องที่อ่านร่วมกันอภิปรายถึงวิธีการควบคุมจิตใจให้จดจ่ออยู่กับการอ่านหนังสือ 3. <u>ขั้นสรุป</u> ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุป และครูสรุปเพิ่มเติม
7	การมีสมาธิในการอ่าน	1. เพื่อให้นักเรียนมีสมาธิในการอ่านหนังสือ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการมีสมาธิในการอ่านเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์และควรกระทำ	<u>ครูใช้การอภิปรายกลุ่ม</u> โดยมีขั้นตอนดำเนินการเช่นเดียวกับครั้งที่ 4

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8	ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน	เพื่อให้นักเรียนรู้วิธีการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน	<u>ครูใช้เทคนิคแม่แบบ</u> โดยมีขั้นตอนดำเนินการเช่นเดียวกับ ครั้งที่ 6
9	ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน	เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการจับใจความสำคัญของเรื่องที่เป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ และควรกระทำ	<u>ครูใช้การอภิปรายกลุ่ม</u> โดยมีขั้นตอนดำเนินการเช่นเดียวกับ ครั้งที่ 4
10	การเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน	เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และยอมรับคุณค่าของเรื่องที่อ่านในหนังสือ	<u>ครูใช้กรณีตัวอย่าง</u> โดยมีขั้นตอนดำเนินการเช่นเดียวกับ ครั้งที่ 2
11	การเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน	เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และยอมรับคุณค่าของเรื่องที่อ่าน	<u>ครูใช้บทบาทสมมติ</u> โดยมีขั้นตอนดำเนินการเช่นเดียวกับ ครั้งที่ 3
12	ปัจจัยนิเทศ	1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน	1. ครูให้นักเรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องความสนใจในการอ่าน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		2. เพื่อให้นักเรียนสรุปบททวน สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้ ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนา ความสนใจในการอ่าน	2. ครูให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับความสนใจ ในการอ่าน พร้อมทั้งกล่าวถึง ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการ เข้ากลุ่ม การใช้ชุดการแนะแนว เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่าน และครูสรุปเพิ่มเติม 3. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมอาลา 4. ครูกล่าวขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ ให้ความร่วมมือในการทดลองและ กล่าวปิดการทดลอง

หมายเหตุ ในการทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

คู่มือครู

คำชี้แจงทั่วไป

ชุดการแนะแนวเรื่องความสนใจในการอ่าน เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนเพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่าน โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่างและการอภิปรายกลุ่ม พร้อมทั้งสื่อการสอนที่ใช้ ได้แก่ เอกสาร แผ่นโปสเตอร์ แผ่นภาพ และวีดิทัศน์ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน ชุดการแนะแนวชุดนี้ใช้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความสนใจในการอ่านต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นคู่มือสำหรับครูในการนำไปใช้ประกอบการสอน และพัฒนาความสนใจในการอ่าน

วิธีการใช้

1. ศึกษาคู่มือการใช้ชุดการแนะแนว และทำความเข้าใจกับกิจกรรมที่นำไปใช้
2. สืบหาสื่อที่มีอยู่ในแต่ละเรื่อง และเตรียมสื่อให้พร้อม ก่อนที่จะนำไปใช้ประกอบการสอน
3. จัดสถานที่และเตรียมเครื่องมือให้พร้อมก่อนเวลาสอน
4. เตรียมเอกสารให้พร้อม โดยแจกให้ตามจำนวนนักเรียน

เครื่องมือวัด

เครื่องมือที่ใช้วัดความสนใจในการอ่าน คือ แบบสอบถามความสนใจในการอ่าน

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนว

ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง ปฐมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม มิตรภาพ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์และวิธีการของการใช้ชุดการแนะแนว
2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพให้กับนักเรียนในกลุ่ม
3. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและครู

วิธีดำเนินการ

1. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน
2. ครูกล่าวต้อนรับนักเรียนและแนะนำตนเอง
3. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการเข้าร่วมกลุ่ม
รวมทั้งระเบียบวิธีการเข้ากลุ่มการใช้ชุดการแนะแนว
4. ครูสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนในกลุ่ม โดยครูให้นักเรียนทำกิจกรรม ดังนี้
 - 4.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทกลอนบนแผ่นใสพร้อม ๆ กัน
 - 4.2 ครูถามความหมายของบทกลอน และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายนั้น
 - 4.3 ครูแจกกระดาษการ์ดเล็ก ๆ แก่นักเรียน
 - 4.4 ครูให้นักเรียนเขียนแนะนำตนเองโดย ด้านที่ 1 เขียนรายละเอียดเกี่ยวกับตนเอง เช่น ชื่อ - สกุล ชื่อเล่น อาหารที่ชอบ ฯลฯ ด้านที่ 2 เขียนพรที่ตนเองอยากได้เกี่ยวกับการเรียนมา 3 ข้อ

4.5 ครูให้นักเรียนเสนอข้อความที่เขียนต่อสมาชิกในกลุ่มทีละคน จนครบทุกคน

4.6 ครูเปิดเพลง "เราจะยิ้มให้กัน" ให้นักเรียนเดินไปจับมือเพื่อนข้าง
ขวา ไปรอบวงตามเข็มนาฬิกา

5. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมในครั้งนี้และ เปิด
โอกาสให้นักเรียนซักถาม นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. แผ่นใสเขียนบทกลอน
2. กระดาษการ์ดเล็ก ๆ จำนวน 10 แผ่น
3. เทปและแถบบันทึกเสียงเพลง "เราจะยิ้มให้กัน"

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการอภิปราย ซักถามของนักเรียน

บทกลอน

ความคุ้นเคยช่วยกันสร้างอย่างหนึ่ง
เริ่มคุยกันด้วยใจจริงยิ่งได้ผล
ความสนุกเกิดขึ้นได้เพราะทุกคน
เปิดเผยตนเข้าหากันนั้นไมตรี

ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ ผู้ประพันธ์

เพลง "เราจะยิ้มให้กัน"

ธงไชย แมคอินไตย์ ขับร้อง
เชตต์อรัญ/นิติพงษ์ เนื่อร้อง

อยู่กับคนที่มืออะไรตรงกัน จนนั่นรู้ว่ามันก็คงจะดี มองนั่นตาเราคงจะรู้ทันที
เรายินดีที่รู้จักกัน
อบอุ่นใจที่เจอกับคนดี ๆ และครั้งนี้ทุกคนก็มีกำลังใจ เราจะรวมพลังกันสร้างวันใหม่
จะทำอะไรก็ทำให้ดี
* และในวันนี้เราจะพร้อมใจกัน หากเราจะยิ้มเราก็ยิ้มด้วยกัน ให้เธอและฉัน
เป็นอย่างนี้แม้แต่รักในหัวใจ และพร้อมจะเก็บไว้ให้กัน
ลัน ลัน ลัน ลา... รักนี้เราเก็บไว้ให้กัน *
อยากจะทำอะไรก็ลองกันดู ขอให้รู้ว่าเราทุกคนจริงใจ เราจะรวมกันไปเป็นครอบครัว
ใหญ่ มีอะไรเราก็แบ่งกัน
หากจะมีอะไรที่เกินกำลัง ทุก ๆ ครั้งก็ยังมีความเดินไป มีอะไรเราพอจะช่วยกันได้
ทุกข์ร้าย ๆ ก็กลายเป็นดี

(ซ้ำ *) 2 รอบ

ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง ความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม ถ้ารู้ตัว ยังไม่สาย

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในหนังสือเรียน

วิธีดำเนินการ ครูใช้เทคนิคการใช้กรณีตัวอย่าง โดยมีวิธีดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนดูรูปภาพนักเรียนที่กำลังอ่านหนังสือเรียนอย่างขะมักเขม้น และสนทนากับนักเรียนว่า หนังสือเรียนแต่ละวิชามีเนื้อหาต่าง ๆ ที่น่าสนใจมากมาย นักเรียนชอบที่จะหยิบหนังสือมาดูรูปภาพ มาอ่านหรือไม่ ใครบ้างที่ชอบ และใครบ้างที่ไม่ชอบ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ครูแจกเอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง "ถ้ารู้ตัว ยังไม่สาย" ให้กับนักเรียน

ทุกคน

2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้ปรึกษากันในการตอบคำถามท้ายกรณีตัวอย่าง โดยให้นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบของแต่ละกลุ่มตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ปัญหาของอันต์ คืออะไร
2. อะไรคือสาเหตุของปัญหาเรื่องนี้
3. ทำไมวิเชียรจึงประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่าอันต์

2.3 ครูเก็บกระดาษคำตอบของนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบ โดยใช้เวลารวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกับครู

2.4 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย ในข้อคำถามที่นักเรียนตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงอภิปราย ครูจะซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

2.5 ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับตนเอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และผลที่ได้รับ

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุป และครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

1. เอกสารเรื่อง "ถ้ารู้ตัว ยังไม่สาย"
2. บัตรภาพนักเรียนกำลังอ่านหนังสือ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "ถั่วตัว ยังไม่สาย"

ฉากที่ 1

ในห้องเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ หัวหน้าห้องแจกสมุดแบบฝึกหัดให้กับเพื่อน ๆ ในห้อง

ครู : ครูตรวจสมุดของพวกเราแล้ว รู้สึกว่ายังมีนักเรียนบางคนที่ยังไม่ทันทำการทดลองและสรุปผลการทดลองผิดพลาด ไม่ทราบเป็นเพราะอะไร

จิตรา : (ยกมือ) อาจารย์คะ ตอนอาจารย์อธิบายวิธีการทดลอง หนูรู้เรื่องบ้าง ไม่รู้เรื่องบ้าง พอมาทำการทดลองเลยไม่มั่นใจค่ะ

อนันต์ : ของผมนะครับ ตอนฟังอาจารย์สอน ผมตามไม่ทัน พอลงมือทดลองจึงทำไม่ได้ ลืมขั้นตอนหมดเลยครับ

ครู : นักเรียนคนอื่น ๆ ละคะ เป็นอย่างไรกันบ้าง

จินดา : ของหนูทำได้ค่ะ ขั้นตอนการทดลองก็ไม่ยาก เหมือนในหนังสือที่อาจารย์ให้ไปอ่านมาก่อน หนูชอบทดลอง สนุกดี

วิเชียร : ผมก็ทำได้ครับ ผมจะอ่านเนื้อหามาก่อนเข้าเรียนทุกครั้ง พอมาฟังอาจารย์อธิบายก็เข้าใจเนื้อหาได้เร็ว ไม่สับสน

ครู : ครูพอจะเข้าใจแล้ว ตอนครูอธิบายจิตรากับอนันต์ตามไม่ทัน เพราะเนื้อหาบางตอนก็ยากและซับซ้อน ครูมอบหมายให้ไปศึกษาการทดลองมาก่อน จิตรากับอนันต์ได้ไปอ่านมาก่อนหรือไม่

จิตรา : เอ้อ หนูลืมค่ะ

อนันต์ : ผมก็ลืมอ่านครับ

ครู : การเรียนระดับมัธยมศึกษา เราจะเรียนเฉพาะแค่ฟังครูอธิบายในห้องเรียนอย่างเดียวมันไม่เพียงพอ จะเรียนให้ได้ผลดีนะ เราต้องศึกษาเนื้อหาล่วงหน้าก่อน พอฟังครูอธิบายแล้วก็ต้องทบทวน ทำความเข้าใจอีกครั้งหนึ่ง

จิตรา : ค่ะ

อนันต์ : ครับ

ฉากที่ 2

บริเวณสวนหย่อม ภายในโรงเรียน

- อนันต์ : นายอ่านหนังสือทำไม วันนี้มีสอบวิชาอะไรหรือ ไม่เห็นรู้เลย
- วิเชียร : ไม่มีสอบหรอก พอดีในช่วงบ่ายนี้ จะทำการทดลองเรื่องการต่อวงจรไฟฟ้า กลัวทำไม่ถูกขั้นตอน เลยถือติดมือมาอ่านหลังทานข้าวเสร็จแล้ว
- อนันต์ : อ้อ วิชาวิทยาศาสตร์ เดี่ยวอาจารย์ก็อธิบายให้ฟังเองแหละ อ่านมาก่อนล่วงหน้า นายไม่เบื่อบ้างหรือไง
- วิเชียร : ไม่เบื่อหรอก สนุกดีนะ เราอยากรู้ว่าจะมีขั้นตอนการทำงานอย่างไร เราอ่านการทดลองก่อนเรียนทุกครั้งและอาจารย์ก็บอกให้ทุกคนอ่านมาล่วงหน้าด้วย นายลืมแล้วหรือ
- อนันต์ : เหรอ ไหนขอดูหน้าที่มีการทดลองหน่อย
- วิเชียร : นี่ไง มีภาพประกอบด้วย ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น เวลาไฟฟ้าที่บ้านมีปัญหา เราก็แก้ไขได้ ไม่ต้องตามช่างให้เสียเงิน แล้วนายล่ะอ่านหรือยัง
- อนันต์ : อ้อ ยังเลย
- วิเชียร : เราอ่านจบแล้ว ยืมหนังสือเราอ่านก็ได้ เดี่ยวครึ่งต่อไปนะการทดลองยิ่งสนุกกว่านี้อีก
- อนันต์ : นายรู้ได้อย่างไร สงสัยนายจะอ่านจนจบเล่มแล้วซิ
- วิเชียร : แน่นอน หนังสืออยู่กับเรา ว่าง ๆ ก็หยิบมาเปิดอ่าน ยิ่งอ่านก็ยิ่งทำให้อยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เราอ่านมากขึ้น เอ้า นี่หนังสืออ่านซะ
- อนันต์ : ยังหรอก เราจะชวนจิตราไปสหกรณ์ ไปก่อนนะ
- วิเชียร : ตามใจ (ถอนใจ)

ฉากที่ 3

ตอนพักกลางวัน ภายในห้องเรียน

- จินดา : เธอ 2 คน เป็นอะไรหรือเปล่า ทำทางซิม ๆ
- จิตรา : เปล่าสิ ฉันอยากรั้งเงียบ ๆ
- วิเชียร : มีอะไรก็บอกกันบ้าง เราเป็นเพื่อนกันนะ

- อนันต์ : ก็กลัวใจเรื่องเรียนนะ อาจารย์บอกคะแนนสอบกลางภาคแล้ว ไม่สบายใจเลย
- จิตรา : ใช่ ปลายภาคอาจสอบตก ไม่เหมือนเธอ เกือบเต็มทุกวิชา
- จินดา : คงไม่ถึงขนาดนั้นหรอก เธอทั้งสองต้องพยายามให้มากกว่านี้
- อนันต์ : ฉันรู้ว่าฉันเป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือเรียน
- จินดา : การอ่านหนังสือเรียน ช่วยให้เราเรียนรู้มากขึ้นมากเลยนะ ยิ่งอ่านก็ยิ่งเพลิน ได้ความรู้ด้วย เมื่อคืนฉันอ่านขุนช้างขุนแผน สนุกมากเลย สงสารพลาญงามที่ต้องจากแม่ ยังไม่รู้เลยว่าย่าจะยอมรับเป็นหลานหรือเปล่า วันนี้จะกลับไปอ่านต่ออีก
- วิเชียร : เราอ่านจบแล้ว กว่าที่ย่าจะรู้ตัวว่าเป็นหลานตัวเองนะ พลาญงามก็ถูกตีเสียนวมนเลย วันนี้ทำการบ้านแล้ว เราจะอ่านเรื่องอันของสูงแม่ปองต้องจิต
- จินดา : เราชอบมากเลย ยังท่องจำขึ้นใจ "อันของสูงแม่ปองต้องจิต ถ้าไม่คิดเป็นปายจะได้ฤา มิใช่ของตลาดที่อาจซื้อ ฤาแย่งขี้ฉ้อได้โดยไม่ยอม"
- จิตรา : ฟังเธอคุยกันแล้ว หนังสือเรียนนี้มีอะไรที่น่าสนใจมาก เราอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เราอ่านในหนังสือเรียนจัง วันนี้ต้องกลับไปอ่านหนังสือเรียนบ้างแล้ว
- วิเชียร : ดี การอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เราอ่านในหนังสือเรียนให้อะไรกับเราเยอะเลย ถ้าไม่เชื่อก็ลองพิสูจน์ดู
- อนันต์ : ตกลง เราจะพิสูจน์คำพูดของนาย เ็นนี้กลับไปจะทำตารางการอ่านหนังสือเรียน โดยเริ่มจากวิชาวิทยาศาสตร์ก่อน
- วิเชียร : ต้องอย่างนั้นซิเพื่อน

ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง ความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บาตแถม

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในหนังสือประกอบการเรียน

วิธีดำเนินการ ครูใช้เทคนิคบทบาทสมมติ โดยมีวิธีดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ

ครูสนทนาถึงหนังสือประกอบการเรียนว่าหมายถึงหนังสือใดบ้าง และนักเรียนชอบอ่านหรือไม่ การที่นักเรียนไม่ชอบอ่านเพราะอะไร และจะมีวิธีการทำให้นักเรียนหันมาสนใจอ่านหนังสือประกอบการเรียนมากขึ้นได้อย่างไร

2. ขั้นแสดง

2.1 ครูหาอาสาสมัครเพื่อแสดงบทบาทสมมติ

2.2 ครูแจกเอกสารเรื่องสั้น เรื่อง "รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บาตแถม" และบทบาทสมมติของแต่ละคนให้ผู้แสดงอ่าน แล้วให้นักเรียนเตรียมตัวแสดงบทบาทสมมติ โดยนักเรียนที่ไม่แสดงเป็นผู้สังเกตการณ์

2.3 เมื่อผู้แสดงพร้อมแล้ว เริ่มแสดงบทบาทสมมติ ใช้เวลา 15 นาที

3. ขั้นอภิปราย

3.1 เมื่อผู้แสดงบทบาทสมมติเสร็จแล้ว ครูแจกกระดาษคำถามที่กำหนดให้

ดังนี้

1. เพราะเหตุใด สมชายจึงชนะเลิศในการแข่งขันตอบปัญหาในงานสัปดาห์วิชาการของโรงเรียน

2. ทศพลและวีระ มีเหตุผลอย่างไรจึงไม่ยอมไปอ่านหนังสือในห้องสมุด

3. ถ้านักเรียนเป็นทศพล นักเรียนจะทำอย่างทศพลหรือไม่ ถ้าไม่

นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด

4. การมีความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านให้ผลดีอย่างไรบ้าง

3.2 ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยครูช่วยซักถามเพื่อให้นักเรียนได้คิด

พิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในหนังสือประกอบการเรียน

4. ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ครูให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของกลุ่ม

5. ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ที่เป็นผลดีของการมีความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในหนังสือประกอบการเรียน และผลเสียของการไม่มีความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

เอกสารเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "รู้ไว้ไว้ว่า ใส่บาฏกาม"

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียน
2. สังเกตจากการอภิปราย ซักถามและสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "รู้ไว้ใช้ว่า ใส่บาแนกหาม"

สมชาย ทศพร และวีระ เป็นเพื่อนรักกันมาก เรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน อยู่ชั้นเดียวกัน และอยู่ห้องเดียวกันด้วย ทั้งสามเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ตั้งใจเรียนสม่ำเสมอ

สมชายมีนิสัยใฝ่รู้ เขาเป็นคนอยากรู้ อยากรู้อะไร และสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวอยู่เสมอ เขาชอบอ่านหนังสือมาก วันหนึ่งเขาอ่านประกาศที่ป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ทำให้ทราบว่าสัปดาห์นี้โรงเรียนจัดกิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด เขาสนใจมากจึงชวน ทศพรและวีระไปหาหนังสือประกอบการเรียนใหม่ ๆ ในห้องสมุดอ่าน เช่น วารสารทางวิชาการ หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสืออ้างอิง หนังสือที่มุ่งให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ผู้อ่านเป็น เรื่อง ๆ ไป เขาชอบอ่านหนังสือเหล่านี้มากเพราะทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น แต่ทศพรและวีระ ไม่ยอมไปอ่านด้วย ทั้งสองมีความคิดว่า เขาตั้งใจฟังครูอธิบายในห้องเรียน หากการบ้านที่อาจารย์ ให้อย่างสม่ำเสมอ ก็น่าจะมีความรู้เพียงพอแล้ว สมชายจึงไปนั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดเพียงคนเดียว จากวารสารทางวิชาการทำให้เขาได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากมาย บางเรื่องก็ตรงกับที่อาจารย์ สอนในชั่วโมงเรียน ทำให้เขาเข้าใจมากยิ่งขึ้น บางเรื่องที่ไม่เคยรู้มาก่อนก็ได้เรียนรู้ด้วย ตนเอง เขาเพลิดเพลินและสนุกมากกับการได้รู้ได้เห็นเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านหนังสือ ตั้งแต่นั้นมาสมชายจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดทุกวัน และมักจะยืมหนังสือ กลับไปอ่านที่บ้านอีกด้วย

เข้าวันหนึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาเข้าโสมรุมในห้องเรียนและแจ้งให้นักเรียนทราบว่า โรงเรียนจะจัดการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ เพื่อคัดเลือกนักเรียนเป็นตัวแทนไปแข่งขัน ตอบปัญหาในงานส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ศิลปวัฒนธรรม เอกลักษณ์ไทย นักเรียนแต่ละ ห้องต้องส่งตัวแทนเข้าร่วมแข่งขัน ห้องละไม่เกิน 3 คน ทั้งสมชาย ทศพร และวีระ ได้รับคัดเลือกจากเพื่อน ๆ ในห้องให้เป็นตัวแทนเข้าร่วมการแข่งขันในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การแข่งขันตอบปัญหามีขึ้นในตอนพักกลางวันที่ยังบริเวณชั้นล่างอาคารใหม่ เพื่อน ๆ ในห้องต่างพากันไปให้กำลังใจทั้งสามคน ผลการแข่งขันปรากฏว่า สมชายได้รับคัดเลือกให้เป็น ตัวแทนของโรงเรียนสมุทรพิทยาคม ไปแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในงานส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ศิลปวัฒนธรรม เอกลักษณ์ไทยของจังหวัดสมุทรปราการ อาจารย์ที่ปรึกษาและเพื่อน ๆ ในห้องต่างพากันชื่นชมยินดีในความสามารถของสมชาย สมชาย

ภูมิใจมากที่ตนเองทำชื่อเสียงให้กับห้องเรียน ทั้งทศพรและวีระสงสัยว่า สมชายตอบปัญหาชนะ พวกเขาและนักเรียนห้องอื่นได้อย่างไร เพราะคำถามในการแข่งขันไม่มีในหนังสือเรียน คำถามบางข้ออาจารย์ยังไม่ได้สอนเลย สมชายบอกว่าเขารู้มาจากการอ่านหนังสือวารสารทางวิชาการในห้องสมุด พร้อมทั้งบอกทศพรและวีระว่า "ความรู้นั้นไม่ได้มาจากในตำราหรือในสมุดจดเท่านั้น ยังมีเรื่องราวอีกตั้งหลายอย่างที่อาจารย์ไม่ได้อธิบายให้ฟัง เราสามารถหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากการเป็นคนใฝ่รู้ อยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อหนังสือที่มีประโยชน์ โดยเฉพาะหนังสือประกอบการเรียน เพราะทำให้รู้อะไรเพิ่มมากขึ้นกว่าในห้องเรียน" เมื่อได้ฟังเช่นนี้ ทศพรและวีระต่างเข้าใจและยอมรับว่า การเป็นคนใฝ่รู้ อยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นสิ่งที่ดีให้คุณค่ากับตัวเองมากมาย ตั้งแต่นั้นต่อไป พวกเขาทั้งสองคนจะพัฒนาตัวเอง ด้วยการเข้าไปอ่านหนังสือประกอบการเรียนที่น่าสนใจและมีประโยชน์ทุกครั้งที่มีเวลาว่าง

บทบาทของตัวละคร

บทบาทของสมชาย

สมมติฉันชื่อสมชาย กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ฉันมีนิสัยใฝ่รู้ ฉันเป็นคนอยากรู้อยากเห็น และสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเสมอ ฉันชอบอ่านหนังสือมาก เมื่อฉันรู้ว่าห้องสมุดมีงานนิทรรศการสัปดาห์ห้องสมุด ฉันจึงชวนทศพรและวีระไปหาหนังสือใหม่ ๆ ในห้องสมุดอ่านกัน จะได้มีความรู้มากขึ้น แต่ทั้งสองไม่ไปด้วย เพราะคิดว่าตั้งใจเรียน หากการบ้านทุกครั้งก็พอแล้ว และเพราะความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในหนังสือประกอบการเรียนนี้เอง ทำให้ฉันมีความรู้ต่าง ๆ มากมาย จนได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการในงานส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ศิลปวัฒนธรรม เอกลักษณ์ไทย ของโรงเรียนสมุทรพิทยาคม เพื่อไปแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการระดับจังหวัด ฉันภูมิใจมากและได้ชักชวนทศพรและวีระให้มาอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง

บทบาทของทศพร

สมมติฉันชื่อทศพร เป็นเพื่อนของสมชายและวีระ เมื่อสมชายชวนฉันไปอ่านหนังสือในห้องสมุดฉันไม่ไปเพราะคิดว่าการตั้งใจเรียน และทำการบ้านทุกครั้งก็พอแล้ว แต่เมื่อสมชายชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ และอธิบายให้ฉันฟังว่า ความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่อ่านให้ประโยชน์มากมาย ทำให้ฉันเห็นคุณค่าและจะไปอ่านหนังสือในห้องสมุดเมื่อมีเวลาว่างทุกวัน

บทบาทของวีระ

สมมติฉันชื่อวีระ เป็นเพื่อนของสมชายและทศพร สมชายชวนฉันไปอ่านหนังสือในห้องสมุด ฉันปฏิเสธ แต่เมื่อฉันเห็นว่าสมชายมีความรู้มาก สามารถแข่งขันตอบปัญหา ได้คะแนนสูงสุดของนักเรียนชั้น ม.3 และบอกฉันว่าเป็นเพราะความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในหนังสือประกอบการเรียนต่าง ๆ ทำให้เขาประสบความสำเร็จเช่นนี้ ฉันจึงเปลี่ยนใจจะไปอ่านหนังสือในห้องสมุดบ้าง

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา

ฉันเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักเรียนชั้น ม.3 ฉันแจ้งให้นักเรียนทราบว่า โรงเรียนจะมีการแข่งขันเพื่อคัดเลือกนักเรียนเป็นตัวแทนตอบปัญหาทางวิชาการในงานส่งเสริมความรู้ความสามารถ ศิลปวัฒนธรรม เอกลักษ์ณ์ไทย โดยให้แต่ละห้องส่งตัวแทนเข้าร่วมแข่งขัน และผลการแข่งขันทำให้ฉันดีใจมาก เพราะสมชายซึ่งเป็นนักเรียนในห้องของฉันได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนของโรงเรียน

ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง ความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ

ชื่อกิจกรรม กลับใจ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน

วิธีดำเนินการ ครูใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม โดยมีวิธีดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ครูสนทนากับนักเรียนถึงบุคคลที่มีความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสือเรียน ว่าแสดงพฤติกรรมอย่างไรบ้าง และนักเรียนเคยเป็นเช่นนี้บ้างหรือไม่

1.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่ม

2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม

2.1 ให้นักเรียนอ่านเอกสารในการอภิปรายกลุ่มเรื่อง "กลับใจ"

2.2 ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามใบกำหนดงาน โดยมีหัวหน้ากลุ่มดำเนินการอภิปราย และมีเลขานุการเป็นผู้นำบันทึก ใช้เวลา 15 - 20 นาที โดยอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้ นักเรียนเขียนตอบลงในกระดาษคำตอบของแต่ละกลุ่ม ตามหัวข้อต่อไปนี้คือ

2.2.1 นพพลเปลี่ยนใจไม่ไปซื้อจักรยานเล่นเหมือนเช่นเคย

เพราะเหตุใด

2.2.2 ถ้านักเรียนเป็นนพพล นักเรียนจะทำอย่างไร นพพลหรือไม่ ถ้าไม่

นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด

2.2.3 จากเรื่องนี้ นักเรียนที่ไม่มีคามกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน มีผลเสียอย่างไรบ้าง

2.2.4 นักเรียนที่มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียนมีผลดีอย่างไร

2.3 ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปรายและสรุปหน้าชั้น แล้วส่งงานต่อครู ครูเก็บกระดาษของแต่ละกลุ่ม และตรวจดูคำตอบโดยใช้เวลาอย่างรวดเร็ว

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกับที่นักเรียนได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ครูจะซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถาม เพื่อพัฒนาให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน และดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกับครู

3.2 ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับผลดีของบุคคลที่มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน และผลเสียของบุคคลที่ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน

4. ขั้นสรุป

4.1 ให้ตัวแทนกลุ่มรายงานสรุปเนื้อหา ข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่อง "กลับใจ" และวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

4.2 ครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "กลับใจ"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการอ่านเอกสาร
2. สังเกตการร่วมอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตการตอบคำถาม และการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "กลับใจ"

นพดลและศักดิ์ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว ทั้งสองซึ่งอยู่บ้านใกล้เคียงกัน เดินกลับบ้านด้วยกันและนัดกันว่าเมื่อกลับถึงบ้านแล้ว จะออกมาจีจรรย์กันด้วยกัน แต่เล่นกันเพียงสองคนจะไม่สนุก จึงไปชวนวิวัฒน์ให้มาเล่นด้วย แต่วิวัฒน์ปฏิเสธ โดยบอกว่าจะต้องอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้วให้เสร็จก่อน จึงจะไปเล่นได้ นพดลแย้งว่าแค่ทำการบ้านอย่างเดียวก็น่าพอแล้ว ไม่ต้องอ่านหนังสืออีกก็ได้ วิวัฒน์บอกว่า การทำการบ้านเป็นการทบทวนบทเรียนก็จริง แต่ถ้าจะให้รู้และเข้าใจยิ่งขึ้นก็ควรอ่านหนังสือเรียนบ่อย ๆ ในทุกวิชาที่เรียน และแนะนำให้นพดลและศักดิ์อ่านหนังสือ เพราะอาจารย์มักสอบเก็บคะแนนจุดประสงค์บ่อย ๆ โดยที่ไม่ให้นักเรียนรู้ตัว ถ้าจะสอบจุดประสงค์ผ่านได้อย่างสบายและไม่ต้องกังวลกับการสอบซ่อมก็น่าจะอ่านหนังสือเรียนทุกวัน ทั้งนพดลและศักดิ์ไม่เห็นด้วยกับความคิดของวิวัฒน์ ทั้งสองจึงไปจีจรรย์กันเล่นกันอย่างสนุกสนานทุกวัน

วันหนึ่งในชั่วโมงสังคมศึกษา ครูสุมาลีได้สอบเก็บคะแนนจุดประสงค์ วิวัฒน์ทำข้อสอบได้อย่างสบาย ส่วนนพดลและศักดิ์ทำไม่ได้ เพราะครูไม่ได้บอกล่วงหน้าว่าจะสอบเก็บคะแนน เมื่อหมดเวลา ครูสุมาลีบอกว่าจะมาแจ้งผลการสอบให้ทราบในชั่วโมงต่อไป เมื่อถึงชั่วโมงสังคมศึกษา ครูแจ้งให้ทราบว่านพดลและศักดิ์สอบไม่ผ่าน ทั้งสองรู้สึกเสียใจมาก ส่วนวิวัฒน์ได้รับของรางวัลจากครูและยังได้รับคำชมเชยอีกว่าเป็นผู้ที่ทำคะแนนจุดประสงค์ได้เต็ม ซึ่งไม่เคยมีใครทำได้มาก่อน และให้วิวัฒน์เล่าให้เพื่อนฟังถึงวิธีการเรียนที่ประสบผลสำเร็จ วิวัฒน์บอกว่า ขณะที่อยู่โรงเรียนเมื่อมีเวลาว่าง ก็จะเข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ หาความรู้เพิ่มเติม ในตอนเย็นเมื่อกลับถึงบ้านก็จะช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน เสร็จแล้วก็มาทำการบ้านและอ่านหนังสือทบทวนวิชาต่าง ๆ ที่เรียนไปแล้ว ในตอนค่ำก็จะดูข่าว หลังจากนั้นจึงเข้านอนแต่หัวค่ำจะได้ตื่นนอนแต่เช้า และในตอนเช้า เขาก็จะอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวเรียนเนื้อหาใหม่ต่อไปอีก

ครูสุมาลีชี้ให้นักเรียนทุกคนเห็นว่า วิวัฒน์ เป็นนักเรียนที่มีความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสืออยู่เสมอ และอธิบายให้นักเรียนฟังว่า การอ่านหนังสือเรียนทุกวันเป็นการเตรียมตัวสอบที่ดี เพราะถ้าเตรียมตัวอ่านหนังสือเฉพาะช่วงใกล้สอบอาจจะอ่านไม่ทัน เนื่องจากเนื้อหาแต่ละวิชามีมาก และอาจมีผลทำให้คะแนนไม่ดีด้วย ดังนั้นนักเรียนควรมีความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสือ เช่นเดียวกับวิวัฒน์ วิวัฒน์ภูมิใจมากกับผลการสอบจุดประสงค์ครั้งนี้ และตั้งใจว่าจะปฏิบัติเช่นนี้ตลอดไป

ในตอนเย็นหลังเลิกเรียน นพดลไปหาศักดาที่บ้าน เพื่อชวนไปจีจรรย์านเหมือนเช่นเคย แต่ศักดาปฏิเสธ เพราะอยากอ่านหนังสือเรียน เพื่อจะสอบได้คะแนนดีแบบวิวัฒน์บ้าง เพราะครั้งที่ผ่าน ๆ มาเขาสอบได้คะแนนไม่ดีนัก นพดลเห็นศักดาตั้งใจจริง เขาจึงคิดว่าเขาเองก็น่าจะทำบ้างเหมือนกัน

ใบกำหนดงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติดังนี้

1. เลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้นำการอภิปรายกลุ่ม
2. เลือกเลขานุการ 1 คน ทำหน้าที่จดบันทึกผลงานของกลุ่ม
3. ทุกคนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 นพดลเปลี่ยนใจไม่ไปจีงักรยานเล่นเหมือนเช่นเคย เพราะเหตุใด
 - 3.2 ถ้านักเรียนเป็นนพดล นักเรียนจะทำอย่างนพดลหรือไม่ ถ้ามัมนักเรียน

จะทำอย่างไร เพราะเหตุใด

- 3.3 จากเรื่องนี้ นักเรียนที่ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียนมีผลเสีย

อย่างไรบ้าง

- 3.4 นักเรียนที่มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียนมีผลดีอย่างไร
4. ให้ส่งตัวแทนกลุ่ม ๆ ละ 1 คน ออกไปรายงานหน้าชั้น
5. ส่งผลงานที่รายงานแล้วต่อครู

ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง ความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ

ชื่อกิจกรรม บทเรียนราคาแพง

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ
- ประกอบการเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือประกอบการเรียน

วิธีดำเนินการ ครูใช้เทคนิคบทบาทสมมติ โดยมีวิธีดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียน โดยให้นักเรียนสังเกตและ เปรียบเทียบเพื่อนของตนเองที่มี ความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสือกับเพื่อนที่ไม่กระตือรือร้นในการอ่านหนังสือ ว่ามีความรู้และ ผลการเรียนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. ขั้นตอนการ
 - 2.1 ครูหาอาสาสมัครเพื่อแสดงบทบาทสมมติ
 - 2.2 ครูแจกเอกสารเรื่องสั้นเรื่อง "บทเรียนราคาแพง" และบทบาทสมมติของ แต่ละคนให้ผู้แสดงอ่าน แล้วให้นักเรียนเตรียมตัวแสดงบทบาทสมมติ โดยนักเรียนที่ไม่แสดงเป็น ผู้สังเกตการณ์
 - 2.3 เมื่อผู้แสดงพร้อมแล้ว เริ่มแสดงบทบาทสมมติ ใช้เวลา 15 นาที
3. ขั้นอภิปราย
 - 3.1 เมื่อผู้แสดงแสดงบทบาทสมมติเสร็จแล้ว ครูแจกกระดาษคำตอบที่กำหนดให้

ดังนี้

1. น้อยและ เอ็มมีสัย์แตกต่างกันอย่างไร
2. กลุ่มของน้อยไม่สามารถส่งงานให้ตรงตามกำหนดเวลาได้ เพราะเหตุใด
3. ความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือประกอบการเรียนมีประโยชน์

อย่างไร

3.2 ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยครูช่วยซักถามเพื่อให้นักเรียนได้คิดพิจารณาอย่างรอบคอบ เกี่ยวกับความสำคัญของการมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือประกอบการเรียน

4. ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ครูให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของกลุ่ม

5. ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ที่เป็นผลดีของการมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือและครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

เอกสารเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "บทเรียนราคาแพง"

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียน
2. สังเกตจากการอภิปราย ซักถามและสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "บทเรียนราคาแพง"

อาจารย์วิชาภาษาไทยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อ่านหนังสือนอกเวลาเรื่องคนอยู่วัดและทำรายงานส่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน กำหนดส่งก่อนสอบปลายภาค โดยเน้นให้ทุกกลุ่มตรงเวลา ถ้าเลยจากเวลาที่กำหนดจะไม่รับรายงาน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีเวลาทำรายงานถึง 1 เดือนเต็ม ๆ ในตอนท้ายชั่วโมงอาจารย์ให้เข้ากลุ่มของตนเองเพื่อวางแผนสำหรับทำรายงาน สมาชิกของกลุ่มสมลมี หทัย นที และสายใจ ทั้งสี่คนปรึกษากันว่าจะต้องรีบทำรายงานชิ้นนี้ให้เสร็จโดยเร็ว เพราะยังมีรายงานอีกหลายวิชาที่ยังทำไม่เสร็จและก็ใกล้จะถึงเวลาสอบปลายภาคแล้วด้วย ในกลุ่มจึงนัดหมายกันว่าเย็นนี้จะไปซื้อหนังสือด้วยกัน และอีก 20 วัน ทุกคนต้องอ่านเรื่องคนอยู่วัดให้จบ และมาวิเคราะห์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตามหัวข้อที่อาจารย์กำหนด เพื่อนำไปพิมพ์และเข้าเล่มส่งอาจารย์ พอถึงตอนเย็นปรากฏว่า หทัยและนทีไม่ยอมไปซื้อหนังสือเนื่องจากจะเล่นวอลเลย์บอลกับเพื่อน และจะไปซื้อหนังสือเองวันหลัง สมลจึงไปกับสายใจ พอไปถึงร้านหนังสือ สายใจเปลี่ยนใจไม่ซื้อหนังสือคนอยู่วัด เพราะสนใจหนังสือนิยายสารมากกว่า สมลชักชวนอย่างไร สายใจก็ยืนยันจะซื้อนิยายสารให้ได้ สมลจึงได้หนังสือมาอ่านคนเดียว และเริ่มต้นอ่านตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา

หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ผ่านไป ตอนเย็นหลังเลิกเรียน นทีชวนเพื่อนในกลุ่มไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า สมลไม่เห็นด้วยบอกว่าอย่าเพิ่งไปช่วงนี้เลย ให้สอบเสร็จก่อน วันนี้ควรรีบกลับบ้าน เพราะมีเวลาน้อยเต็มที ถ้าเทียบกับงานที่ต้องทำ ไหนจะต้องช่วยงานบ้าน ทำการบ้าน อ่านหนังสือเตรียมสอบ และยังต้องอ่านหนังสือคนอยู่วัดเพื่อทำรายงานอีก ถ้าไม่กระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือตอนนี้ รายงานอาจทำไม่ทันก็ได้ แต่ทั้ง 3 คนไม่เห็นด้วย นทีว่าไม่จำเป็นต้องรีบกลับบ้านหรอก เพราะทุกวันที่ทำการบ้านกัน ถ้าไม่ทันก็มาลอกเพื่อนตอนเช้าได้ ส่วนหทัยและสายใจว่า หนังสือเอาไว้อ่านตอนใกล้สอบ คนอยู่วัดก็เล่มนิดเดียว อ่านไม่นานก็จบ ทั้ง 3 จึงไปห้างสรรพสินค้ากัน ส่วนสมลก็รีบกลับบ้านทำหน้าที่ของตนเอง

เมื่อถึงวันกำหนดนัดหมายที่จะปรึกษาหัวข้อรายงานของกลุ่ม ปรากฏว่ามีสมลเพียงคนเดียวที่พร้อมจะมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่วนอีก 3 คนยังอ่านไม่จบ เพราะมีงานมากมายที่จะต้องทำในช่วงนี้ ทั้ง 3 คนขอให้เลื่อนนัดออกไปอีก 7 วัน แล้วค่อยมาปรึกษากันใหม่ ขณะที่กลุ่มอื่น ๆ เริ่มทยอยส่งรายงานกับอาจารย์แล้ว สมลวิตกกังวลมาก กลัวว่าจะทำรายงานไม่ทัน

จึงรับอาสากลุ่มคิดงานคนเดียว และให้ทั้ง 3 คนแบ่งงานกันไปพิมพ์ แล้วเข้าเล่มส่งอาจารย์เพื่อน ๆ ในกลุ่มรับรองแข็งขันว่าจะพยายามทำให้ทันจนได้ ทุกคนหักโหมการทำงานอย่างหนัก แต่ที่สุดวิสัยที่จะทันทันเพราะมีงานอีกหลาย ๆ อย่างที่ประดังกันเข้ามา ในที่สุดกลุ่มของสมลก็ไม่ได้ส่งงานตามกำหนด หลังจากสอบเสร็จอาจารย์ได้เรียกสมาชิกกลุ่มนี้ไปพบ ถามถึงเหตุผลที่ไม่ได้ส่งงาน อาจารย์ทราบเรื่องก็เห็นใจสมลมาก เพราะสมลเป็นนักเรียนที่ตั้งใจเรียนมาตลอด มีความรับผิดชอบ และยังทำคะแนนสอบปลายภาคได้ดีอีกด้วย อาจารย์ได้ตำหนิสมาชิกทั้ง 3 คนในกลุ่ม แล้วให้ทั้ง 3 คนช่วยกันคิดว่า สาเหตุของการทำรายงานไม่ทันกำหนดมาจากอะไร ทั้ง 3 คนได้ทบทวนเรื่องราวทั้งหมด และสรุปได้ว่าเป็นเพราะพวกเขาประมาท ไม่ปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้ ขาดความรับผิดชอบ และที่สำคัญที่สุด สาเหตุเริ่มต้นก็คือ พวกเขาไม่มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือนอกเวลา เรื่องคนอยู่วัด อาจารย์ได้ชี้ให้เห็นว่า การขาดความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสือส่งผลเสียอย่างไรบ้าง เริ่มตั้งแต่ไม่มีความรู้จะมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อน ส่งผลให้เป็นคนไม่มีความรับผิดชอบ เป็นที่รังเกียจของเพื่อนฝูง รายงานไม่เสร็จตามกำหนดเวลาซึ่งเป็นผลเสียต่อการเรียน และแจ้งให้ทราบว่านักเรียนในกลุ่มนี้จะได้ผลการเรียน "ร" เนื่องจากไม่ส่งรายงาน สมลเสียใจมาก ความหวังที่จะได้เกรด 4 พังทลาย เพื่อน ๆ ในห้องพากันส่งสาร เห็นใจสมล และตำหนิหทัย นที และสายใจ ทั้ง 3 คนสำนึกผิดมาขอโทษสมล แต่ทุกอย่างก็สายเกินแก้เสียแล้ว

บทบาทของตัวละคร

บทบาทของสมล

สมมติฉันชื่อสมล กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่ออาจารย์มอบหมายให้ทำรายงานเรื่องคนอยู่วัด ฉันอยู่กลุ่มเดียวกับหทัย นที และสายใจ อาจารย์กำหนดให้ส่งงานก่อนสอบปลายภาค ถ้าเลยจากนั้นอาจารย์จะไม่รับ และให้เวลาทำรายงาน 1 เดือน ฉันมีความรับผิดชอบต่องานที่อาจารย์มอบหมายและกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือนอกเวลา เริ่มจากรีบไปซื้อหนังสือมาอ่าน แบ่งเวลาให้กับการอ่านและชักชวนเพื่อนในกลุ่มให้ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ ฉันพร้อมที่จะเข้ากลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามกำหนดนัด แต่เพื่อนทั้ง 3 คน กลับใจเย็น ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่กระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ ฉันจึงรับอาสาคิดงานกลุ่มเพียงคนเดียว

แล้วให้ทั้ง 3 คนแบ่งกันไปพิมพ์ และในที่สุดกลุ่มของฉันทิทำงานส่งไม่ทันกำหนด อาจารย์ได้ตำหนิ และชี้ให้เห็นผลเสียของการขาดความกระตือรือร้นในการอ่าน พร้อมทั้งให้ผลการเรียน "ร" กับกลุ่มของฉันทิ ฉันทิเสียใจมากเพราะหวังว่าจะได้เกรด 4 วิชานี้ เพื่อน ๆ 3 คนในกลุ่มมาขอโทษ แต่ก็แก้ไขอะไรไม่ได้เสียแล้ว

บทบาทของหทัย

สมมติฉันทิชื่อหทัย เป็นเพื่อนของสมล นที และสายใจ เมื่ออาจารย์ให้ทำรายงาน ฉันทิไม่กระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ ฉันทิดักกับกลุ่มไว้ว่าจะไปซื้อหนังสือคนอยู่วัดในตอนเย็น แล้วฉันทิก็เปลี่ยนใจเล่นวอลเลย์บอลกับเพื่อนแทน ฉันทิไม่เชื่อคำเตือนของสมล จึงไปเที่ยวห้างสรรพสินค้ากับนที และสายใจ ทั้ง ๆ ที่มียางต้องทำมากมาย ฉันทิมีความคิดว่าอ่านหนังสือตอนใกล้สอบก็ได้ คนอยู่วัดเล่มเล็กอ่านไม่นานก็จบ แต่พอถึงกำหนดนัดปรีกษางานของกลุ่ม ฉันทิยังอ่านไม่จบ จึงเสนอให้กลุ่มเลื่อนกำหนดนัดไปอีก 7 วัน สมลเกรงว่างานจะเสร็จไม่ทัน จึงรับอาสาไปทำเองทั้งหมด แล้วให้พวกฉันทิ 3 คนช่วยกันพิมพ์ ฉันทิพยายามทำงานให้เสร็จ แต่ก็ไม่ทันตามกำหนดเวลา อาจารย์ได้ตำหนิฉันทิและชี้ให้เห็นถึงผลเสียของคนที่ไม่กระตือรือร้นในการอ่าน พร้อมทั้งให้ผลการเรียน "ร" ทั้งกลุ่ม ฉันทิรู้ว่าเป็นเพราะความไม่กระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือของฉันทิทำให้สมลเสียใจ แต่ฉันทิก็ทำได้แค่เพียงขอโทษเท่านั้น

บทบาทของนที

สมมติฉันทิชื่อ นที ฉันทิทำรายงานอยู่กลุ่มเดียวกับสมล หทัย และสายใจ ฉันทิไม่มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือคนอยู่วัด ฉันทิดักกับเพื่อนไว้ว่าจะไปซื้อหนังสือ แต่แล้วฉันทิก็เปลี่ยนใจเล่นวอลเลย์บอลแทน ฉันทิชวนเพื่อน ๆ ให้ไปห้างสรรพสินค้ากัน สมลไม่เห็นด้วยชัดเจนว่าช่วงนี้ใกล้จะสอบแล้ว ควรใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด แต่ฉันทิคิดว่าถ้าเราทำที่บ้านไม่ทันก็มาลอกเพื่อนในตอนเช้าได้ ฉันทิจึงไปห้างสรรพสินค้ากับหทัย และสายใจ เมื่อถึงวันที่กลุ่มนัดมาทำรายงาน ฉันทิยังไม่พร้อมเพราะอ่านหนังสือไม่จบ จึงขอให้เลื่อนนัดออกไปอีก 7 วัน สมลเกรงว่างานจะไม่เสร็จจึงรับอาสาทำคนเดียว และให้ฉันทิกับเพื่อนอีก 2 คน ช่วยกันพิมพ์ แต่ก็ไม่ทันกำหนดส่ง ฉันทิถูกอาจารย์ตำหนิและให้ผลการเรียน "ร" ทั้งกลุ่ม ฉันทิเสียใจ และขอโทษสมล

บทบาทของสายใจ

สมมติฉันชื่อสายใจ ฉันทำรายงานอยู่กลุ่มเดียวกับสมล หทัย และนที เมื่ออาจารย์มอบหมายให้ทำรายงาน กลุ่มฉันวางแผนกันว่าจะรีบทำให้เสร็จ เริ่มจากไปซื้อหนังสือคนอยู่วัดมาอ่าน ทุกคนอ่านให้เสร็จในเวลา 20 วัน และมาเข้ากลุ่มวิเคราะห์หัวข้อตามที่อาจารย์กำหนด แต่ทุกอย่างก็ไม่ได้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ เพราะฉัน หทัย นที ได้ปล่อยเวลาให้ผ่านไป จนกระทั่งไม่สามารถทำงานส่งได้ทันกำหนด สมลพยายามชักชวนเพื่อน ๆ ในกลุ่มให้กระตือรือร้นในการอ่านหนังสือ แต่พวกฉันก็ไม่ทำตาม จนในที่สุดได้ "ร" ทั้งกลุ่ม อาจารย์ได้ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุที่แท้จริง และผลที่ได้รับจากการขาดความกระตือรือร้นในการอ่าน ฉันสันทัดและขอโทษสมล

ครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง การมีสมาธิในการอ่าน

ชื่อกิจกรรม เคล็ดลับการอ่าน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการมีสมาธิในการอ่านเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์และควรกระทำ
2. เพื่อให้นักเรียนมีใจจดจ่ออยู่กับการอ่านหนังสือเรียนด้วยการฝึกสมาธิเบื้องต้น

วิธีดำเนินการ ครูใช้เทคนิคแม่แบบ โดยมีวิธีดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนดูรูปภาพเพื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่มีสมาธิในการอ่าน กับนักเรียนที่นั่งเหม่อลอยขณะอ่านหนังสือ สนทนา ชักถามนักเรียนว่า นักเรียนคนไหนจะประสบความสำเร็จในการอ่านมากกว่ากัน และถ้าต้องการให้จิตใจจดจ่ออยู่กับเรื่องที่กำลังอ่าน เราจะมีวิธียกยวามควบคุมจิตใจไม่ให้ล่องลอยไปเรื่องอื่น ๆ ได้อย่างไร

2. ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ครูเสนอแม่แบบวิธีทัศนเรื่อง "เคล็ดลับการอ่าน" ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับวิธีการฝึกตนเองให้เป็นคนมีสมาธิ โดยพยายามควบคุมจิตใจไม่ให้ล่องลอยไปเรื่องอื่น ๆ แต่ให้จดจ่ออยู่กับการอ่านหนังสือ พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2.2 หลังจากนักเรียนชมวิธีทัศนแล้ว ครูให้นักเรียนแสดงเลียนแบบวิธีการฝึกตนเองให้เป็นคนมีสมาธิตามเนื้อเรื่อง

2.3 หลังจากนักเรียนทุกคนฝึกทำใจให้สงบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมและกิจกรรมของตัวเองว่า ถ้าปฏิบัติแล้วจะเกิดความรู้สึกอย่างไร

เพราะเหตุนี้จึงเป็นเช่นนั้น และถ้าฝึกตนเองให้เป็นคนที่มีสมาธิในการอ่านแล้ว จะเกิดผลดีอย่างไรบ้าง

2.4 ครูแจกเนื้อหาให้นักเรียนอ่าน เพื่อฝึกการมีสมาธิในการอ่าน แล้วให้นักเรียนสรุปเรื่องที่อ่าน ร่วมกันอภิปรายถึงวิธีการควบคุมจิตใจให้จดจ่ออยู่กับการอ่านหนังสือ

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบถึงวิธีการปฏิบัติตนให้มีสมาธิในการอ่าน แล้วครูสรุปเพิ่มเติม และให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่บ้านและที่โรงเรียน

อุปกรณ์

1. แม่แบบวีดิทัศน์เรื่อง "เคล็ดลับการอ่าน"
2. บัตรภาพนักเรียนที่มีสมาธิและไม่มีสมาธิในการอ่าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ การฝึกนั่งสมาธิ และการร่วมกิจกรรมการอ่าน
2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

บทวิพากษ์เรื่อง "เคล็ดลับการอ่าน"

ฉากที่ 1	
ตอนเข้าก่อนโรงเรียนเช้า ในห้องเรียน	
<u>ภาพ</u>	<u>เสียง</u>
Ls. ห้องเรียน Zoom in ศิรินันท์	
อ.อาภา วิไล นั่งคุยกัน	
Mcu. อ.อาภา	เมื่อวานอาจารย์บอกคะแนนสอบกลางภาค
	แล้วไม่สบายใจเลย
Mcu. ศิรินันท์	เราก็เหมือนกัน กลุ้มใจจริง ๆ คะแนน
	วิชาที่ต้องอ่านมาก ๆ เช่น สังคม
	ภาษาไทย ได้นิดเดียวเอง
Mcu. วิไล	อ้อ เราก็ทักใจ ไม่รู้จะทำอย่างไรดี
	ถ้าเป็นพวกคำนวณ คะแนนก็ดีหน่อย ไม่น่า
	เป็นห่วงเท่าไร
Mcu. อ.อาภา	ถ้าติด 0 ภาษาไทยหรือสังคม ก็ไม่จบ
	ม.3 ต้องมาซ่อมอีก
Mcu. ศิรินันท์	ถ้าต้องซ่อม พ่อกับแม่คงเสียใจมาก
	อายเพื่อนด้วย
Mcu. วิไล	จะทำอย่างไรดีนะ พวกเราลองไปปรึกษา
	รุ่นพี่กันดีไหม
Mcu. ศิรินันท์	ก็ดีเหมือนกัน รุ่นพี่เขาเรียนเก่งได้คะแนน
	สูงสุดเกือบทุกวิชาเลย
Mcu. อ.อาภา	ฉันจะบอกกับรุ่นพี่ว่า ปัญหาของฉันก็คือ
	เวลาอ่านหนังสือเรียนแล้ว จำเนื้อหาไม่
	ค่อยได้ ใจมันคอยแต่จะคิดเรื่องอื่นอยู่เรื่อย
	เลย

<u>ภาพ</u>	<u>เสียง</u>
Mcu. ศิรินันท์	ฉันก็เหมือนกันนะ อ่านหนังสือแล้วไม่จำ ชอบคิดถึงแต่เรื่องละครในโทรทัศน์
Mcu. วิไล	อย่างนี้เขาเรียกว่า ฟุ้งซ่าน ไม่มีสมาธิใน การอ่าน
Mcu. อ๊ากา zoom out	เราไปหารัชนูกันเลยดีกว่า จะได้ตาม เคล็ดลับว่าเราจะพยายามควบคุมจิตใจไม่ ให้ล่องลอยไปเรื่องอื่น ๆ แต่ให้จดจ่ออยู่กับ เรื่องที่กำลังอ่านได้อย่างไร
<u>ฉากที่ 2</u>	
พักกลางวันในห้องจริยธรรม	
<u>ภาพ</u>	<u>เสียง</u>
cu. โต๊ะหมู่บูชา zoom out	
Ls. รัชฎ์ ศิรินันท์ อ๊ากา วิไล	
Mcu. ศิรินันท์	ปัญหาของพวกเราคือ ไม่มีสมาธิในการ อ่าน ชอบคิดเรื่องต่าง ๆ อยู่เรื่อย
Mcu. รัชฎ์	สมาธิสามารถฝึกกันได้นะ สมาธิจะช่วยให้ เราเรียนเก่งขึ้น และถ้าเรามีสมาธิในการ อ่านก็จะทำให้เราจำเรื่องต่าง ๆ ได้ดี มีความรู้แตกฉานในเรื่องนั้น
Mcu. อ๊ากา	แล้วเธอทำอย่างไร ถึงมีสมาธิในการอ่าน ล่ะ
Mcu. รัชฎ์	เราก็นั่งสมาธิ เพื่อฝึกจิตใจให้มีความรู้ตัวอยู่ เสมอว่ากำลังทำอะไร

	<u>เสียง</u>
Mcu. วิไล	น่าสนใจจัง เธอนั่งสมาธิมานานหรือยัง แล้วนั่งตอนไหนใช้เวลาเท่าไร
Mcu. รัชну	เราเริ่มนั่งสมาธิตั้งแต่อายุชั้น ม.1 แล้วก็ จะนั่งสมาธิก่อนนอนทุกคืน ประมาณ 15 นาที
Mcu. ศิรินันท์	แล้วทำไมเธอถึงสนใจหันมานั่งสมาธิล่ะ
Mcu. รัชну	คุณแม่ของฉันท่านั่งสมาธิเป็นประจำ แล้วก็สอนให้ฉันรู้จักวิธีการนั่งสมาธิด้วย คุณแม่บอกว่า ถ้านั่งสมาธิทุกวันจะทำให้ จิตใจมั่นคง มีความละเอียดลึกซึ้ง ปลอดโปร่ง มีปัญญา เป็นคนฉลาดหลักแหลม และสงบเสงี่ยม น่ารัก น่านับถือ
Mcu. อาภา	โอ้โฮ เธอสอนให้พวกเรานั่งสมาธิบ้างซิ
Mcu. รัชну	ฉันก็ตั้งใจจะสอนให้พวกเธอนั่งสมาธิอยู่ แล้ว จึงได้ชวนเธอมาที่ห้องนี้
Mcu. วิไล	ดีใจจัง ฉันจะตั้งใจฝึก เพื่อให้จิตสงบนิ่ง
Mcu. รัชну นั่งสมาธิ	ให้เธอทั้ง 3 คน นั่งขัดสมาธิ เอาเท้า ขวาทับขาซ้าย หรือเท้าซ้ายทับขาขวา วางมือขวาบนมือซ้าย หรือวางมือซ้ายซ้อนบน มือขวาตามถนัด ตั้งกายให้ตรง หลังตรง และตั้งใจว่า เราจะดำรงอยู่ในท่านี้ตลอด เวลาแห่งการนั่งสมาธิ จากนั้น หายใจเข้า ยาว ๆ ลึก ๆ ให้เต็มปอด จนท้องพองออก มา แล้วหายใจออกช้า ๆ อีกครั้งหนึ่ง หายใจเข้าช้า ๆ ยาว ๆ ให้ ลึกถึงท้อง แล้วหายใจออกยาว ๆ ช้า ๆ

<u>ภาพ</u>	<u>เสียง</u>
PAN. Mcu. ศิริรัตน์ รัชชู อาภา วิไล นั่งสมาธิ Zoom out	จนหมดบอด ทำอย่างนี้อีก โดยทำให้ข้าลง ข้าลง ข้าลง จนหายใจแผ่วตามปกติ เมื่อลมหายใจเป็นปกติแล้ว ต่อไปสังเกตดูลม หายใจเข้าและลมหายใจออก เมื่อหายใจเข้า นึกในใจว่า "ลมเข้าหนอ" เมื่อหายใจออก นึกในใจว่า "ลมออกหนอ" ให้สังเกตการหายใจว่า มีลักษณะอย่างไร เมื่อลมหายใจเข้าสั้น ก็กำหนดรู้ว่า "ลมเข้าสั้นหนอ" เมื่อลมหายใจออกสั้น ก็กำหนดรู้ว่า "ลมออกสั้นหนอ" เมื่อลมหายใจเข้ายาว ก็กำหนดรู้ว่า "ลม เข้ายาวหนอ" เมื่อลมหายใจออกยาว ก็กำหนดรู้ว่า "ลม ออกยาวหนอ" ให้สังเกตการหายใจอย่างนี้โดยสม่ำเสมอ จนกระทั่งลมหายใจค่อย ๆ แผ่วลง แผ่วลง แผ่วลง จนหยุดนิ่ง

ฉากที่ 3

บริเวณสวนหย่อมภายในโรงเรียน

ภาพ

เสียง

cu. สวนหย่อม zoom out LS ศิรินันท์

อาภา วิไล รัชну

Mcu. ศิรินันท์

Mcu. อาภา

Mcu. วิไล

Mcu. ศิรินันท์

Mcu. รัชनु

Mcu. อาภา

Mcu. วิไล

Mcu. ศิรินันท์

Mcu. อาภา

Mcu. รัชनु ยัม

เธอนั่งสมาธิแล้วเป็นอย่างไรบ้าง
ก็รู้สึกว่างใจว่าง ไม่นึกถึงสิ่งใด ๆ
เราว่า สมาธินี้เป็นการฝึกให้มีความรู้ตัว
อยู่เสมออะ
ใช่ เราว่าสมาธินี้จะช่วยในการอ่าน
หนังสือให้มีความเข้าใจยิ่งขึ้น
อ้อ สิบบอกเคล็ดลับการอ่าน 3 ข้อ
1. ให้ติดตามเรื่องที่กำลังอ่าน ไม่ต้อง
สนใจเรื่องอื่น
2. ให้จดสรุปย่อ เพราะช่วยให้ตื่นตัวใน
ความรู้ และจิตใจจดจ่อกับเนื้อหาดียิ่งขึ้น
3. ให้เชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่
เพื่อขยายความเข้าใจให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
อ้อ ที่นี้ละ พวกเราจะไม่กังวลกับการอ่าน
หนังสืออีกแล้ว
ทุกครั้งที่อ่านหนังสือ เราจะนึกถึงเคล็ดลับ
ในการอ่านของเธอ
เราก็จะนั่งสมาธิ เพื่อฝึกจิตให้มีสติทุกวัน
ขอบใจเธอมากนะ รัชनु
เรายินดีช่วยเพื่อนเสมอ ใกล้เคียงเวลา
พักแล้ว เราเข้าห้องเรียนกันเถอะ

ครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง การมีสมาธิในการอ่าน

ชื่อกิจกรรม ความลับของพงษ์เทพ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีสมาธิในการอ่านหนังสือ
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการมีสมาธิในการอ่านเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์และควรกระทำ

วิธีดำเนินการ ครูใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม โดยมีวิธีดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการอ่านหนังสือ ว่าใครบ้างที่อ่านหนังสือแล้วสามารถจำเรื่องราวได้ดี และใครบ้างที่อ่านหนังสือแล้วจำไม่ค่อยได้ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

1.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม

2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม

2.1 ให้นักเรียนอ่านเอกสารในการอภิปรายกลุ่มเรื่อง "ความลับของพงษ์เทพ"

2.2 ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามใบกำหนดงาน โดยมีหัวหน้ากลุ่มดำเนินการอภิปราย และมีเลขานุการเป็นผู้บันทึก ใช้เวลา 15 - 20 นาที โดยอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้ นักเรียนเขียนตอบลงในกระดาษคำตอบของแต่ละกลุ่ม ตามหัวข้อต่อไปนี้ คือ

1. พงษ์เทพมีเคล็ดลับในการอ่านอย่างไร จึงประสบความสำเร็จในการเรียน

2. เพราะเหตุใด พงษ์เทพและไพโรจน์จึงจำเรื่องราวที่อ่านได้มากน้อยต่างกัน

3. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง จากการอ่านเรื่อง "ความลับของพงษ์เทพ"

2.3 ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปราย และสรุปหน้าชั้น แล้วส่งงานต่อครู ครูเก็บกระดาษของแต่ละกลุ่ม และตรวจดูคำตอบโดยใช้เวลารวดเร็ว

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกับที่นักเรียนได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ครูจะซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถาม เพื่อพัฒนาการมีสมาธิในการอ่านหนังสือ และดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกับครู

3.2 ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับผลดีของการมีสมาธิในการอ่านหนังสือ และผลเสียของการไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ

4. ขั้นสรุป

4.1 ให้ตัวแทนกลุ่มรายงานสรุปเนื้อหา ข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่อง "ความลับของพงษ์เทพ" และวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

4.2 ครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "ความลับของพงษ์เทพ"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการอ่านเอกสาร
2. สังเกตการร่วมอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตการตอบคำถาม และการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "ความลับของพงษ์เทพ"

วันประกาศผลสอบมาถึง ไพโรจน์ไปโรงเรียนแต่เช้า พอลงรถที่หน้านิวทาวด์ ก่อนเข้าโรงเรียน เขาก็พบพงษ์เทพเพื่อนร่วมชั้น

"เป็นอย่างไร ไพโรจน์ ไม่เจอกันหลายวันสบายดีหรือ" พงษ์เทพทัก เขากับไพโรจน์สนิทสนมกันมาก เคยไปมาหาสู่กันบ่อย ๆ

"ก็จั้น ๆ แหะ" ไพโรจน์ตอบ "แล้วนายละพงษ์เทพเป็นอย่างไรบ้าง คราวนี้ก็คงสอบได้ที่หนึ่งอีกนะ" ไพโรจน์กระเซ้า

"คงจั้นมั้ง" พงษ์เทพพูดยิ้ม ๆ แล้วทั้งสองก็หัวเราะขึ้นพร้อม ๆ กัน "แล้วแกละ ไพโรจน์"

"กันทำข้อสอบไม่ค่อยได้เท่าไรหรอก" ไพโรจน์สารภาพ

"ทำไมล่ะ" พงษ์เทพสงสัย

"ก็เพราะกันอ่านหนังสือแล้วมันไม่จำนะซิ อ่านทีไร คิดฟุ้งซ่านออกนอกเรื่องทุกที"

"เรอะ" พงษ์เทพร้อง "แต่ไม่เป็นไรหรอก เรื่องมันแล้วไปแล้ว คราวหน้าอย่าให้เป็นอย่างนี้อีก แล้วก็แล้วกันไป เรารีบไปฟังผลสอบกันเถอะ อาจารย์สุรินทร์คงมาแล้วละ"

ผลการสอบปรากฏว่าพงษ์เทพได้ที่หนึ่งเหมือนทุกคราว ส่วนไพโรจน์ได้คะแนนต่ำกว่าคราวก่อน ๆ อย่างน่าใจหาย เพราะมีวิชาที่สอบไม่ผ่านถึง 4 วิชา

"กันไม่อยากกลับไปบอกแม่เลยว่า คราวนี้กันต้องซ่อมถึง 4 วิชา" ไพโรจน์พูดขึ้นเมื่อเขาและพงษ์เทพออกมารอรถเพื่อกลับบ้าน

"เฮ้ย อย่าคิดมากเกินไปนะ คิดครั้งนี่ถือว่าเป็นครูก็แล้วกัน คราวต่อไปควรทำให้ดีกว่านี้เออ ไพโรจน์ วันนี้ไปเที่ยวบ้านกันไหมล่ะ" พงษ์เทพชวน

"ก็ดีเหมือนกัน กำลังเซ็งอยู่พอดี" ไพโรจน์ตัดสินใจ

เมื่อถึงบ้านพงษ์เทพ หลังจากที่ได้ที่ไพโรจน์ได้ตกท้ายกับพ่อ แม่ ของพงษ์เทพแล้ว พงษ์เทพก็ได้ชวนไพโรจน์ไปดูหนังสือ

"นี่ ไพโรจน์ไปดูหนังสือกันไหม" พงษ์เทพชวน "กันขอยืมมาจากห้องสมุดหลายเล่ม ไปดูกันเถอะ" พงษ์เทพพูดพลางก็คว้าข้อมือไพโรจน์ พาไปห้องนอนของตน

ห้องนอนของพงษ์เทพไม่กว้างนัก ภายในห้องมีเตียงนอน ตู้เสื้อผ้าเล็ก ๆ และโต๊ะสำหรับเขียนหนังสือ ข้างฝาเป็นชั้นวางหนังสือ มีหนังสือวางเต็มไปหมด ทั้งหนังสือเรียน หนังสือประกอบการเรียนและหนังสืออ่านเล่น

"โอ้โฮ หนังสือเรียนของนายมากมายก่ายกองจริง ๆ อย่างนี้เล่าถึงได้หนึ่งเป็นประจำ" ไพโรจน์พูดขึ้นอย่างตื่นตะลึง เพราะเป็นครั้งแรกที่เข้ามาถึงห้องนี้ ทุกครั้งที่เคยมาบ้านนี้ เขามักจะอยู่ที่ห้องรับแขก หรือไม่ก็นั่งคุยหรือเล่นกับพงษ์เทพรอบ ๆ บ้าน

"ชอบใจเล่มไหนก็เลือกเอาซิ" พงษ์เทพบอก

"เอาเวลาที่ไหนมาอ่านหนังสือตั้งมากมายอย่างนี้" ไพโรจน์ถาม

"เวลาที่เรารอ่านหนังสือพวกนั้นะ คิดแล้วยังน้อยกว่าเวลาที่เรานั่งเล่น นอนเล่น เป็นไหน ๆ" พงษ์เทพว่า "แล้วทำไมจะต้องไปหาเวลาที่ไหนอีกล่ะ"

ไพโรจน์หันไปมองรอบห้องของพงษ์เทพ ที่ฝาผนังด้านหนึ่งมีข้อความเขียนด้วยตัวบรรจงว่า

วิธีการปฏิบัติตนให้เรียนเก่ง ด้วยการมีสมาธิ คือ การทำจิตใจให้มั่นคง ไม่วอกแวก ไม่คิดถึงสิ่งที่เป็นผลเสียต่อการเรียน เช่น การกินขนม การไปเที่ยว ความโกรธ การโมโห สมาธิจะช่วยให้จำได้รวดเร็ว แม่นยำ มีความคิดที่ดี มีวิธีการฝึกสมาธิรวมใจให้เกิดสมาธิโดย

1. เลิกนิสัยชีวิตกักขฬ คิดฟุ้งซ่าน หรือนั่งใจลอย ฝึกให้มีสติตลอดเวลา ถ้ารู้สึกว่ ฟุ้งซ่านก็หาทางพักผ่อนโดยการนอน เที่ยว ฟังเพลง หรือทำอย่างอื่นไปก่อน

2. เลิกนิสัยการพูดเพื่อเจ้อ

3. หัดทำจิตใจให้หมกมุ่นครุ่นคิดในเรื่องที่กำลังทำ ไม่ควรทำงาน 2 - 3 อย่างในเวลาเดียวกัน เช่น ฟังเพลง ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ

4. นอนหลับ และรับประทานอาหารให้เพียงพอับความต้องการของร่างกาย

5. เลิกนิสัยอิจฉา อาฆาตพยาบาทผู้อื่น หัดแผ่เมตตา ทำใจให้เป็นสมาธิ

ถ้าทุกคนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ได้ นักเรียนก็จะ เป็นคนเรียนเก่งสมตามความต้องการ

"อย่างนี้เอง นายถึงได้เรียนหนังสือเก่ง มีความจำดี ทำอะไรก็ประสบความสำเร็จ" ไพโรจน์ว่า

"ก็ใช่นะสิ คนที่เรียนหนังสือเก่งจะต้องมีสมาธิดี เวลาอ่านหนังสือก็เข้าใจได้เร็วและเมื่ออ่านจบแล้วก็จำข้อความสำคัญได้แม่นยำ เวลาอ่านต้องมีสมาธิในการอ่านเสมอ การอ่านหนังสือไม่จำเป็นต้องอ่านมาก หรือใช้เวลามากเกินไปกว่าที่เราจะพอรับได้ การดูหนังสือให้จำจะมีช่วงหนึ่ง ถ้าช่วงนั้นเอยากจะอ่าน กันก็จะรีบอ่านเพราะจะช่วยให้อ่านได้ดี" พงษ์เทพอธิบาย

"กันไม่ดีเอง ถ้ากันรู้จักควบคุมตนเองให้สนใจกับเรื่องที่อ่าน ไม่ใจลอย เหม่อ คิดฟุ้งซ่าน แล้วละก็ ป่านนี้กันอาจจะสอบได้ที่สองรองจากแกก็ได้ แทนที่จะต้องมานั่งสอบซ่อมอย่างคราวนี้" ไพโรจน์ว่า "เอาละ กลับไปบ้านวันนี้ กันจะต้องฝึกตัวเองให้มีสมาธิในการอ่านหนังสือแล้ว"

"ก็ดีขึ้น การดูหนังสือ นอกจากจะดูในตำราแล้ว ควรเข้าห้องสมุดค้นคว้าหาหนังสือคู่มือมาอ่านประกอบเพิ่มเติมความรู้บ้าง จะช่วยให้เรามีความรู้กว้างขวางขึ้น เราไม่ควรอ่านแต่ตำราหรือในสมุดจุดเพียงเท่านั้น"

"ต่อไปนี้จะพยายามเอาอย่างแกให้มากที่สุด ว่าแต่เอาหนังสือที่เก๋ยืมมาจากห้องสมุด มาให้กันเถอะ ขอยืมอ่านสัก 2 - 3 วัน ก็แล้วกัน"

"เอาซี นี่ไง เวลาอ่านหนังสือให้อธิ่ดินสอหรือปากกาไว้ในมือ เมื่ออ่านไปสักพักใจมักจะเลื่อนลอย ฝึกให้มีสมาธิโดยการเขียนย่อไปด้วยในขณะที่อ่าน จะทำให้รู้เรื่องในสิ่งที่กำลังอ่านและมีสมาธิขึ้น" พงษ์เทพหยิบหนังสือส่งให้ไพโรจน์ "รีบอ่านหนังสือหน่อยนะ กันจะได้อ่านบ้าง"

"เออน่า รู้แล้ว และรู้ด้วยว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น เขาต้องอ่านหนังสือทุกวัน"

"เก่งนิ นายรู้ได้อย่างไร"

"ก็นายเขียนติดไว้ข้างฝา ตรงหัวนอนนั่นไง"

สองสหายหัวเราะขึ้นพร้อม ๆ กัน

"เห็นจะต้องกลับก่อนละนะ พงษ์เทพ" ไพโรจน์ว่า พร้อมโบกมืออำลา

พงษ์เทพยิ้มตอบเพื่อนรัก

ใบกำหนดงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติดังนี้

1. เลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้นำการอภิปรายกลุ่ม
2. เลือกเลขานุการ 1 คน ทำหน้าที่จดบันทึกผลงานของกลุ่ม
3. ทุกคนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 พงษ์เทพมีเคล็ดลับในการอ่านอย่างไร จึงประสบความสำเร็จในการเรียน
 - 3.2 เพราะเหตุใด พงษ์เทพและไพโรจน์จึงจำเรื่องราวที่อ่านได้มากน้อยต่างกัน
 - 3.3 นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง จากการอ่านเรื่อง "ความลับของพงษ์เทพ"
4. ให้ส่งตัวแทนกลุ่ม ๆ ละ 1 คน ออกไปรายงานหน้าชั้น
5. ส่งผลงานที่รายงานแล้วต่อครู

ครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม วิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้วิธีการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

วิธีดำเนินการ ครูใช้เทคนิคแม่แบบ โดยมีวิธีดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนว่า เวล่านักเรียนอ่านหนังสือ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้หรือไม่ ใครบ้างที่ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

2. ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ครูเสนอแม่แบบวิธีค้นเรื่อง "วิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ" ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งมี 5 ขั้นตอนได้แก่ การสำรวจ ตั้งคำถาม อ่านเพื่อหาคำตอบ ลองตอบด้วยตนเอง และการทบทวน พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2.2 ครูให้นักเรียนแสดงเลียนแบบตัวละครในเรื่อง โดยให้นักเรียนฝึกจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านจากเอกสารแบบฝึกการอ่านที่แจกให้ ตามวิธีการที่ได้ดูจากวิธีค้น

2.3 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบเกี่ยวกับวิธีการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านบนแผ่นโปสเตอร์ แล้วครูสรุปเพิ่มเติม และให้นักเรียนปฏิบัติในการอ่านด้วยวิธีนี้ ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

อุปกรณ์

1. แม่แบบวิทัศน์เรื่อง "วิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ"
2. แผ่นโปสเตอร์

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

บทวิทัศน์เรื่อง "วิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ"

ในชั่วโมงภาษาไทย	
ภาพ	เสียง
Ls. ห้องเรียนแล้ว ZOOM In ครูพูดหน้าชั้น	ชั่วโมงที่แล้ว พวกเราเรียนวิธีการอ่านจับใจ ความสำคัญไปแล้ว วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึก ปฏิบัติ โดยให้นักเรียนอ่านบทความในเอกสาร ที่แจกให้ และจับใจความสำคัญของเรื่องตาม วิธีการที่เรียนมา เดี่ยวพวกเราเข้ากลุ่มทบทวน ขั้นตอนวิธีการจากใบความรู้ แล้วให้ทุกคนจับใจ ความสำคัญของบทความที่อ่านมาส่ง
PAN. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม มีสมาชิก 5 คน	
McU. อรรถพล แจกใบความรู้และบทความ	
PAN. นักเรียน 5 คนอ่านใบความรู้	
McU. อรรถพล	พวกเธอคิดว่า วิธีการจับใจความสำคัญที่
	อาจารย์สอนมีกี่ขั้น อะไรบ้าง
McU. ศิริขวัญ	อ้อ ก็ง่าย ๆ มี 5 ขั้น เริ่มจากขั้นที่ 1 ให้
	สำรวจเรื่องที่อ่านก่อน ขั้นที่ 2 ตั้งคำถามไว้
	เพื่อให้มีวัตถุประสงค์ในการอ่าน ขั้นที่ 3 ก็อ่าน
	เนื้อเรื่องนั้น ขั้นที่ 4 ตอบคำถามที่ตั้งไว้ และ
	สรุปเป็นเนื้อเรื่องย่อ ๆ ออกมา ขั้นที่ 5
	ทบทวนเนื้อเรื่องที่สรุปไว้ให้ครอบคลุมเนื้อหา
	ทั้งหมด
McU. สุริรัตน์	อ้อ รู้กันทุกคนแล้ว เดี่ยวเรามาทดลองฝึกอ่าน
	ตามขั้นตอนดีกว่า เราว่าให้วงศ์เทพซึ่งเป็น
	หัวหน้ากลุ่มอ่านใบความรู้ให้พวกเราฟังนะ

<u>ภาพ</u>	<u>เสียง</u>
Mcu. วงศ์เทพ พักหน้า	ตกลง
Mcu. นภาพร	เราคิดว่า พอวงศ์เทพอ่านขั้นตอนแต่ละขั้นเสร็จแล้ว ให้เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามขั้นตอนนั้นเลย จะได้เสร็จพร้อม ๆ กัน
Mcu. วงศ์เทพ	อ้อ เริ่มเลยนะ ขั้นแรก เราต้องเริ่มต้นด้วยการสำรวจเนื้อเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าว ๆ ก่อน เพื่อดูแนวความคิดสำคัญ ใช้เวลา 2 - 3 นาที เท่านั้น
PAN. สมาชิกในกลุ่มอ่านเนื้อเรื่องของตน	
Mcu. วงศ์เทพ	เสร็จแล้ว เราก็ตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องที่เราสารวจขึ้นมา เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่านครั้งนี้ เพื่อน ๆ จะต้องตั้งคำถามของตนเอง ลองคิดว่าเราจะตั้งคำถามว่าอย่างไร
PAN. สมาชิกในกลุ่มเขียนคำถามที่ตนเองตั้งลงในกระดาษ	
Mcu. วงศ์เทพ ดูใบความรู้	หลังจากนั้น เราก็เริ่มอ่านเนื้อเรื่องเพื่อตอบคำถามที่เราตั้งขึ้นมา
PAN. สมาชิกในกลุ่มอ่านบทความที่แจกให้	
Mcu. วงศ์เทพ ดูใบความรู้	เพื่อน ๆ อ่านเสร็จทุกคนแล้ว ทีนี้ลองตอบคำถามที่เราได้ตั้งไว้โดยไม่ต้องดูหนังสือ ถ้าใครตอบไม่ได้ ก็ต้องกลับไปอ่านซ้ำอีกครั้ง เพื่อตอบคำถามให้ได้ ต่อจากนั้นก็จดหัวข้อสำคัญ ๆ สรุปเป็นเนื้อเรื่องย่อ ๆ ออกมา

ภาพ	เสียง
PAN. สมาชิกในกลุ่มจดสรุปเนื้อเรื่องย่อ ๆ ของตนเองในกระดาษ	
Mcu. วงศ์เทพ พัทธหน้า	ขั้นตอนสุดท้ายคือการทบทวน ให้ดูสรุปเนื้อเรื่องที่จดไว้ว่าสมบูรณ์หรือยัง ต้องสรุปให้ครอบคลุมเนื้อเรื่องทั้งหมด ลองทดสอบความจำ โดยนึกทบทวนจุดสำคัญของเรื่องที่อ่านมาทั้งหมดอีกครั้ง
PAN. สมาชิกในกลุ่มอ่านสรุปเรื่องย่อของตนเอง	
Mcu. วงศ์เทพ	เพื่อน ๆ ทักกันเสร็จทุกคนแล้ว เดี่ยวเรามาช่วยกันสรุปขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญอีกครั้ง
Mcu. อรรถพล	เราจะสรุปให้ฟังนะ เริ่มต้นให้สำรวจเรื่องที่อ่านก่อน ต่อจากนั้นก็ให้ตั้งคำถามไว้ เพื่อกระตุ้นให้อยากรู้ตอนที่สำคัญ แล้วก็อ่านเนื้อเรื่อง หลังจากนั้นก็ตอบคำถามที่ตั้งไว้ จดสรุปเป็นเรื่องย่อ ๆ ออกมา สุดท้ายก็ทบทวนเรื่องที่สรุปไว้ให้สมบูรณ์
Insert ครูยืนอยู่หน้าห้อง	
Mcu. ครู	ใกล้หมดเวลาแล้วนะคะ กลุ่มไหนที่เสร็จเรียบร้อย ให้หัวหน้ากลุ่มเก็บงานของสมาชิกในกลุ่มส่ง
PAN. นักเรียนในกลุ่มส่งงานของตนเองให้กับวงศ์เทพ	

ครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม อย่าใช้วิธีลัด

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ และควรกระทำ

วิธีดำเนินการ ครูใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม โดยมีวิธีดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ครูสนทนากลุ่มนักเรียน ให้นักเรียนคิดเปรียบเทียบว่า การที่เราอ่านหนังสือแล้วไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ กับการที่อ่านหนังสือแล้วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ จะมีผลต่างกันอย่างไรบ้าง

1.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการ

2. ขั้นตอนกิจกรรม

2.1 ให้นักเรียนอ่านเอกสารในการอภิปรายกลุ่มเรื่อง "อย่าใช้วิธีลัด"

2.2 ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามใบกำหนดงาน โดยมีหัวหน้ากลุ่มดำเนินการอภิปราย และมีเลขานุการเป็นผู้บันทึก ใช้เวลา 15 - 20 นาที โดยอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้ นักเรียนเขียนตอบลงในกระดาษคำตอบของแต่ละกลุ่ม ตามหัวข้อต่อไปนี้ คือ

2.2.1 สิ่งที่ทำให้โกสินทร์รู้สึกไม่สบายใจ และเสียใจมากคืออะไร เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

2.2.2 ปัญหาของโกสินทร์ควรแก้ไขอย่างไร

2.2.3 นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับการปฏิบัติตนของ โกสินทร์

2.3 ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปราย และสรุปหน้าชั้น แล้วส่งงานต่อครู ครู กับกระดาษของแต่ละกลุ่ม และตรวจดูคำตอบโดยใช้เวลาอย่างรวดเร็ว

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกับที่นักเรียนได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ครูจะซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถาม เพื่อพัฒนาให้เห็นความสำคัญของการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกับครู

3.2 ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับผลดีของผู้ที่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ และผลเสียของผู้ที่ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

4. ขั้นสรุป

4.1 ให้ตัวแทนรายงานสรุปเนื้อหา ข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่อง "อย่าใช้วิธีลัด" และวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

4.2 ครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "อย่าใช้วิธีลัด"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการอ่านเอกสาร
2. สังเกตการร่วมอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตการตอบคำถาม และการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "อย่าใช้วิธีลัด"

ครูสั่งให้นักเรียนเตรียมพจนานุกรมและหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมาให้ครบ เพื่อใช้ในชั่วโมงเรียน เมื่อถึงเวลาเรียน ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องบทที่ 13 และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านมาส่งภายในชั่วโมง โกลินทร์ไม่ได้เอาหนังสือมา เมื่อครูถามว่าเขาจะทําอย่างไร เขายกมือจะยืมหนังสือของวีรวัดณ์ดู เมื่อครูเดินผ่านไป เขายืมสมุดของวีรวัดณ์มาลอก ทั้ง ๆ ที่วีรวัดณ์คัดค้านแล้ว โกลินทร์บอกว่าไม่เป็นไรหรอก ตอนนั้นเขาคิดว่าตนเองทําดีแล้ว เพราะสามารถทํางานส่งครูได้ทันตามกำหนดเวลา แล้วต่อมาเขาก็รู้ว่าไม่เป็นผลดีเลย ที่เขาลอกงานของเพื่อนมาส่ง โดยไม่ฝักใฝ่ใจความสำคัญด้วยตนเอง เพราะชั่วโมงต่อมาครูให้นักเรียนเขียนเนื้อเรื่องที่ให้จับใจความสำคัญในชั่วโมงที่แล้วมาส่งอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่ให้ดูของเดิม โกลินทร์ไม่สามารถทําได้ ทั้ง ๆ ที่นักเรียนคนอื่นทําได้ เนื่องจากพวกเขาจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง โกลินทร์ไม่สบายใจ ต่อมาครูพานักเรียนไปเข้าห้องสมุด และให้ทุกคนหาบทความภาษาอังกฤษสั้น ๆ ในหนังสือพิมพ์ คัดลอกเนื้อความและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านมาส่งในวันจันทร์ โกลินทร์รู้ว่าถ้าเขาทําเอง งานต้องเสร็จไม่ทันเวลาที่ครูกำหนดแน่นอน เขาจึงขอร้องให้วีรวัดณ์ช่วยทําให้ และสัญญาว่าเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว ต่อไปเขาจะทําเอง วีรวัดณ์ไม่ยอมทําให้ แต่ส่งสารเพื่อน เขาจึงรับปากแล้วบอกกับโกลินทร์ว่าการเรียนภาษาอังกฤษให้ดีต้องสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ และวิธีที่จะทําได้ก็ต้องพยายามฝึกฝนตนเองบ่อย ๆ โกลินทร์รับฟัง

เมื่อถึงชั่วโมงเรียนในวันต่อมา ครูชมเชยว่านักเรียนทุกคนสามารถจับใจความสำคัญจากบทความในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษได้ดีมาก ครูต้องการสอบเก็บคะแนน โดยให้นักเรียนเขียนเรื่องย่อจากบทความที่ตนเองได้จับใจความสำคัญไว้มาส่ง นักเรียนคนอื่น ๆ ดีใจ เพราะเป็นการสอบที่ง่าย แต่โกลินทร์คิดว่าเป็นการสอบที่ยากมาก เพราะเขาไม่รู้อะไรเลย เกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้ทํา เขายอมรับสารภาพกับครูว่าเขาไม่ได้จับใจความสำคัญจากบทความที่อ่านด้วยตนเอง ครูทบทวนโกลินทร์โดยการตัดคะแนน ทั้งงานที่แปลและคะแนนสอบครั้งนี้ โกลินทร์เสียใจมาก ครูอธิบายให้โกลินทร์ฟังว่า ในการเรียนภาษาอังกฤษหรือเรียนวิชาใดก็ตาม เราต้องพยายามอ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ ด้วยความสามารถของตัวเอง เพราะการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ให้ประโยชน์กับเรามาก ทำให้เรามีความรู้และเข้าใจเรื่องต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น โกลินทร์เข้าใจและตั้งใจอย่างแน่วแน่ ว่าต่อไปนั้นต้องพยายามอ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้

ใบกำหนดงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติดังนี้

1. เลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้นำการอภิปรายกลุ่ม
2. เลือกเลขานุการ 1 คน ทำหน้าที่จดบันทึกผลงานของกลุ่ม
3. ทุกคนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 สิ่งที่ทำให้โกสินทร์รู้สึกไม่สบายใจ และเสียใจมากคืออะไร และเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
 - 3.2 ปัญหาของโกสินทร์ควรแก้ไขอย่างไร
 - 3.3 นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับการปฏิบัติตนของโกสินทร์
4. ให้ตัวแทนกลุ่ม ๆ ละ 1 คน ออกไปรายงานหน้าชั้น
5. ส่งผลงานที่รายงานแล้วต่อครู

ครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง การเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม รางวัลแห่งความเหนียว

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และยอมรับคุณค่าของเรื่องที่อ่านในหนังสือ

วิธีดำเนินการ ครูใช้เทคนิคการใช้กรณีตัวอย่าง โดยมีวิธีดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเรียนว่าควรมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ครูแจกเอกสารกรณีตัวอย่าง เรื่อง "รางวัลแห่งความเหนียว" ให้กับนักเรียนทุกคน

2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้ปรึกษากันในการตอบคำถามท้ายกรณีตัวอย่าง โดยให้นักเรียนตอบปัญหาลงในกระดาษคำตอบของแต่ละกลุ่ม ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สิ่งที่ทำให้มยุรีได้รับเกียรติบัตรนักเรียนที่มีผลการเรียนยอดเยี่ยมคืออะไร

2. ถ้านักเรียนเป็นมยุรี จะมีความรู้สึกอย่างไร

3. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับการปฏิบัติตนของมยุรี

2.3 ครูเก็บกระดาษคำตอบของนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบ โดยใช้เวลาย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกับครู

2.4 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย ในข้อคำถามที่นักเรียนตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงอภิปราย ครูจะซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

2.5 ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับตนเองหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่ได้รับผลดีจากการเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุป และครูสรุปเพิ่มเติมบนแผ่นโปสเตอร์

อุปกรณ์

1. เอกสารเรื่อง "รางวัลแห่งความเพียร"
2. แผ่นโปสเตอร์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "รางวัลแห่งความเหนียว"

ในห้องเรียนตอนเช้าของการโฮมรูมในภาคเรียนที่ 2 อาจารย์ภินดาซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักเรียนชั้น ม.3 ได้กล่าวทักทายและแจ้งให้นักเรียนทราบว่า ทางโรงเรียนจะมีการมอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนยอดเยี่ยม เพื่อเป็นกำลังใจและสนับสนุนแก่คนที่มีความมานะพยายาม และแจ้งว่า นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดของห้องคือ มยุรี พรหมมา อาจารย์ได้ให้มยุรีเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่า มยุรีปฏิบัติตัวอย่างไรจึงสามารถเรียนได้ดีทุกวิชา

มยุรีเล่าให้เพื่อนฟังว่า เธอเป็นคนชอบอ่านหนังสือมาก และเป็นคนใฝ่รู้ อยากรู้ อยากเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ทั้งในหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียน เธอกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเสมอ เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียนก็จะเข้าห้องสมุดหาความรู้เพิ่มเติม ที่บ้านหลังจากแบ่งเวลาช่วยครอบครัวทำงานบ้านแล้ว ก็จะศึกษาเนื้อหาامل่วงหน้าก่อนเรียน และทบทวนวิชาที่เรียนไปแล้ว เป็นการเตรียมตัวสอบไปเรื่อย ๆ จะได้ไม่ต้องหัดใหม่ดูหนังสือตอนใกล้สอบ เธอบอกกับเพื่อน ๆ ว่า การอ่านหนังสือสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ต้องมีสมาธิในการอ่าน จิตใจจดจ่ออยู่กับเนื้อหาที่อ่าน ไม่เหม่อลอย คิดฟุ้งซ่าน ไม่ทำกิจกรรมอื่น ๆ ควบคู่กับการอ่าน ก่อนนอนเธอก็จะนั่งสมาธิเป็นประจำ เพื่อฝึกจิตใจให้สงบนิ่ง ไม่วอกแวก มีสติตลอดเวลา พยายามขจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อสมาธิออกไปจากใจ เช่น ความง่วง ความหิว นิสัยที่ไม่ดีทั้งหลาย นอกจากนั้นก็ต้องรู้วิธีการอ่านที่ดี สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ คือสำรวจเรื่องที่อ่านก่อน แล้วตั้งคำถามเพื่อให้มีวัตถุประสงค์ในการอ่าน ตั้งใจอ่าน ลองตอบคำถาม และทบทวนอีกครั้ง ถ้าอ่านแล้วพบเนื้อหาที่เข้าใจยาก เธอก็จะพยายามทำความเข้าใจ หรือไม่ก็หาหนังสืออ่านเพิ่มเติมในห้องสมุด ถ้าเกินความสามารถ เธอก็จะถามเพื่อน ถามพี่ หรือบางทีก็ถามอาจารย์

เพื่อน ๆ ถามว่า มยุรีไม่เหนียวกับการทำอะไรตั้งหลายอย่างหรือ มยุรีตอบว่าส่วนมากไม่เหนียว เพราะทุกอย่างเป็นไปตามขั้นตอนของมันเอง จะมีบ้างเหมือนกันบางช่วงที่รู้สึกเหนื่อยเล็กน้อย แต่เธอก็สนุกและภูมิใจมากกับสิ่งที่ทำอยู่ทุกวันนี้ เธอคิดว่ายอมเหนื่อยตอนนี้ นิดหน่อยดีกว่ามาเสียใจภายหลัง

อาจารย์ภินดา กล่าวชมเชยมยุรีว่า เป็นนักเรียนที่ดี รู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ และเป็นคนที่เห็นคุณค่าของการอ่านหนังสือ สมควรที่จะเป็นแบบอย่างให้เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามเพื่อน ๆ ในห้องเรียนต่างก็แสดงความยินดีกับมยุรี และตั้งใจจะปรับปรุงตนเองให้เหมือนกับมยุรี โดยการหันมาให้ความสนใจกับการอ่านหนังสือ เห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่านเช่นเดียวกับมยุรี

ครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง การเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม ความไม่ฝัน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และยอมรับคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

วิธีดำเนินการ ครูใช้เทคนิคบทบาทสมมติ โดยมีวิธีดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนว่าการอ่านหนังสือมีประโยชน์และมีคุณค่าต่าง ๆ มากมายอะไรบ้าง

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ครูหาอาสาสมัครเพื่อแสดงบทบาทสมมติ

2.2 ครูแจกเอกสารเรื่องสั้นเรื่อง "ความไม่ฝัน" และบทบาทสมมติของแต่ละคนให้ผู้แสดงอ่าน แล้วให้นักเรียนเตรียมตัวแสดงบทบาทสมมติ โดยนักเรียนที่ไม่แสดงเป็นผู้สังเกตการณ์

2.3 เมื่อผู้แสดงพร้อมแล้ว เริ่มแสดงบทบาทสมมติใช้เวลา 15 นาที

3. ขั้นอภิปราย

3.1 เมื่อผู้แสดงบทบาทสมมติเสร็จแล้ว ครูแจกกระดาษคำถามที่กำหนดให้ ดังนี้

1. ความไม่ฝันของนางพญา ศรายุทธ และกัญญา จะเป็นจริงได้หรือไม่

เพราะเหตุใด

2. ทั้งสามคนมีวิธีการทำให้ความไม่ฝันนั้นเป็นจริงอย่างไร

3. การเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่านให้ประโยชน์กับตนเองอย่างไรบ้าง

3.2 ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยครูช่วยซักถามเพื่อให้นักเรียนได้คิดพิจารณาอย่างรอบคอบ เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

4. ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ครูให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของกลุ่ม

5. ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ที่เป็นผลดีของการเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่านในหนังสือและผลเสียของการไม่เห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่านในหนังสือ แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

เอกสารเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "ความไม่พิน"

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียน
2. สังเกตจากการอภิปราย ซักถามและสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "ความใฝ่ฝัน"

ในภาคเรียนที่ 2 ช่วงเข้าก่อนโรงเรียนเช้า นางพงา สรายุทธ และวิเชียร นั่งคุยกันที่เก้าอี้หินอ่อน หน้าอาคารเรียน ทั้งสามกำลังคุยกันถึงความใฝ่ฝันในอนาคต เมื่อจบชั้น ม.3 แล้ว นางพงาบอกกับเพื่อน ๆ ว่า ตัวเขาเองอยากเรียนต่อสายสามัญ และตั้งใจว่าจะเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้ สรายุทธจะไปเข้าเทคนิคสมุทรปราการ โดยเลือกสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนวิเชียรจะไปสอบเข้าพาณิชย์บางนาเหมือนพี่สาว แต่ทั้งสามก็สงสัยว่าความใฝ่ฝันของพวกเขาจะเป็นจริงได้หรือไม่ ในที่สุดทั้งสามก็ตกลงกันว่า จะไปปรึกษาอาจารย์สุนทร ซึ่งเป็นอาจารย์แนะแนวของโรงเรียน ในตอนพักกลางวันอาจารย์สุนทรได้ชมเชยนักเรียนทั้ง 3 คนว่า เป็นผู้ที่มีความคิดดี รู้จักวางแผนเป้าหมายในชีวิต และได้สอบถามถึงเหตุผลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อที่แตกต่างกัน ทั้งสามได้บอกถึงการตัดสินใจเลือกว่าได้พิจารณาจากองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง ตามที่อาจารย์ได้ชี้แจงในชั่วโมงแนะแนว เช่น ความถนัด ความสนใจ ความสามารถ เศรษฐกิจในครอบครัว สุขภาพของตนเอง อาจารย์สุนทรได้ให้ทั้งสามคนเข้ากลุ่มปรึกษากันว่า ควรจะปฏิบัติตนอย่างไรบ้างที่จะทำให้ความใฝ่ฝันนั้นเป็นจริง ทั้งสามได้ข้อสรุปออกมาว่า นอกจากจะตั้งใจเรียนในชั่วโมงเรียน ทำการบ้าน ทำรายงาน ฝึกฝนเท่าแบบฝึกหัดเสริมให้มาก ๆ แล้ว พวกเขาจะต้องใช้เวลาที่เหลืออยู่อีก 1 เทอมนี้ ให้คุ้มค่าที่สุด ด้วยการอ่านหนังสือ ทั้งหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียน อาจารย์สุนทรได้ชี้ให้เห็นถึงผลดีของการเห็นคุณค่าของเรื่อง ที่อ่านในหนังสือว่าให้ประโยชน์มากมาย ตั้งแต่มีความรู้ก้าวหน้าทันโลก เจลียวฉลาด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี เป็นที่รักของครูและเพื่อน ทำชื่อเสียงให้กับตัวเองและโรงเรียน นำมาซึ่งความภาคภูมิใจให้กับพ่อแม่ และที่สำคัญที่สุด การศึกษาเป็นพื้นฐานของอนาคตที่ดีในการประกอบอาชีพ ทั้งสามคนสัญญากับตัวเองว่า พวกเขาจะทำความใฝ่ฝันของตัวเองนั้นให้เป็นความจริงให้ได้

บทบาทของตัวละคร

บทบาทของนางพงา

สมมติฉันชื่อ นางพงา เป็นเพื่อนของสรายุทธและวิเชียร ฉันเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ฉันมีความใฝ่ฝันในชีวิตว่า เมื่อฉันจบ ม.3 แล้ว ฉันจะศึกษาต่อสายสามัญและจะสอบ

แข่งขันเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้ ฉันสงสัยว่าความใฝ่ฝันของฉันจะเป็นจริงได้อย่างไร ฉันจึงไปปรึกษาอาจารย์สุนทร ซึ่งเป็นอาจารย์แนะแนวของโรงเรียน อาจารย์ได้ให้พวกฉันช่วยกันคิด ทำให้ได้ข้อสรุปออกมาว่านอกจากการตั้งใจเรียน มีความรับผิดชอบแล้ว ฉันต้องอ่านหนังสือให้มาก ๆ ทั้งหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียน ซึ่งควรเริ่มต้นจากการเห็นถึงผลดีของการเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน ฉันสัญญากับตัวเองว่าจะทำให้ความใฝ่ฝันนั้นเป็นจริงให้ได้

บทบาทของศรายุทธ

สมมติฉันชื่อศรายุทธ ฉันเรียนอยู่ชั้น ม.3 เป็นเพื่อนของนางพางและวิเชียร ฉันมีความใฝ่ฝันจะศึกษาต่อเทคนิคสมุทรปราการ ในสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ฉันและเพื่อนไปปรึกษาอาจารย์สุนทรซึ่งเป็นอาจารย์แนะแนว เพื่อทำให้ความใฝ่ฝันนั้นเป็นจริง อาจารย์ได้ชี้ให้เห็นถึงผลดีของการวางแผนชีวิต ความฝันจะเป็นจริงได้ ต้องตั้งใจเรียน อ่านหนังสือมาก ๆ เพราะหนังสือมีประโยชน์มากกว่าโทษ

บทบาทของวิเชียร

สมมติฉันชื่อวิเชียร เป็นเพื่อนของนางพางและศรายุทธ ฉันใฝ่ฝันว่าจะเข้าเรียนพาณิชย์บางนาเหมือนพี่สาว ฉันและเพื่อนต่างสงสัยว่า ทำอย่างไรความใฝ่ฝันนั้นจะเป็นจริง จึงพากันไปขอคำแนะนำจากอาจารย์สุนทรซึ่งเป็นอาจารย์แนะแนว อาจารย์ได้ให้พวกเราช่วยกันคิด ได้ข้อสรุปว่าต้องตั้งใจเรียน ใช้เวลาที่เหลืออีก 1 เทอมให้คุ้มค่าด้วยการขยันอ่านหนังสือให้มาก ๆ ทั้งหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียน สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อเราเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน และฝันของพวกเราก็คจะเป็นจริง

บทบาทของอาจารย์แนะแนว

สมมติฉันชื่อสุนทร เป็นอาจารย์แนะแนว มีนักเรียนชื่อนางพาง ศรายุทธ และวิเชียร มาปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนเพื่อที่จะทำให้ความใฝ่ฝันของพวกเราเป็นจริง ฉันให้พวกเราช่วยกันคิด ได้ข้อสรุปออกมาว่าต้องตั้งใจเรียนและขยันอ่านหนังสือให้มาก ๆ ฉันได้ชี้ให้พวกเราเห็นถึงผลดีของการอ่านหนังสือมาก ๆ บวกกับความตั้งใจเรียน ความขยันหมั่นเพียร ซึ่งจะทำให้พวกเรามีความรู้กว้างขวาง และเป็นสิ่งที่จะทำให้ความฝันของเราเป็นจริง

ครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง บัณฑิตนิเทศ

ชื่อกิจกรรม ความหวังในอนาคต

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน
2. เพื่อให้นักเรียนสรุปบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้ชุดการแนะแนว เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่าน

วิธีดำเนินการ

1. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน
2. ให้นักเรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องความสนใจในการอ่าน
3. ให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน พร้อมทั้งกล่าวถึงประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเข้ากลุ่มการใช้ชุดการแนะแนว เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่าน และครูสรุปเพิ่มเติม
4. ครูแจกซอง 10 ซอง และกระดาษ 10 แผ่น ให้นักเรียนทุกคน ที่หน้าของมีชื่อของนักเรียนทุกคน
5. ให้นักเรียนเขียนคำอวยพรให้เพื่อนทุกคน เมื่อนักเรียนทุกคนเขียนเสร็จแล้ว ให้ใส่ซองมอบให้เพื่อนแต่ละคน
6. ครูซักถามความรู้สึกของนักเรียนว่า มีความรู้สึกอย่างไรในขณะที่เขียนคำอวยพรให้เพื่อน และมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อได้รับคำอวยพรของเพื่อน
7. ครูกล่าวขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและกล่าวปิดการทดลอง

อุปกรณ์

ช่อง 1 ช่อง และกระดาษ 10 แผ่น

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และการสรุป

2. โปรแกรมการสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่านที่ใช้กับกลุ่มควบคุม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์และวิธีการของการสอนแบบปกติ 2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพให้กับนักเรียนในกลุ่ม 3. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและครู	1. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน 2. ครูกล่าวต้อนรับนักเรียนและแนะนำตนเอง 3. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการเข้ากลุ่มการสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่าน 4. ครูสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนในกลุ่มโดยครูจัดกิจกรรมดังนี้ 4.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทกลอนบนแผ่นใสพร้อม ๆ กัน 4.2 ครูถามความหมายของบทกลอนและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายนั้น 4.3 ครูแจกกระดาษการ์ดเล็ก ๆ แก่นักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			4.4 ครูให้นักเรียนเขียนแนะนำตนเอง โดยด้านที่ 1 เขียนรายละเอียดเกี่ยวกับตนเอง เช่น ชื่อ - สกุล ชื่อเล่น อาหารที่ชอบ ด้านที่ 2 เขียนพรที่ตนเองอยากได้เกี่ยวกับการเรียน 3 ข้อ 4.5 ครูให้นักเรียนเสนอข้อความที่เขียนต่อสมาชิกในกลุ่มทีละคน จนครบทุกคน 4.6 ครูเปิดเพลง "เราจะยิ้มให้กัน" ให้นักเรียนเดินไปจับมือเพื่อน เย่าเบา ๆ ไปรอบวงตามเข็มนาฬิกา 5. ครูให้นักเรียนอภิปรายถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม นัดหมายวัน เวลา สถานที่ ที่จะพบกันในครั้งต่อไป

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	ความอยากรู้ อยากเห็น เกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่าน	เพื่อให้เด็กเรียนมีความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ในหนังสือเรียน	1. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนากับนักเรียนถึงความ สำคัญของเรื่องที่สอนตามจุดมุ่งหมายที่ ตั้งไว้ แต่ละขั้นตอน 2. <u>ขั้นสอน</u> 2.1 ครูบรรยายเกี่ยวกับเรื่อง ต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายใน แต่ละครั้ง พร้อมใช้ สื่อประกอบการสอน 2.2 ครูแจกเอกสารให้นักเรียน อ่านและให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน 2.3 ครูช่วยซักถามให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นอีกครั้ง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด อย่างรอบคอบเกี่ยวกับความ สนใจในการอ่านตามวัตถุประสงค์

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. <u>ขั้นสรุป</u> ครูให้นักเรียนสรุปและครูสรุปเพิ่มเติม
3	ความอยากรู้ อยากเห็น เกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่าน	เพื่อให้เด็กเรียนมีความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ในหนังสือประกอบการเรียน	ดำเนินการเหมือนกับครั้งที่ 2
4	ความกระตือ รือร้นที่จะอ่าน หนังสือ	1. เพื่อให้เด็กเรียนเห็นความ สำคัญของความกระตือ รือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน 2. เพื่อให้เด็กเรียนมีความ กระตือรือร้นที่จะอ่าน หนังสือเรียน	ดำเนินการเหมือนกับครั้งที่ 2
5	ความกระตือ รือร้นที่จะอ่าน หนังสือ	1. เพื่อให้เด็กเรียนเห็น ความสำคัญของความ กระตือรือร้นที่จะอ่าน หนังสือประกอบการเรียน 2. เพื่อให้เด็กเรียนมีความ กระตือรือร้นที่จะอ่าน หนังสือประกอบการเรียน	ดำเนินการเหมือนกับครั้งที่ 2

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6	การมีสมาธิในการอ่าน	1. เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการมีสมาธิในการอ่านเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์และควรกระทำ 2. เพื่อให้นักเรียนมีใจจดจ่ออยู่กับการอ่านหนังสือเรียน ด้วยการฝึกสมาธิเบื้องต้น	ดำเนินการเหมือนกับครั้งที่ 2
7	การมีสมาธิในการอ่าน	1. เพื่อให้นักเรียนมีสมาธิในการอ่านหนังสือ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการมีสมาธิในการอ่านเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์และควรกระทำ	ดำเนินการเหมือนกับครั้งที่ 2
8	ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน	เพื่อให้นักเรียนรู้วิธีการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน	ดำเนินการเหมือนกับครั้งที่ 2

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9	ความสามารถ ในการจับใจ ความสำคัญ ของเรื่องที่ อ่าน	เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการ จับใจความสำคัญของเรื่องที่ อ่านเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์และ ควรกระทำ	ดำเนินการเหมือนกับครั้งที่ 2
10	การเห็นคุณค่า ของเรื่องที่ อ่าน	เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์ และยอมรับคุณค่าของเรื่องที่ อ่านในหนังสือ	ดำเนินการเหมือนกับครั้งที่ 2
11	การเห็นคุณค่า ของเรื่องที่ อ่าน	เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์ และยอมรับคุณค่าของเรื่องที่ อ่าน	ดำเนินการเหมือนกับครั้งที่ 2

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน 2. เพื่อให้นักเรียนสรุปบททวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่าน	1. ครูให้นักเรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องความสนใจในการอ่าน 2. ครูให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน พร้อมทั้งกล่าวถึงประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่านและครูสรุปเพิ่มเติม 3. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมอาลา 4. ครูกล่าวขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและกล่าวปิดการทดลอง

หมายเหตุ ในการทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง ปฐมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม มิตรภาพ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์และวิธีการของการสอนแบบปกติ
2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพให้กับนักเรียนในกลุ่ม
3. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและครู

วิธีดำเนินการ

1. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน
2. ครูกล่าวต้อนรับนักเรียนและแนะนำตนเอง
3. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการเข้ากลุ่มการสอนแบบปกติ เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่าน
4. ครูสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนในกลุ่ม โดยครูให้นักเรียนทำกิจกรรม ดังนี้
 - 4.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทกลอนแผ่นใสพร้อม ๆ กัน
 - 4.2 ครูถามความหมายของบทกลอน และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายนั้น
 - 4.3 ครูแจกกระดาษการ์ดเล็ก ๆ แก่ นักเรียน
 - 4.4 ครูให้นักเรียนเขียนแนะนำตนเองโดย ด้านที่ 1 เขียนรายละเอียดเกี่ยวกับตนเอง เช่น ชื่อ - สกุล ชื่อเล่น อาหารที่ชอบ ฯลฯ ด้านที่ 2 เขียนพรที่ตนเองอยากได้เกี่ยวกับการเรียนมา 3 ข้อ

4.5 ครูให้นักเรียนเสนอข้อความที่เขียนต่อสมาชิกในกลุ่มทีละคน จนครบทุกคน

4.6 ครูเปิดเพลง "เราจะยิ้มให้กัน" ให้นักเรียนเดินไปจับมือเพื่อนข้าง

ขวา ไปรอบวงตามเข็มนาฬิกา

5. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. แผ่นใสเขียนบทกลอน
2. กระดาษการ์ดเล็ก ๆ จำนวน 10 แผ่น
3. เทปและแถบบันทึกเสียงเพลง "เราจะยิ้มให้กัน"

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการอภิปราย ซักถามของนักเรียน

บทกลอน

ความคุ้นเคยช่วยกันสร้างอย่างแน่น
เริ่มคุยกันด้วยใจจริงยิ่งได้ผล
ความสนุกเกิดขึ้นได้เพราะทุกคน
เปิดเผยตนเข้าหากันนั้นไมตรี

ดาระณี พัฒนศักดิ์กัญญา ผู้ประพันธ์

เพลง "เราจะยิ้มให้กัน"

ธงไชย แมคอินไตย์ ขับร้อง
เชตต์อริญ/นิติพงษ์ เนื้อร้อง

อยู่กับคนที่มื่ออะไรตรงกัน จนนั่นรู้ว่ามันก็คงจะดี มอนยัยนี้ตาเราคงจะรู้ทันที
เรายินดีที่รู้จักกัน
อยุ่ใจที่เจอกับคนดี ๆ และครั้งนี้ทุกคนก็มีกำลังใจ เราจะรวมพลังกันสร้างวันใหม่
จะทำอะไรก็ทำให้ดี
* และในวันนี้เราจะพร้อมใจกัน หากเราจะยิ้มเราก็ยิ้มด้วยกัน ให้เธอและฉัน
เป็นอย่างนี้แม้รักในหัวใจ และพร้อมจะเก็บไว้ให้กัน
ลัน ลัน ลัน ลา... รักนี้เราเก็บไว้ให้กัน *
อยากจะทำอะไรก็ลองกันดู ขอให้รู้ว่าเราทุกคนจริงใจ เราจะรวมกันไปเป็นครอบครัว
ใหญ่ มีอะไรเราก็แบ่งกัน
หากจะมีอะไรที่เกินกำลัง ทุก ๆ ครั้งก็ยังมีความเดินไป มีอะไรเราพอจะช่วยกันได้
ทุกซั่วยุ ๆ ก็กลายเป็นดี

(ซ้ำ *) 2 รอบ

ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง ความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม ถ้ารู้ตัว ยังไม่สาย

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนมีความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในหนังสือเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนดูรูปภาพนักเรียนที่กำลังอ่านหนังสือเรียนอย่างขะมักเขม้น และสนทนากับนักเรียนว่า หนังสือเรียนแต่ละวิชามีเนื้อหาต่าง ๆ ที่น่าสนใจมากมาย นักเรียนชอบที่จะหยิบหนังสือมาดูรูปภาพ มาอ่านหรือไม่ ใครบ้างที่ชอบ และใครบ้างที่ไม่ชอบ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่า มีความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และผลของการมีความอยากรู้อยากเห็น

2.2 ครูแจกเอกสารเรื่อง "ถ้ารู้ตัว ยังไม่สาย" ให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน

2.3 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน และครูจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความอยากรู้อยากเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุป และครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

1. เอกสารเรื่อง "ถ้ารู้ตัว ยังไม่สาย"
2. บัตรภาพนักเรียนที่กำลังอ่านหนังสือ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการซักถาม แสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "ถ้ารู้ตัว ยังไม่สาย"

ฉากที่ 1

ในห้องเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ หัวหน้าห้องแจกสมุดแบบฝึกหัดให้กับเพื่อน ๆ ในห้อง

ครู : ครูตรวจสอบสมุดของพวกเราแล้ว รู้สึกว่ายังมีนักเรียนบางคนที่ยังไม่ทำผลการทดลองและสรุปผลการทดลองผิดพลาด ไม่ทราบเป็นเพราะอะไร

จิตรา : (ยกมือ) อาจารย์คะ ตอนอาจารย์อธิบายวิธีการทดลอง หนูรู้เรื่องบ้าง ไม่รู้เรื่องบ้าง พอมาทำการทดลองเลยไม่มั่นใจค่ะ

อนันต์ : ของผมนะครับ ตอนฟังอาจารย์สอน ผมตามไม่ทัน พอลงมือทดลองจึงทำไม่ได้ ลืมขั้นตอนหมดเลยครับ

ครู : นักเรียนคนอื่น ๆ ละคะ เป็นอย่างไรกันบ้าง

จินดา : ของหนูทำได้ค่ะ ขั้นตอนการทดลองก็ไม่ยาก เหมือนในหนังสือที่อาจารย์ให้ไปอ่านมาก่อนหนูชอบทดลอง สนุกดี

วิเชียร : ผมก็ทำได้ครับ ผมจะอ่านเนื้อหามาก่อนเข้าเรียนทุกครั้ง พอมาฟังอาจารย์อธิบายก็เข้าใจเนื้อหาได้เร็ว ไม่สับสน

ครู : ครูพอจะเข้าใจแล้ว ตอนครูอธิบายจิตรากับอนันต์ตามไม่ทัน เพราะเนื้อหาบางตอนก็ยากและซับซ้อน ครูมอบหมายให้ไปศึกษาการทดลองมาก่อน จิตรากับอนันต์ได้ไปอ่านมาก่อนหรือไม่

จิตรา : เอ้อ หนูลืมค่ะ

อนันต์ : ผมก็ลืมอ่านครับ

ครู : การเรียนระดับมัธยมศึกษา เราจะเรียนเฉพาะแค่ฟังครูอธิบายในห้องเรียนอย่างเดียวมันไม่เพียงพอ จะเรียนให้ได้ผลดีนะ เราต้องศึกษาเนื้อหาล่วงหน้าก่อน พอฟังครูอธิบายแล้วก็ต้องทบทวน ทำความเข้าใจอีกครั้งหนึ่ง

จิตรา : ค่ะ

อนันต์ : ครับ

ฉากที่ 2

บริเวณสวนหย่อม ภายในโรงเรียน

- อนันต์ : นายอ่านหนังสือทำไม วันนี้มีสอบวิชาอะไรหรือ ไม่เห็นรู้เลย
- วิเชียร : ไม่มีสอบหรอก พอดีในช่วงบ่ายนี้ จะทำการทดลองเรื่องการต่อวงจรไฟฟ้า กลัว
ทำไมถึงขึ้นตอน เลยถือติดมือมาอ่านหลังทานข้าวเสร็จแล้ว
- อนันต์ : อ้อ วิชาวิทยาศาสตร์ เดี่ยวอาจารย์ก็อธิบายให้ฟังเองแหละ อ่านมาก่อนล่วงหน้า
นายไม่เบื่อบ้างหรือไง
- วิเชียร : ไม่เบื่อหรอก สนุกดีนะ เราอยากรู้ว่าจะมีขั้นตอนการทำอย่างไร เราอ่านการ
ทดลองก่อนเรียนทุกครั้งและอาจารย์ก็บอกให้ทุกคนอ่านมาแล้วล่วงหน้าด้วย นายลืมแล้ว
หรือ
- อนันต์ : หรือ โทษุดูหน้าที่มีการทดลองหน่อย
- วิเชียร : นี่ไง มีภาพประกอบด้วย ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น เวลาไฟฟ้าที่บ้านมีปัญหา เราก็กะใจ
ได้ ไม่ต้องตามช่างให้เสียเงิน แล้วยายละอ่านหรือยัง
- อนันต์ : อ้อ ยังเลย
- วิเชียร : เราอ่านจบแล้ว ยืมหนังสือเราอ่านก็ได้ เดี่ยวครึ่งต่อไปนะการทดลองยิ่งสนุกกว่านี้
อีก
- อนันต์ : นายรู้ได้อย่างไร สงสัยนายจะอ่านจนจบเล่มแล้วซิ
- วิเชียร : แน่เอน หนังสืออยู่กับเรา ว่าง ๆ ก็หยิบมาเปิดอ่าน ยิ่งอ่านก็ยิ่งทำให้อยากรู้
อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เราอ่านมากขึ้น เอ้า นี่หนังสืออ่านซะ
- อนันต์ : ยังหรอก เราจะชวนจิตราไปสหกรณ์ ไปก่อนนะ
- วิเชียร : ตามใจ (ถอนใจ)

ฉากที่ 3

ตอนพักกลางวัน ภายในห้องเรียน

- จินดา : เชอ 2 คน เป็นอะไรหรือเปล่า ทำทางซิม ๆ
- จิตรา : เบ่ล่านิ ฉั่นอยากนั่งเจียบ ๆ
- วิเชียร : มีอะไรกับออกกันบ้าง เราเป็นเพื่อนกันนะ

- อนันต์ : ก็กลุ้มใจเรื่องเรียนนะ อาจารย์บอกคะแนนสอบกลางภาคแล้ว ไม่สบายใจเลย
- จิตรา : ไร้ ปลายภาคอาจสอบตก ไม่เหมือนเธอ เกือบเต็มทุกวิชา
- จินดา : คงไม่ถึงขนาดนั้นหรอก เธอทั้งสองต้องพยายามให้มากกว่านี้
- อนันต์ : ฉันรู้ตัวว่าฉันเป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือเรียน
- จินดา : การอ่านหนังสือเรียน ช่วยให้เราเรียนดีขึ้นมากเลยนะ ยิ่งอ่านก็ยิ่งเพลิน ได้ความรู้ด้วย เมื่อคืนฉันอ่านขุนช้างขุนแผน สนุกมากเลย สงสารพลาญงามที่ต้องจากแม่ ยังไม่รู้เลยว่าอย่าจะยอมรับเป็นหลานหรือเปล่า วันนี้จะกลับไปอ่านต่ออีก
- วิเชียร : เราอ่านจบแล้ว กว่าที่ย่างจะรู้ตัวว่าเป็นหลานตัวเองนะ พลาญงามก็ถูกตีเสียน่วมเลย วันนี้ทำการบ้านแล้ว เราจะอ่านเรื่องอันของสูงแม่บองต้องจิต
- จินดา : เราชอบมากเลย ยังท่องจำขึ้นใจ "อันของสูงแม่บองต้องจิต ถ้าไม่คิดเป็นปายจะได้ถ้ามิใช่ของตลาดที่อาจซื้อ ถู๋แย่งยื้อถือได้โดยไม่ยอม"
- จิตรา : ฟังเธอคุยกันแล้ว หนังสือเรียนนี้มีอะไรที่น่าสนใจมาก เราอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านในหนังสือเรียนจัง วันนี้ต้องกลับไปอ่านหนังสือเรียนบ้างแล้ว
- วิเชียร : ดี การอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านในหนังสือเรียนให้อะไรกับเราเยอะเลย ถ้าไม่เชื่อก็ลองพิสูจน์ดู
- อนันต์ : ตกลง เราจะพิสูจน์คำพูดของนาย เย็นนี้กลับไปจะทำตารางการอ่านหนังสือเรียน โดยเริ่มจากวิชาวิทยาศาสตร์ก่อน
- วิเชียร : ต้องอย่างนั้นซิเพื่อน

ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง ความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บาตแบบกาม

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในหนังสือประกอบการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับหนังสือประกอบการเรียนว่าหมายถึงหนังสือใดบ้าง และนักเรียนชอบอ่านหรือไม่ การที่นักเรียนไม่ชอบอ่านเพราะอะไร และจะมีวิธีการทำให้นักเรียนหันมาสนใจอ่านหนังสือประกอบการเรียนมากขึ้นได้อย่างไร

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายถึงลักษณะของคนที่ชอบอ่านหนังสือว่าต้องมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง และผลดีของการเป็นคนชอบอ่านหนังสือ

2.2 ครูแจกเอกสารเรื่อง "รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บาตแบบกาม" ให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน โดยครูช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผล

2.3 ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับผลดีของผู้ที่มีความอยากรู้ อยากเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุป และครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "รู้ไว้ใช่ว่า ใสบ่าแบกหาม"

การประเมินผล

1. สัมผัสจากความสนใจของนักเรียน
2. สัมผัสจากการซักถาม แสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บาตรหมา"

สมชาย ทศพร และวีระ เป็นเพื่อนรักกันมาก เรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน อยู่ชั้นเดียวกัน และอยู่ห้องเดียวกันด้วย ทั้งสามเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ตั้งใจเรียนสม่ำเสมอ

สมชายมีนิสัยใฝ่รู้ เขาเป็นคนอยากรู้ อยากเห็น และสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวอยู่เสมอ เขาชอบอ่านหนังสือมาก วันหนึ่งเขาอ่านประกาศที่ป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ทำให้ทราบว่าสัปดาห์นี้โรงเรียนจัดนิทรรศการสัปดาห์ห้องสมุด เขาสนใจมากจึงชวน ทศพรและวีระ ไปหาหนังสือประกอบการเรียนใหม่ ๆ ในห้องสมุดอ่าน เช่น วารสารทางวิชาการ หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสืออ้างอิง หนังสือที่มุ่งให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ผู้อ่านเป็น เรื่อง ๆ ไป เขาชอบอ่านหนังสือเหล่านี้มากเพราะทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น แต่ทศพรและวีระ ไม่ยอมไปอ่านด้วย ทั้งสองมีความคิดว่า เขาตั้งใจฟังครูอธิบายในห้องเรียน ทำการบ้านที่อาจารย์ ให้อย่างสม่ำเสมอ ก็น่าจะมีความรู้เพียงพอแล้ว สมชายจึงไปนั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดเพียงคนเดียว จากวารสารทางวิชาการทำให้เขาได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากมาย บางเรื่องก็ตรงกับที่อาจารย์ สอนในชั่วโมงเรียน ทำให้เขาเข้าใจมากยิ่งขึ้น บางเรื่องที่ไม่เคยรู้มาก่อนก็ได้เรียนรู้ด้วย ตนเอง เขาเพลิดเพลินและสนุกมากกับการได้รู้ได้เห็นเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านหนังสือ ตั้งแต่นั้นมาสมชายจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดทุกวัน และมักจะยืมหนังสือ กลับไปอ่านที่บ้านอีกด้วย

เช้าวันหนึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาเข้าโหมโรงในห้องเรียนและแจ้งให้นักเรียนทราบว่า โรงเรียนจะจัดการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ เพื่อคัดเลือกนักเรียนเป็นตัวแทนไปแข่งขัน ตอบปัญหาในงานส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ศิลปวัฒนธรรม เอกลักษณ์ไทย นักเรียนแต่ละห้องต้องส่งตัวแทนเข้าร่วมแข่งขัน ห้องละไม่เกิน 3 คน ทั้งสมชาย ทศพร และวีระ ได้รับคัดเลือกจากเพื่อน ๆ ในห้องให้เป็นตัวแทนเข้าร่วมการแข่งขันในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การแข่งขันตอบปัญหามีขึ้นในตอนพักกลางวันบริเวณชั้นล่างอาคารใหม่ เพื่อน ๆ ในห้องต่างพากันไปให้กำลังใจทั้งสามคน ผลการแข่งขันปรากฏว่า สมชายได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของโรงเรียนสมุทรพิทยาคม ไปแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในงานส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ศิลปวัฒนธรรม เอกลักษณ์ไทยของจังหวัดสมุทรปราการ อาจารย์ที่ปรึกษาและเพื่อน ๆ ในห้องต่างพากันชื่นชมยินดีในความสามารถของสมชาย สมชาย

ภูมิใจมากที่ตนเองทำชื่อเสียงให้กับห้องเรียน ทั้งทศพรและวีระสงสัยว่า สมชายตอบปัญหาชนะ พวกเขาและนักเรียนห้องอื่นได้อย่างไร เพราะคำถามในการแข่งขันไม่มีในหนังสือเรียน คำถามบางข้ออาจารย์ก็ยังไม่ได้อสอนเลย สมชายบอกว่าเขารู้มาจากการอ่านหนังสือวารสารทางวิชาการในห้องสมุด พร้อมทั้งบอกทศพรและวีระว่า "ความรู้นั้นไม่ได้มาจากในตำราหรือในสมุดจดเท่านั้น ยังมีเรื่องราวอีกตั้งหลายอย่างที่อาจารย์ไม่ได้อธิบายให้ฟัง เราสามารถหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากการเป็นคนใฝ่รู้ อยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อหนังสือที่มีประโยชน์ โดยเฉพาะหนังสือประกอบการเรียน เพราะทำให้รู้อะไรเพิ่มมากขึ้นกว่าในห้องเรียน" เมื่อได้ฟังเช่นนี้ ทศพรและวีระต่างเข้าใจและยอมรับว่า การเป็นคนใฝ่รู้ อยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นสิ่งที่ดีให้คุณค่ากับตัวเองมากมาย ตั้งแต่นั้นต่อไป พวกเขาทั้ง 2 คนจะพัฒนาตัวเอง ด้วยการเข้าไปอ่านหนังสือประกอบการเรียนที่น่าสนใจ และมีประโยชน์ทุกครั้งที่มีเวลาว่าง

ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง กระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ

ชื่อกิจกรรม กลับใจ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนถึงบุคคลที่มีความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสือเรียนว่าแสดงพฤติกรรมอย่างไรบ้าง และนักเรียนเคยเป็นเช่นนั้นบ้างหรือไม่

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกว่ามีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือและผลดีของการมีความกระตือรือร้นในการอ่าน

2.2 ครูแจกเอกสารเรื่อง "กลับใจ" ให้นักเรียนอ่าน แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน โดยครูช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผล

2.3 ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับผลดีของบุคคลที่มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน และผลเสียของบุคคลที่ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเรียน

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา ข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่อง "กลับใจ" และวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "กลับใจ"

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการซักถาม แสดงความคิดเห็น
2. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "กลับใจ"

นพดลและศักดิ์ดาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว ทั้งสองซึ่งอยู่บ้านใกล้เดียวกัน เดินกลับบ้านด้วยกันและนัดกันว่า เมื่อกลับถึงบ้านแล้ว จะออกมาขี่จักรยานด้วยกัน แต่เล่นกันเพียงสองคนจะไม่สนุก จึงไปชวนวิวัฒน์ให้มาเล่นด้วย แต่วิวัฒน์ปฏิเสธ โดยบอกว่าจะต้องอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้วให้เสร็จก่อน จึงจะไปเล่นได้ นพดลแย้งว่าแค่ทำการบ้านอย่างเดียวก็น่าเพียงพอแล้ว ไม่ต้องอ่านหนังสืออีกก็ได้ วิวัฒน์บอกว่า การทำการบ้านเป็นการทบทวนบทเรียนก็จริง แต่ถ้าจะให้รู้และเข้าใจยิ่งขึ้นก็ควรอ่านหนังสือเรียนบ่อย ๆ ในทุกวิชาที่เรียน และแนะนำให้นพดลและศักดิ์ดาอ่านหนังสือ เพราะอาจารย์มักสอบเก็บคะแนนจุดประสงค์บ่อย ๆ โดยที่ไม่ให้นักเรียนรู้ตัว ถ้าจะสอบจุดประสงค์ผ่านได้อย่างสบายและไม่ต้องกังวลกับการสอบซ่อมก็น่าจะอ่านหนังสือเรียนทุกวัน ทั้งนพดลและศักดิ์ดาไม่เห็นด้วยกับความคิดของวิวัฒน์ ทั้งสองจึงไปขี่จักรยานเล่นกันอย่างสนุกสนานทุกวัน

วันหนึ่งในชั่วโมงสังคมศึกษา ครูสุมาลีได้สอบเก็บคะแนนจุดประสงค์ วิวัฒน์ทำข้อสอบได้อย่างสบาย ส่วนนพดลและศักดิ์ดาทำไม่ได้ เพราะครูไม่ได้บอกล่วงหน้าว่าจะสอบเก็บคะแนนเมื่อหมดเวลา ครูสุมาลีบอกว่าจะมาแจ้งผลการสอบให้ทราบในชั่วโมงต่อไป เมื่อถึงชั่วโมงสังคมศึกษา ครูแจ้งให้ทราบว่ นพดลและศักดิ์ดาสอบไม่ผ่าน ทั้งสองรู้สึกเสียใจมาก ส่วนวิวัฒน์ได้รับของรางวัลจากครูและยังได้รับคำชมเชยอีกว่าเป็นผู้ที่ทำคะแนนจุดประสงค์ได้เต็ม ซึ่งไม่เคยมีใครทำได้มาก่อน และให้วิวัฒน์เล่าให้เพื่อนฟังถึงวิธีการเรียนที่ประสบผลสำเร็จ วิวัฒน์บอกว่า ขณะที่อยู่โรงเรียนเมื่อมีเวลาว่าง ก็จะเข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ หาความรู้เพิ่มเติม ในตอนเย็นเมื่อกลับถึงบ้านก็จะช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน เสร็จแล้วก็มาทำการบ้านและอ่านหนังสือทบทวนวิชาต่าง ๆ ที่เรียนไปแล้ว ในตอนค่ำก็จะดูข่าว หลังจากนั้นจึงเข้านอนแต่หัวค่ำจะได้ตื่นนอนแต่เช้า และในตอนเช้าเขาก็จะอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวเรียนเนื้อหาใหม่ต่อไปอีก ครูสุมาลีให้นักเรียนทุกคนเห็นว่า วิวัฒน์เป็นนักเรียนที่มีความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสืออยู่เสมอ และอธิบายให้นักเรียนฟังว่า การอ่านหนังสือเรียนทุกวันเป็นการเตรียมตัวสอบที่ดี เพราะถ้าเตรียมตัวอ่านหนังสือเฉพาะช่วงใกล้สอบอาจจะอ่านไม่ทัน เนื่องจากเนื้อหาแต่ละวิชามีมาก และอาจมีผลทำให้คะแนนไม่ดีด้วย ดังนั้นนักเรียนควรมีความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสือเช่นเดียวกับวิวัฒน์ วิวัฒน์ภูมิใจมากกับผลการสอบจุดประสงค์ครั้งนี้ และตั้งใจว่าจะปฏิบัติเช่นนี้ตลอดไป ในตอนเย็น

หลังเลิกเรียน นพดลไปหาสักดาที่บ้าน เพื่อชวนไปขี่จักรยานเหมือนเช่นเคย แต่สักดาปฏิเสธ เพราะอยากอ่านหนังสือเรียน เพื่อจะสอบได้คะแนนดีแบบวิวัฒน์บ้าง เพราะครั้งที่ผ่าน ๆ มา เขาสอบได้คะแนนไม่ดีนัก นพดลเห็นสักดาตั้งใจจริง เขาจึงคิดว่าเขาเองก็น่าจะทำบ้าง เหมือนกัน

ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง ความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ

ชื่อกิจกรรม บทเรียนราคาแพง

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือประกอบการเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือประกอบการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ
ครูสนทนากับนักเรียน โดยให้นักเรียนสังเกตและ เปรียบเทียบเพื่อนของตนเองที่มีความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสือกับเพื่อนที่ไม่กระตือรือร้นในการอ่านหนังสือ ว่ามีความรู้และผลการเรียนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. ขั้นสอน
 - 2.1 ครูบรรยายเกี่ยวกับความสำคัญของการมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือประกอบการเรียน และผลเสียที่จะได้รับจากการไม่กระตือรือร้นในการอ่านหนังสือ
 - 2.2 ครูแจกเอกสารเรื่อง "บทเรียนราคาแพง" ให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน
 - 2.3 ครูให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยครูช่วยซักถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ
3. ขั้นสรุป
ครูให้นักเรียนสรุปและครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "บทเรียนราคาแพง"

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการซักถาม แสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "บทเรียนราคาแพง"

อาจารย์วิชาภาษาไทยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อ่านหนังสือนอกเวลาเรื่องคนอยู่วัดและทํารายงานส่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน กำหนดส่งก่อนสอบปลายภาค โดยเน้นให้ทุกกลุ่มตรงเวลา ถ้าเลยจากเวลาที่กำหนดจะไม่รับรายงาน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีเวลาทํารายงานถึง 1 เดือนเต็ม ๆ ในตอนท้ายชั่วโมงอาจารย์ให้เข้ากลุ่มของตนเองเพื่อวางแผนสำหรับทํารายงานสมาชิกของกลุ่มสมลมี หทัย นที และสายใจ ทั้งสี่คนปรึกษากันว่าจะต้องรับทํารายงานชิ้นนี้ให้เสร็จโดยเร็ว เพราะยังมีรายงานอีกหลายวิชาที่ยังทำไม่เสร็จและใกล้จะถึงเวลาสอบปลายภาคแล้วด้วย ในกลุ่มจึงนัดหมายกันว่าเป็นนี้จะไปซื้อหนังสือด้วยกัน และอีก 20 วัน ทุกคนต้องอ่านเรื่องคนอยู่วัดให้จบ และมาวิเคราะห์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตามหัวข้อที่อาจารย์กำหนด เพื่อนำไปพิมพ์และเข้าเล่มส่งอาจารย์ พอถึงตอนเย็นปรากฏว่า หทัยและนทีไม่ยอมไปซื้อหนังสือเนื่องจากจะเล่นวอลเลย์บอลกับเพื่อน และจะไปซื้อหนังสือเองวันหลัง สมลจึงไปกับสายใจ พอไปถึงร้านหนังสือ สายใจเปลี่ยนใจไม่ซื้อหนังสือคนอยู่วัด เพราะสนใจหนังสือนิยายสารมากกว่า สมลชักชวนอย่างไร สายใจก็ยืนยันจะซื้อนิยายสารให้ได้ สมลจึงได้หนังสือมาอ่านคนเดียว และเริ่มต้นอ่านตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา

หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ผ่านไป ตอนเย็นหลังเลิกเรียน นทีชวนเพื่อนในกลุ่มไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า สมลไม่เห็นด้วยบอกว่าอย่าเพิ่งไปช่วงนี้เลย ให้สอบเสร็จก่อน วันนี้ควรรีบกลับบ้าน เพราะมีเวลาน้อยเต็มที ถ้าเทียบกับงานที่ต้องทำ ไหนจะต้องช่วยงานบ้าน ทําการบ้าน อ่านหนังสือเตรียมสอบ และยังต้องอ่านหนังสือคนอยู่วัดเพื่อทํารายงานอีก ถ้าไม่กระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือตอนนี้ รายงานอาจทำไม่ทันก็ได้ แต่ทั้ง 3 คนไม่เห็นด้วย นทีว่าไม่จำเป็นต้องรีบกลับบ้านหรอก เพราะทุกวันที่ทําการบ้านกัน ถ้าไม่ทันก็มาลอกเพื่อนตอนเช้าได้ ส่วนหทัยและสายใจว่า หนังสือเอาไว้อ่านตอนใกล้สอบ คนอยู่วัดก็เล่มนิดเดียว อ่านไม่นานก็จบ ทั้ง 3 จึงไปห้างสรรพสินค้ากัน ส่วนสมลก็รีบกลับบ้านทําหน้าที่ของตนเอง

เมื่อถึงวันกำหนดนัดหมายที่จะปรึกษาหัวข้อรายงานของกลุ่ม ปรากฏว่ามีสมลเพียงคนเดียวที่พร้อมจะมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่วนอีก 3 คนยังอ่านไม่จบ เพราะมีงานมากมายที่จะต้องทำในช่วงนี้ ทั้ง 3 คนขอให้เลื่อนนัดออกไปอีก 7 วัน แล้วค่อยมาปรึกษากันใหม่ ขณะที่กลุ่มอื่น ๆ เริ่มทยอยส่งรายงานกับอาจารย์แล้ว สมลวิตกกังวลมาก กลัวว่าจะทํารายงานไม่ทัน

จึงรับอาสากลุ่มคิดงานคนเดียว และให้ทั้ง 3 คนแบ่งงานกันไปพิมพ์ แล้วเข้าเล่มส่งอาจารย์
 เพื่อน ๆ ในกลุ่มรับรองแข็งขันว่าจะพยายามทำให้ทันจนได้ ทุกคนหักโหมการทำงานอย่างหนัก
 แต่ก็สุดวิสัยที่จะทันทันเพราะมีงานอีกหลาย ๆ อย่างที่ประดังกันเข้ามา ในที่สุดกลุ่มของสมล
 ก็ไม่ได้ส่งงานตามกำหนด หลังจากสอบเสร็จอาจารย์ได้เรียนสมาชิกกลุ่มนี้ไปพบ ถามถึงเหตุผล
 ที่ไม่ได้ส่งงาน อาจารย์ทราบเรื่องก็เห็นใจสมลมาก เพราะสมลเป็นนักเรียนที่ตั้งใจเรียนมาตลอด
 มีความรับผิดชอบ และยังทำคะแนนสอบปลายภาคได้ดีอีกด้วย อาจารย์ได้ตำหนิสมาชิกทั้ง 3 คน
 ในกลุ่ม แล้วให้ทั้ง 3 คนช่วยกันคิดว่า สาเหตุของการทำรายงานไม่ทันกำหนดมาจากอะไร
 ทั้ง 3 คนได้ทบทวนเรื่องราวทั้งหมด และสรุปได้ว่าเป็นเพราะพวกเขาประมาท ไม่ปฏิบัติตาม
 แผนการที่วางไว้ ขาดความรับผิดชอบ และที่สำคัญที่สุด สาเหตุเริ่มต้นก็คือ พวกเขาไม่มีความ
 กระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือนอกเวลาเรื่องคนอยู่วัด อาจารย์ได้ชี้ให้เห็นว่า การขาดความ
 กระตือรือร้นในการอ่านหนังสือส่งผลเสียอย่างไรบ้าง เริ่มตั้งแต่ไม่มีความรู้จะมาแลกเปลี่ยน
 กับเพื่อน ส่งผลให้เป็นคนไม่มีความรับผิดชอบ เป็นที่รังเกียจของเพื่อนฝูง รายงานไม่เสร็จตาม
 กำหนดเวลาซึ่งเป็นผลเสียต่อการเรียน และแจ้งให้ทราบว่านักเรียนในกลุ่มนี้จะได้ผลการเรียน
 "ร" เนื่องจากไม่ส่งรายงาน สมลเสียใจมาก ความหวังที่จะได้เกรด 4 พังทลาย เพื่อน ๆ
 ในห้องพากันสงสาร เห็นใจสมล และตำหนิหนี้ย นที และสายใจ ทั้ง 3 คนสนิทผิดมาขอโทษ
 สมล แต่ทุกอย่างก็สายเกินแก้เสียแล้ว

ครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง การมีสมาธิในการอ่าน

ชื่อกิจกรรม เคล็ดลับการอ่าน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการมีสมาธิในการอ่านเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์และควรกระทำ
2. เพื่อให้นักเรียนมีใจจดจ่ออยู่กับการอ่านหนังสือเรียนด้วยการฝึกสมาธิเบื้องต้น

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนดูรูปภาพเพื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่มีสมาธิในการอ่าน กับนักเรียนที่นั่งเหม่อลอยขณะอ่านหนังสือ สนทนา ชักถามนักเรียนว่า นักเรียนคนไหนจะประสบความสำเร็จในการอ่านมากกว่ากัน และถ้าต้องการให้จดจ่ออยู่กับเรื่องที่กำลังอ่าน เราจะมีวิธียามควบคุมจิตใจไม่ให้ล่องลอยไปเรื่องอื่น ๆ ได้อย่างไร

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายถึงวิธีการควบคุมจิตใจให้จดจ่ออยู่กับการอ่านหนังสือ และผลดีของการเป็นคนที่สมาธิในการอ่านหนังสือ

2.2 ครูแจกเอกสารเรื่อง "เคล็ดลับการอ่าน" ให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน

2.3 ครูให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน โดยครูช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผล

2.4 ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการมีสมาธิในการอ่าน และการไม่มีสมาธิในการอ่าน

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุป และครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

1. เอกสารเรื่อง "เคล็ดลับการอ่าน"
2. บัตรภาพนักเรียนที่มีสมาธิและไม่มีสมาธิในการอ่าน

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการซักถาม แสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "เคล็ดลับการอ่าน"

ฉากที่ 1

ตอนเข้าก่อนโรงเรียนเช้า ในห้องเรียน

- อานา : เมื่อวานอาจารย์บอกคะแนนสอบกลางภาคแล้ว ไม่สบายใจเลย
- ศิรินันท์ : เราก็เหมือนกัน กลุ้มใจจริง ๆ คะแนนวิชาที่ต้องอ่านมาก ๆ เช่น สังคม ภาษาไทย ได้นิดเดียวเอง
- วิไล : อ้อ เราก็หนักใจ ไม่รู้จะทำอย่างไรดี ถ้าเป็นพวกคำนวณ คะแนนก็ดีขึ้นหน่อย ไม่น่าเป็นห่วงเท่าไร
- อานา : ถ้าติด 0 ภาษาไทยหรือสังคม ก็ไม่จบ ม.3 ต้องมาซ่อมอีก
- ศิรินันท์ : ถ้าต้องซ่อม พ่อกับแม่คงเสียใจมาก อายุเพื่อนด้วย
- วิไล : จะทำอย่างไรดีนะ พวกเราลองไปปรึกษาครูกันดีไหม
- ศิรินันท์ : ก็ดีเหมือนกัน วิชาเราเรียนเก่ง ได้คะแนนสูงสุดเกือบทุกวิชาเลย
- อานา : ฉันจะบอกกับครูว่า ปัญหาของฉันก็คือ เวลาอ่านหนังสือเรียนแล้ว จำเนื้อหาไม่ค่อยได้ ใจมันคอยแต่จะคิดเรื่องอื่นอยู่เรื่อยเลย
- ศิรินันท์ : ฉันก็เหมือนกันนะ อ่านหนังสือแล้วไม่จำ ชอบคิดตั้งแต่เรื่องละครในโทรทัศน์
- วิไล : อย่างนี้เขาเรียกว่า ฟุ้งซ่าน ไม่มีสมาธิในการอ่าน
- อานา : เราไปหารู้กันเสียดีกว่า จะได้ถามเคล็ดลับว่าเราจะพยายามควบคุมจิตใจไม่ให้ล่องลอยไปเรื่องอื่น ๆ แต่ให้จดจ่ออยู่กับเรื่องที่กำลังอ่านได้อย่างไร

ฉากที่ 2

พักกลางวันในห้องจริยธรรม

- ศิรินันท์ : ปัญหาของพวกเราคือ ไม่มีสมาธิในการอ่าน ชอบคิดเรื่องต่าง ๆ อยู่เรื่อย
- รัชฎา : สมาธิสามารถฝึกกันได้ละ สมาธิจะช่วยให้เราเรียนเก่งขึ้น และถ้าเรามีสมาธิในการอ่านก็จะทำให้เราจำเรื่องต่าง ๆ ได้ดี มีความรู้แตกฉานในเรื่องนั้น

- อาภา : แล้วเธอทำอะไร ถึงมีสมาธิในการอ่านละ
- รัชну : เราก็นั่งสมาธิ เพื่อฝึกจิตให้มีความรู้ตัวอยู่เสมอว่ากำลังทำอะไร
- วิไล : น่าสนใจจัง เธอนั่งสมาธิมานานหรือยัง แล้วนั่งตอนไหนใช้เวลาเท่าไร
- รัชну : เราเริ่มนั่งสมาธิตั้งแต่อายุชั้น ม.1 แล้วก็นั่งสมาธิก่อนนอนทุกคืน ประมาณ 15 นาที
- ศรินันท์ : แล้วทำไมเธอถึงสนใจหันมานั่งสมาธิละ
- รัชну : คุณแม่ของฉันท่านั่งสมาธิเป็นประจำ แล้วก็สอนให้ฉันทันรู้จักวิธีการนั่งสมาธิด้วย คุณแม่บอกว่า ถ้านั่งสมาธิทุกวันจะทำให้จิตใจมั่นคง มีความละเอียดลึกซึ้ง ปลอดโปร่ง มีปัญญา เป็นคนฉลาดหลักแหลมและสงบเสงี่ยม น่ารัก น่านับถือ
- อาภา : โอ้โฮ เธอสอนให้พวกเรานั่งสมาธิบ้างซิ
- รัชну : ฉันทัดใจจะสอนให้พวกเธอนั่งสมาธิอยู่แล้ว จึงได้ชวนเธอมาที่ห้องนี้
- วิไล : ดีใจจัง ฉันทัดใจฝึก เพื่อให้จิตสงบนิ่ง
- รัชну นั่งสมาธิ : ให้เธอทั้ง 3 คน นั่งขัดสมาธิ เอาเท้าขวาทับขาซ้าย หรือเท้าซ้ายทับขาขวา วางมือขวามือซ้าย หรือวางมือซ้ายซ้อนบนมือขวาตามถนัด ตั้งกายให้ตรง หลังตึงและตั้งใจว่า เราจะดำรงอยู่ในท่านี้ตลอดเวลาแห่งการนั่งสมาธิ จากนั้น หายใจเข้ายาว ๆ ลึก ๆ ให้เต็มปอด จนท้องพองออกมา แล้วหายใจออกช้า ๆ อีกครั้งหนึ่ง หายใจเข้าช้า ๆ ยาว ๆ ให้ลึกถึงท้อง แล้วหายใจออกยาว ๆ ช้า ๆ จนหมดปอด ทำอย่างนี้อีก โดยทำให้ช้าลง ช้าลง ช้าลง จนหายใจแผ่วตามปกติ เมื่อลมหายใจเป็นปกติแล้ว ต่อไปสังเกตลมหายใจเข้าและลมหายใจออก เมื่อหายใจเข้า นึกในใจว่า "ลมเข้าหนอ" เมื่อหายใจออก นึกในใจว่า "ลมออกหนอ" ให้สังเกตการหายใจว่า มีลักษณะอย่างไร เมื่อลมหายใจเข้าสั้น ก็กำหนดรู้ว่า "ลมเข้าสั้นหนอ" เมื่อลมหายใจออกสั้น ก็กำหนดรู้ว่า "ลมออกสั้นหนอ" เมื่อลมหายใจเข้ายาว ก็กำหนดรู้ว่า "ลมเข้ายาวหนอ" เมื่อลมหายใจออกยาว ก็กำหนดรู้ว่า "ลมออกยาวหนอ" ให้สังเกตการหายใจอย่างนี้โดยสม่ำเสมอ จนกระทั่งลมหายใจค่อย ๆ แผ่วลง แผ่วลง แผ่วลง จนหยุดนิ่ง

ฉากที่ 3

บริเวณสวนหย่อมภายในโรงเรียน

- ศิรินันท์ : เอนั่งสมาธิแล้วเป็นอย่างไรบ้าง
- อานา : ก็รู้สึกว่าง่าง ไม่นึกถึงสิ่งใด ๆ
- วิไล : เราว่า สมาธินี้เป็นการฝึกให้มีความรู้ตัวอยู่เสมอ
- ศิรินันท์ : ใช่ เราว่าสมาธินี้จะช่วยในการอ่านหนังสือให้มีความเข้าใจยิ่งขึ้น
- รัชณู : อ้อ สิบบอกเคล็ดลับการอ่าน 3 ข้อ 1. ให้ติดตามเรื่องที่กำลังอ่าน ไม่ต้องสนใจเรื่องอื่น 2. ให้จดสรุปย่อ เพราะช่วยให้ตื่นตัวในความรู้ และจิตใจจดจ่อกับเนื้อหาดียิ่งขึ้น 3. ให้เชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่เพื่อขยายความเข้าใจให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
- อานา : อ้อ ที่นี้ละ พวกเราจะไม่กังวลกับการอ่านหนังสืออีกแล้ว
- วิไล : ทุกครั้งที่อ่านหนังสือ เราจะนึกถึงเคล็ดลับในการอ่านของเธอ
- ศิรินันท์ : เราก็นั่งสมาธิ เพื่อฝึกจิตให้มีสติทุกวัน
- อานา : ขอบใจเธอมากนะ รัชณู
- รัชณู ยิ้ม : เรายินดีช่วยเพื่อนเสมอ ใกล้หมดเวลาพักแล้ว เราเข้าห้องเรียนกันเถอะ

ครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง การมีสมาธิในการอ่าน

ชื่อกิจกรรม ความลับของพงษ์เทพ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีสมาธิในการอ่านหนังสือ
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการมีสมาธิในการอ่านเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์และ

ควรกระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการอ่านหนังสือ ว่าใครบ้างที่อ่านหนังสือแล้วสามารถจำเรื่องราวได้ดี และใครบ้างที่อ่านหนังสือแล้วจำไม่ค่อยได้ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายถึงผลดีของการมีสมาธิในการอ่านหนังสือ

2.2 ครูให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่อง "ความลับของพงษ์เทพ"

2.3 ครูให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และครูซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผล เพื่อพัฒนาการมีสมาธิในการอ่านหนังสือ

2.4 ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับผลดีของการมีสมาธิในการอ่านหนังสือและผลเสียของการไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา ข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่อง "ความลับของพงษ์เทพ" และวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "ความลับของพงษ์เทพ"

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการซักถาม แสดงความคิดเห็น
2. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "ความลับของพงษ์เทพ"

วันประกาศผลสอบมาถึง ไพโรจน์ไปโรงเรียนแต่เช้า พอลงรถที่หน้านิวทาวด์ ก่อนเข้าโรงเรียน เขาก็พบพงษ์เทพเพื่อนร่วมชั้น

"เป็นอย่างไร ไพโรจน์ ไม่เจอกันหลายวันสบายดีหรือ" พงษ์เทพทัก เขากับไพโรจน์สนิทสนมกันมาก เคยไปมาหาสู่กันบ่อย ๆ

"ก็จั้น ๆ แหละ" ไพโรจน์ตอบ "แล้วนายละพงษ์เทพเป็นอย่างไรบ้าง คราวนี้ก็คงสอบได้ทีหนึ่งอีกทีนะ" ไพโรจน์กระเซ้า

"คงจั้นมั้ง" พงษ์เทพพุดยิ้ม ๆ แล้วทั้งสองก็หัวเราะขึ้นพร้อม ๆ กัน "แล้วแกละ ไพโรจน์"

"กันทำข้อสอบไม่ค่อยได้เท่าไรหรอก" ไพโรจน์สารภาพ

"ทำไมล่ะ" พงษ์เทพสงสัย

"ก็เพราะกันอ่านหนังสือแล้วมันไม่จำนะซิ อ่านทีไร คิดฟุ้งซ่านออกนอกเรื่องทุกที"

"เรอะ" พงษ์เทพร้อง "แต่ไม่เป็นไรหรอก เรื่องมันแล้วไปแล้ว คราวหน้าอย่าให้เป็นอย่างนี้อีก แล้วก็แล้วกันไป เรายังไปฟังผลสอบกันเถอะ อาจารย์สุรินทร์คงมาแล้วละ"

ผลการสอบปรากฏว่าพงษ์เทพได้ทีหนึ่งเหมือนทุกคราว ส่วนไพโรจน์ได้คะแนนต่ำกว่าคราวก่อน ๆ อย่างน่าใจหาย เพราะมีวิชาที่สอบไม่ผ่านถึง 4 วิชา

"กันไม่อยากกลับไปบอกแม่เลยว่า คราวนี้กันต้องซ่อมถึง 4 วิชา" ไพโรจน์พูดขึ้นเมื่อเขาและพงษ์เทพออกมารอรถเพื่อกลับบ้าน

"เฮ้ย อย่าคิดมากเลยนะ ผิดครั้งนี้อาจเป็นครูก็แล้วกัน คราวต่อไปควรทำให้ดีกว่านี้เออ ไพโรจน์ วันนี้ไปเที่ยวบ้านกันไหมล่ะ" พงษ์เทพชวน

"ก็ดีเหมือนกัน กำลังแข็งอยู่พอดี" ไพโรจน์ตัดสินใจ

เมื่อถึงบ้านพงษ์เทพ หลังจากที่ไพโรจน์ได้ทักทายกับพ่อ แม่ ของพงษ์เทพแล้ว พงษ์เทพก็ได้ชวนไพโรจน์ไปดูหนังสือ

"นี่ ไพโรจน์ไปดูหนังสือกันไหม" พงษ์เทพชวน "กันขอยืมมาจากห้องสมุดหลายเล่ม ไปไปดูกันเถอะ" พงษ์เทพพูดพลางก็คว้าข้อมือไพโรจน์ พาไปห้องนอนของตน

ห้องนอนของพงษ์เทพไม่กว้างนัก ภายในห้องมีเตียงนอน ตู้เสื้อผ้าเล็ก ๆ และโต๊ะสำหรับเขียนหนังสือ ข้างฝาเป็นชั้นวางหนังสือ มีหนังสือวางเต็มไปหมด ทั้งหนังสือเรียน หนังสือประกอบการเรียนและหนังสืออ่านเล่น

"โอ้โฮ หนังสือเรียนของนายมากมายก่ายกองจริง ๆ อย่างนี้เล่าถึงได้ทีหนึ่งเป็นประจำ" ไพโรจน์พูดขึ้นอย่างตื่นเต้น เพราะเป็นครั้งแรกที่เข้ามาถึงห้องนี้ ทุกครั้งที่เคยมาบ้านนี้ เขามักจะอยู่ที่ห้องรับแขก หรือไม่ก็นั่งคุยหรือเล่นกับพงษ์เทพรอบ ๆ บ้าน

"ชอบใจเล่นไหนก็เลือกเอาซิ" พงษ์เทพบอก

"เอาเวลาที่ไหนมาอ่านหนังสือตั้งมากมายอย่างนี้" ไพโรจน์ถาม

"เวลาที่เรารอ่านหนังสือพวกนี้ละ คิดแล้วยังน้อยกว่าเวลาที่เรานั่งเล่น นอนเล่น เป็นไหน ๆ" พงษ์เทพว่า "แล้วทำไมจะต้องไปหาเวลาที่ไหนอีกล่ะ"

ไพโรจน์หันไปมองรอบห้องของพงษ์เทพ ที่ฝาผนังด้านหนึ่งมีข้อความเขียนด้วยตัวบรรจงว่า

วิธีการปฏิบัติตนให้เรียนเก่ง ด้วยการมีสมาธิ คือ การทำจิตใจให้มั่นคง ไม่วอกแวก ไม่คิดถึงสิ่งที่เป็นผลเสียต่อการเรียน เช่น การกินขนม การไปเที่ยว ความโกรธ การโมโห สมาธิจะช่วยให้อ่านได้รวดเร็ว แม่นยำ มีความคิดที่ดี มีวิธีการฝึกสมาธิใจให้เกิดสมาธิโดย

1. เลิกนิสัยขี้วิตกกังวล คิดฟุ้งซ่าน หรือนั่งใจลอย ฝึกให้มีสติตลอดเวลา ถ้ารู้สึกว้าวุ่น ฟุ้งซ่านก็หาทางพักผ่อนคลายโดยการนอน เทียว ฟังเพลง หรือทำอย่างอื่นไปก่อน

2. เลิกนิสัยการพูดเพ้อเจ้อ

3. หัดทำจิตใจให้หมกมุ่นครุ่นคิดในเรื่องที่กำลังทำ ไม่ควรทำงาน 2 - 3 อย่างในเวลาเดียวกันเช่น ฟังเพลง ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ

4. นอนหลับ และรับประทานอาหารให้เพียงพอับความต้องการของร่างกาย

5. เลิกนิสัยอิจฉา อาฆาตพยาบาทผู้อื่น หัดแผ่เมตตา ทำใจให้เป็นสมาธิ

ถ้าทุกคนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ได้ นักเรียนก็จะเป็นคนเรียนเก่งสมตามความต้องการ

"อย่างนี้เอง นายถึงได้เรียนหนังสือเก่ง มีความจำดี ทำอะไรก็ประสบความสำเร็จ" ไพโรจน์ว่า

"ก็ใช่นะสิ คนที่เรียนหนังสือเก่งจะต้องมีสมาธิ เวลาอ่านหนังสือก็เข้าใจได้เร็วและเมื่ออ่านจบแล้วก็จำข้อความสำคัญได้แม่นยำ เวลาอ่านต้องมีสมาธิในการอ่านเสมอ การอ่านหนังสือไม่จำเป็นต้องอ่านมาก หรือใช้เวลามากเกินไปจนกว่าที่เราจะพอรับได้ การดูหนังสือให้จำจะมีช่วงหนึ่ง ถ้าช่วงนั้นอยากอ่าน ก็มักจะรีบอ่านเพราะจะช่วยให้อ่านได้ดี" พงษ์เทพอธิบาย

"กันไม่ดีเอง ถ้ากันรู้จักควบคุมตนเองให้สนใจกับเรื่องที่อ่าน ไม่ใจลอย เหมือนคิดฟุ้งซ่าน แล้วละก็ บ้านนี้กันอาจจะสอบได้ที่สองรองจากแกก็ได้ แทนที่จะต้องมานั่งสอบซ่อมอย่างคราวนี้" ไพโรจน์ว่า "เอะละ กลับไปบ้านวันนี้ กันจะต้องฝึกตัวเองให้มีสมาธิในการอ่านหนังสือแล้ว"

"ก็ดีขึ้น การดูหนังสือ นอกจากจะดูในตำราแล้ว ควรเข้าห้องสมุดค้นคว้าหาหนังสือคู่มือมาอ่านประกอบเพิ่มเติมความรู้บ้าง จะช่วยให้เรามีความรู้กว้างขวางขึ้น เราไม่ควรอ่านแต่ตำราหรือในสมุดจดเพียงเท่านั้น"

"ต่อไปนี่กันจะพยายามเอาอย่างแกให้มากที่สุด ว่าแต่เอาหนังสือที่แถมมาจากห้องสมุด มาให้กันเถอะ ขอยืมอ่านสัก 2 - 3 วัน ก็แล้วกัน"

"เอาซี นี่ไง เวลาอ่านหนังสือให้ถือดินสอหรือปากกาไว้ในมือ เมื่ออ่านไปสักพักใจมักจะเลื่อนลอย ฝึกให้มีสมาธิโดยการเขียนย่อไปด้วยในขณะที่อ่าน จะทำให้รู้เรื่องในสิ่งที่กำลังอ่านและมีสมาธิดีขึ้น" พงษ์เทพหยิบหนังสือส่งให้ไพโรจน์ "รีบอ่านหนังสือหน่อยนะ กันจะได้อ่านบ้าง"

"เออน่า รู้แล้ว และรู้ด้วยว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น เขาต้องอ่านหนังสือทุกวัน"

"เก่งนิ นายรู้ได้อย่างไร"

"ก็นายเขียนติดไว้ข้างฝา ตรงหัวนอนนั่นไง"

สองสหายหัวเราะขึ้นพร้อม ๆ กัน

"เห็นจะต้องกลับก่อนละนะ พงษ์เทพ" ไพโรจน์ว่า พร้อมโบกมืออำลา

พงษ์เทพยิ้มตอบเพื่อนรัก

ครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม วิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้วิธีการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนว่า เวล่านักเรียนอ่านหนังสือ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้หรือไม่ ใครบ้างที่ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายขั้นตอนวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพของ ROBINSON เพื่อให้รู้วิธีการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

2.2 ครูแจกเอกสารเรื่อง "วิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ" ให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน

2.3 ครูให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และครูช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจวิธีการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

2.4 ครูให้นักเรียนฝึกจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านจากเอกสารแบบฝึกการอ่านที่แจกให้ตามวิธีการของ ROBINSON

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านจากแบบฝึกและขั้นตอนวิธีการ จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ครูสรุปเพิ่มเติมบนแผ่นโปสเตอร์อีกครั้งหนึ่ง

อุปกรณ์

1. เอกสารเรื่อง "วิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ"
2. แผ่นโปสเตอร์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการซักถาม แสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "วิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ"

หลักในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพนั้นมีหลายวิธี วิธีหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาทั่วไป คือ การอ่านตามวิธีของ ROBINSON เรียกว่า The Survey of Q-3R Method มีรายละเอียดต่อไปนี้คือ

1. การสำรวจ (Survey) สำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าว ๆ ก่อน เพื่อทราบแนวความคิดสำคัญ ไม่ควรใช้เวลาเกิน 2 - 3 นาที เริ่มควรจดชื่อบทที่อ่าน คำนำ ย่อหน้า บทย่อ และสรุปเหมือนกับการดูแผนที่คร่าว ๆ ว่าจะไปทางไหนกันแน่
 2. การตั้งคำถาม (Question) ตั้งคำถามขึ้นเพื่อเป็นการกระตุ้นให้อยากทราบตอนที่สำคัญและเกิดความอยากรู้ อยากเห็น และทำให้มีวัตถุประสงค์ในการอ่านมากขึ้น
 3. การอ่าน (Read) เพื่อตอบคำถามที่ตั้งขึ้น นั่นคือ ต้องอ่านจนจบหัวเรื่องนั้น อัตราความเร็วขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้อ่านขณะที่อ่าน ใช้ประโยชน์จากเครื่องหมายที่ผู้พิมพ์ไว้ให้สังเกต เช่น ตัวพิมพ์เอน และตัวพิมพ์เส้นหนา ๆ ประโยคใจความสำคัญ ๆ เป็นที่สังเกตชัด และข้อความสรุปต่าง ๆ กราฟ และแผนภูมิจะช่วยให้จัดระบบเรื่องที่อ่านได้
 4. ลองตอบอีกครั้ง (Restate) หลังจากอ่านตอนแรกแล้ว พยายามตอบคำถามนั้นอีกโดยไม่ต้องดูหนังสือ และใช้คำพูดของเราเอง และถ้าเป็นไปได้ก็ยกตัวอย่างด้วย ถ้ายังไม่สามารถตอบคำถามได้ ก็อ่านตอนนั้นซ้ำอีกที ต่อจากนั้นก็จดหัวข้อสำคัญ ๆ ให้ประกอบกันเป็นโครงเรื่องเพื่อเก็บไว้ทบทวนและต้องเก็บให้กระชับรัดกุมได้ใจความ
- ต่อจากนั้นทำข้อ 2 3 และ 4 ทุกครั้ง เมื่อเริ่มหัวเรื่องใหม่ต่อไป นั่นคือเปลี่ยนหัวเรื่องต่อไปให้เป็นคำถาม อ่านเรื่องเพื่อตอบคำถามนั้น ตอบคำถามซ้ำอีกครั้งหนึ่ง และจดหัวข้อสำคัญ ๆ ทำโครงเรื่อง อ่านโดยวิธีนี้จนจบหัวเรื่องที่ได้อบรมมอบหมายให้อ่าน
- จากการศึกษาพบว่าการกระทำวิธีนี้ จะช่วยให้มีประสิทธิภาพในการอ่านได้อย่างแน่นอน เกือบ 50%
5. การทบทวน (Review) เมื่ออ่านบทเรียนจบหมดแล้ว ให้อ่านดูข้อความที่จดไว้เพื่อให้ได้แนวความคิดและความสัมพันธ์อย่างคร่าว ๆ ต่อจากนั้นก็ลองทดสอบความจำ โดยพยายามนึกทบทวนจุดสำคัญของเรื่อง และจุดสำคัญรอง ๆ ลงมา

ครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม อย่าใช้วิธีลัด

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ และควรกระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียน ให้นักเรียนคิดเปรียบเทียบว่า การที่เราอ่านหนังสือแล้วไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ กับการที่อ่านหนังสือแล้วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ จะมีผลต่างกันอย่างไรบ้าง

2. ขั้นสอน

- 2.1 ครูบรรยายถึงความสำคัญของการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- 2.2 ครูแจกเอกสารเรื่อง "อย่าใช้วิธีลัด" ให้นักเรียนอ่าน
- 2.3 ครูให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และครูช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผล เพื่อพัฒนาให้เห็นความสำคัญของการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- 2.4 ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับผลดีของผู้ที่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ และผลเสียของผู้ที่ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา ข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่อง "อย่าใช้วิธีลัด" และวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "อย่าใช้วิธีลัด"

การประเมินผล

1. สัมผัสจากความสนใจของนักเรียน
2. สัมผัสจากการซักถาม แสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "อย่าใช้ชีวิต"

ครูสั่งให้นักเรียนเตรียมพจนานุกรมและหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมาให้ครบ เพื่อใช้ในชั่วโมงเรียน เมื่อถึงเวลาเรียน ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องบทที่ 13 และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านมาส่งภายในชั่วโมง โกสินทร์ไม่ได้เอาหนังสือมา เมื่อครูถามว่าเขาจะหาอย่างไร เขายืนยันว่าจะยืมหนังสือของวีรวัฒน์ดู เมื่อครูเดินผ่านไป เขายืมสมุดของวีรวัฒน์มาลอก ทั้ง ๆ ที่วีรวัฒน์คัดค้านแล้ว โกสินทร์บอกว่าไม่เป็นไรหรอก ตอนนั้นเขาคิดว่าตนเองทำดีแล้ว เพราะสามารถทำงานส่งครูได้ทันตามกำหนดเวลา แล้วต่อมาเขาก็รู้ว่าไม่เป็นผลดีเลย ที่เขาลอกงานของเพื่อนมาส่ง โดยไม่ใส่ใจจับใจความสำคัญด้วยตนเอง เพราะชั่วโมงต่อมาครูให้นักเรียนเขียนเนื้อเรื่องที่ให้จับใจความสำคัญในชั่วโมงที่แล้วมาส่งอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่ให้ดูของเดิม โกสินทร์ไม่สามารถทำได้ ทั้ง ๆ ที่นักเรียนคนอื่นทำได้ เนื่องจากพวกเขาจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง โกสินทร์ไม่สบายใจ ต่อมาครูพานักเรียนไปเข้าห้องสมุด และให้ทุกคนหาบทความภาษาอังกฤษสั้น ๆ ในหนังสือพิมพ์ คัดลอกเนื้อความและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านมาส่งในวันจันทร์ โกสินทร์รู้ว่าถ้าเขาทำเอง งานต้องเสร็จไม่ทันเวลาที่ครูกำหนดแน่นอน เขาจึงขอร้องให้วีรวัฒน์ช่วยทำให้ และสัญญาว่าเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว ต่อไปเขาจะทำเอง วีรวัฒน์ไม่ยอมทำให้ แต่ส่งสารเพื่อน เขาจึงรีบปากแล้วบอกกับโกสินทร์ว่าการเรียนภาษาอังกฤษให้ที่ดีต้องสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ และวิธีที่จะทำได้ก็ต้องพยายามฝึกฝนตนเองบ่อย ๆ โกสินทร์รับฟัง

เมื่อถึงชั่วโมงเรียนในวันต่อมา ครูชมเชยว่านักเรียนทุกคนสามารถจับใจความสำคัญจากบทความในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษได้ดีมาก ครูต้องการสอบเก็บคะแนน โดยให้นักเรียนเขียนเรื่องย่อจากบทความที่ตนเองได้จับใจความสำคัญไว้มาส่ง นักเรียนคนอื่น ๆ ดีใจ เพราะเป็นการสอบที่ง่าย แต่โกสินทร์คิดว่าเป็นการสอบที่ยากมาก เพราะเขาไม่รู้อะไรเลยเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้ทำ เขายอมรับสารภาพกับครูว่าเขาไม่ได้จับใจความสำคัญจากบทความที่อ่านด้วยตนเอง ครูหาโทษโกสินทร์โดยการตัดคะแนน ทั้งงานที่แปลและคะแนนสอบครั้งนี้ โกสินทร์เสียใจมาก ครูอธิบายให้โกสินทร์ฟังว่า ในการเรียนภาษาอังกฤษหรือเรียนวิชาใดก็ตาม เราต้องพยายามอ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ ด้วยความสามารถของตัวเอง เพราะการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ให้ประโยชน์กับเรามาก ทำให้เรามีความรู้และเข้าใจเรื่องต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น โกสินทร์เข้าใจและตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่ว่า ต่อไปนี้ต้องพยายามอ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้

ครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง การเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม รางวัลแห่งความเหนื่อย

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และยอมรับคุณค่าของเรื่องที่อ่านในหนังสือ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเรียนว่าควรมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน และผลดีของการเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

2.2 ครูแจกเอกสารเรื่อง "รางวัลแห่งความเหนื่อย" ให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน

2.3 ครูให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน โดยครูช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุป และครูสรุปเพิ่มเติมบนแผ่นโปสเตอร์

อุปกรณ์

1. เอกสารเรื่อง "รางวัลแห่งความเหนียว"
2. แผ่นโปรงใส

การประเมินผล

1. สัมผัสจากความสนใจของนักเรียน
2. สัมผัสจากการซักถาม แสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "รางวัลแห่งความเหนื่อย"

ในห้องเรียนตอนเช้าของการโฮมรูมในภาคเรียนที่ 2 อาจารย์ภนิดาซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักเรียนชั้น ม.3 ได้กล่าวทักทายและแจ้งให้นักเรียนทราบว่า ทางโรงเรียนจะมีการมอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนยอดเยี่ยม เพื่อเป็นกำลังใจและสนับสนุนแก่คนที่มีความมานะพยายาม และแจ้งว่า นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดของห้องคือ มยุรี พรหมมา อาจารย์ได้ให้มยุรีเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่า มยุรีปฏิบัติตัวอย่างไรจึงสามารถเรียนได้ดีทุกวิชา

มยุรีเล่าให้เพื่อนฟังว่า เธอเป็นคนชอบอ่านหนังสือมาก และเป็นคนใฝ่รู้ อยากรู้ อยากเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ทั้งในหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียน เธอกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเสมอ เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียนก็จะเข้าห้องสมุดหาความรู้เพิ่มเติม ที่บ้านหลังจากแบ่งเวลาช่วยครอบครัวทำงานบ้านแล้ว ก็จะศึกษาเนื้อหาامل่วงหน้าก่อนเรียน และทบทวนวิชาที่เรียนไปแล้ว เป็นการเตรียมตัวสอบไปเรื่อย ๆ จะได้ไม่ต้องหักโหมดูหนังสือตอนใกล้สอบ เธอบอกกับเพื่อน ๆ ว่า การอ่านหนังสือสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ต้องมีสมาธิในการอ่าน จิตใจจดจ่ออยู่กับเนื้อหาที่อ่าน ไม่เหม่อลอย คิดฟุ้งซ่าน ไม่ทำกิจกรรมอื่น ๆ ควบคู่กับการอ่าน ก่อนนอนเธอก็จะนั่งสมาธิเป็นประจำ เพื่อฝึกจิตให้สงบนิ่ง ไม่วอกแวก มีสติตลอดเวลา พยายามขจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อสมาธิออกไปจากใจ เช่น ความง่วง ความหิว นิสัยที่ไม่ดีทั้งหลาย นอกจากนั้นก็ต้องรู้วิธีการอ่านที่ดี สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ คือสำรวจเรื่องที่อ่านก่อน แล้วตั้งคำถามเพื่อให้มีวัตถุประสงค์ในการอ่าน ตั้งใจอ่าน ลองตอบคำถาม และทบทวนอีกครั้ง ถ้าอ่านแล้วพบเนื้อหาที่เข้าใจยาก เธอก็จะพยายามทำความเข้าใจ หรือไม่ก็หาหนังสืออ่านเพิ่มเติมในห้องสมุด ถ้าเกินความสามารถ เธอก็จะถามเพื่อน ถามพี่ หรือบางทีก็ถามอาจารย์

เพื่อน ๆ ถามว่า มยุรีไม่เหนื่อยกับการทำอะไรตั้งหลายอย่างหรือ มยุรีตอบว่าส่วนมากไม่เหนื่อย เพราะทุกอย่างเป็นไปตามขั้นตอนของมันเอง จะมีบ้างเหมือนกันบางช่วงที่รู้สึกเหนื่อยเล็กน้อย แต่เธอก็สนุกและภูมิใจมากกับสิ่งที่ทำอยู่ทุกวันนี้ เธอคิดว่ายอมเหนื่อยตอนนี้ นิดหน่อยดีกว่ามาเสียใจภายหลัง

อาจารย์ภนิดา กล่าวชมเชยมยุรีว่า เป็นนักเรียนที่ดี รู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ และเป็นคนที่เห็นคุณค่าของการอ่านหนังสือ สมควรที่จะเป็นแบบอย่างให้เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามเพื่อน ๆ ในห้องเรียนต่างก็แสดงความยินดีกับมยุรี และตั้งใจจะปรับปรุงตนเองให้เหมือนกับมยุรี โดยการหันมาให้ความสนใจกับการอ่านหนังสือ เห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่านเช่นเดียวกับมยุรี

ครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง การเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

ชื่อกิจกรรม ความใฝ่ฝัน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และยอมรับคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนว่าการอ่านหนังสือมีประโยชน์และมีคุณค่าต่าง ๆ มากมาย
อะไรบ้าง

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายเกี่ยวกับผลดีของการเห็นประโยชน์ และยอมรับคุณค่าของเรื่อง
ที่อ่าน

2.2 ครูแจกเอกสารเรื่อง "ความใฝ่ฝัน" ให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน

2.3 ครูให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และครูช่วย
ซักถาม เพื่อกระตุ้นให้ได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเห็น
คุณค่าของเรื่องที่อ่าน

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุป และครูสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "ความไม่ฝัน"

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการซักถาม แสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "ความใฝ่ฝัน"

ในภาคเรียนที่ 2 ช่วงเช้าก่อนโรงเรียนเช้า นางพงา ศรายุทธ และวิเชียร นั่งคุยกันที่เก้าอี้หินอ่อน หน้าอาคารเรียน ทั้งสามกำลังคุยกันถึงความใฝ่ฝันในอนาคต เมื่อจบชั้น ม.3 แล้ว นางพงาบอกกับเพื่อน ๆ ว่า ตัวเขาเองอยากเรียนต่อสายสามัญ และตั้งใจว่าจะเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้ ศรายุทธจะไปเข้าเทคนิคสมุทรปราการ โดยเลือกสาขา ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนวิเชียรจะไปสอบเข้าพาณิชย์บางนาเหมือนพี่สาว แต่ทั้งสามก็สงสัยว่าความใฝ่ฝันของพวกเขาจะเป็นจริงได้หรือไม่ ในที่สุดทั้งสามก็ตกลงกันว่า จะไปปรึกษาอาจารย์สุนทร ซึ่งเป็นอาจารย์แนะแนวของโรงเรียน ในตอนพักกลางวันอาจารย์สุนทรได้ชมเชยนักเรียนทั้ง 3 คนว่า เป็นผู้ที่มีความคิดดี รู้จักวางแผนเป้าหมายในชีวิต และได้สอบถามถึงเหตุผลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อที่แตกต่างกัน ทั้งสามได้บอกถึงการตัดสินใจเลือกว่าได้พิจารณาจากองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างตามที่อาจารย์ได้ชี้แจงในชั่วโมงแนะแนว เช่น ความถนัด ความสนใจ ความสามารถ เศรษฐกิจในครอบครัว สุขภาพของตนเอง อาจารย์สุนทรได้ให้ทั้งสามคนเข้ากลุ่มปรึกษากันว่า ควรจะปฏิบัติตนอย่างไรบ้างที่จะทำให้ความใฝ่ฝันนั้นเป็นจริง ทั้งสามได้ข้อสรุปออกมาว่า นอกจากจะตั้งใจเรียนในชั่วโมงเรียน ทำการบ้าน ทำรายงาน ฝึกฝนทำแบบฝึกหัดเสริมให้มาก ๆ แล้ว พวกเขายังจะต้องใช้เวลาที่เหลืออยู่อีก 1 เทอมนี้ ให้คุ้มค่าที่สุด ด้วยการอ่านหนังสือ ทั้งหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียน อาจารย์สุนทรได้ชี้ให้เห็นถึงผลดีของการเห็นคุณค่าของเรื่องที่อยู่ในหนังสือว่าให้ประโยชน์มากมาย ตั้งแต่มีความรู้ก้าวหน้าทันโลก เจลียวฉลาด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี เป็นที่รักของครูและเพื่อน ท้าข้อเสียให้กับตัวเองและโรงเรียน นามาชึ่งความภาคภูมิใจให้กับพ่อแม่ และที่สำคัญที่สุด การศึกษาเป็นพื้นฐานของอนาคตที่ดีในการประกอบอาชีพ ทั้งสามคนสัญญากับตัวเองว่า พวกเขาจะทำความใฝ่ฝันของตัวเองนั้นให้เป็นความจริงให้ได้

ครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม ความหวังในอนาคต

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน
2. เพื่อให้นักเรียนสรุปบทพจนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการสอนแบบปกติ เพื่อพัฒนา

ความสนใจในการอ่าน

วิธีดำเนินการ

1. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน
2. ให้นักเรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องความสนใจในการอ่าน
3. ให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน พร้อมทั้งกล่าวถึงประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเข้ากลุ่มการสอนแบบปกติ เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่าน และครูสรุปเพิ่มเติม
4. ครูแจกซอง 10 ซอง และกระดาษ 10 แผ่น ให้กับนักเรียนทุกคน ที่หน้าของมีชื่อของนักเรียนทุกคน
5. ให้นักเรียนเขียนคำอวยพรให้เพื่อนทุกคน เมื่อนักเรียนทุกคนเขียนเสร็จแล้ว ให้ใส่ซองมอบให้เพื่อนแต่ละคน
6. ครูซักถามความรู้สึกของนักเรียนว่า มีความรู้สึกอย่างไรในขณะที่เขียนคำอวยพรให้เพื่อน และมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อได้รับคำอวยพรของเพื่อน
7. ครูกล่าวขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและกล่าวปิดการทดลอง

อุปกรณ์

ซอง 10 ซอง และกระดาษ 10 แผ่น

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และการสรุป

แบบสอบถามความสนใจในการอ่าน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาตอบให้ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด โดยเขียนเครื่องหมาย (X) ทับตัวอักษรที่ตรงกับคำตอบนั้นเพียงหนึ่งตัวเลือก คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลต่อคะแนนในวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น ขอให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจ

1. ในขณะที่นั่งดูเดินซื้อของกับเพื่อน แล้วพบหนังสือประกอบการเรียนเล่มหนึ่งน่าสนใจ ถ้านักเรียนเป็นนางนุช นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
 - ก. ซื้อของกิน ของใช้ เพราะจำเป็นมากกว่าหนังสือ
 - ข. ซื้อของกิน ของใช้ก่อน วันหลังจะมาซื้อหนังสือเล่มที่สนใจ
 - ค. ซื้อหนังสือเล่มที่สนใจก่อน
2. เอกชัยเห็นหนังสือประกอบการเรียนที่น่าสนใจในห้องสมุด ถ้านักเรียนเป็นเอกชัย นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
 - ก. เปิดดูเนื้อหาในหนังสือ วันหลังค่อยมาอ่าน
 - ข. ไม่หยิบอ่านเพราะไม่ใช่หนังสือเรียน
 - ค. หยิบหนังสือมาอ่านทันที
3. สมรกำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถ้านักเรียนเป็นสมร ก่อนการเรียนวิชาต่าง ๆ ในชั้นเรียน นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
 - ก. อ่านเนื้อหาامل่วงหน้าทุกครั้ง
 - ข. ไม่อ่าน มาฟังอาจารย์อธิบายในห้องเรียน
 - ค. อ่านบ้าง ไม่อ่านบ้าง
4. ยงยุทธ์เห็นหนังสือที่อาจารย์จัดหามาไว้ให้ที่มุมหนังสือในห้องเรียน ถ้านักเรียนเป็นยงยุทธ์ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
 - ก. อ่านทั้งหมดตามที่อาจารย์จัดหามาไว้ให้
 - ข. ไม่อ่าน เพราะไม่ใช่หนังสือเรียน
 - ค. อ่านบ้าง แต่อ่านไม่จบ

5. โรงเรียนของสมพงษ์จัดนิทรรศการสัปดาห์รักการอ่าน ถ้านักเรียนเป็นสมพงษ์ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
 - ก. ถ้ามีเวลาว่างจะไปชมนิทรรศการ
 - ข. ไปชมนิทรรศการเพื่อดูว่ามีหนังสืออะไรบ้าง
 - ค. ไปชมนิทรรศการเพื่อซื้อหนังสือใหม่ ๆ อ่าน
6. สุดใจสนิทกับเพื่อน แล้วมีปัญหาสงสัยเรื่องการถนอมอาหาร ถ้านักเรียนเป็นสุดใจจะทำอย่างไร
 - ก. เปิดหนังสือคหกรรมอ่าน หากตอบด้วยตนเอง
 - ข. รอไว้ให้อาจารย์อธิบายในห้องเรียน
 - ค. หยิบหนังสือคหกรรมมาให้เพื่อนอ่าน
7. ในตอนพักกลางวัน หลังจากที่ได้รับประทานอาหารเสร็จแล้ว ถ้านักเรียนเป็นสุดา นักเรียนจะใช้เวลาทำสิ่งใด
 - ก. เล่นกีฬาที่ตนเองสนใจ
 - ข. ไปเข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ
 - ค. ไปเข้าห้องสมุดเพื่อดูว่ามีหนังสืออะไรบ้าง
8. หลังจากโรงเรียนเลิก เมื่อมลฤดีกลับถึงบ้านและช่วยทำงานบ้านแล้ว ถ้านักเรียนเป็นมลฤดี นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร
 - ก. อ่านหนังสือเรียนบ้างในบางวัน
 - ข. ใกล้เคียงจึงจะอ่านหนังสือ
 - ค. อ่านหนังสือทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาทุกวัน
9. สมหญิงอ่านป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ทำให้ทราบว่า ห้องสมุดมีหนังสือใหม่ ๆ จำนวนมาก ถ้านักเรียนเป็นสมหญิง นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร
 - ก. รีบเข้าห้องสมุดเพื่อหาหนังสืออ่านทุกเล่ม
 - ข. จะไปเข้าห้องสมุดหาหนังสืออ่านบางเล่ม
 - ค. ไม่สนใจที่จะไปหาหนังสือใหม่อ่าน

10. ปิ่นมามพอยุ่ชั้น ม.3 ต้องเตรียมตัวสอบแข่งขันเข้าเรียนชั้น ม.4 ถ้านักเรียนเป็นมานพ จะทำอย่างไร
- อ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบทุกวัน
 - อ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบบ้างในบางวัน
 - ไม่อ่านหนังสือเลยจนกว่าจะใกล้สอบ
11. พิลัดตามีผลการเรียนไม่ค่อยดี เพราะสุขภาพไม่แข็งแรง ต้องเข้าโรงพยาบาลบ่อย ๆ แม้เธอจะเรียนพิเศษ ผลการเรียนก็ยังไม่ดีขึ้น ถ้านักเรียนเป็นพิลัดตาจะทำอย่างไร
- ถ้ามีเวลาว่าง อ่านหนังสือเรียนให้มากขึ้น
 - ไม่อ่านหนังสือ เพราะเรียนพิเศษเพิ่มเติมแล้ว
 - อ่านหนังสือทบทวนตอนเย็นทุกวัน
12. วิภาวดีเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง เพราะเธออ่านหนังสือทุกวัน สักดาอยากเรียนเก่งอย่าง วิภาวดีบ้าง ถ้านักเรียนเป็นสักดา จะทำอย่างไร
- อ่านหนังสือทบทวนบทเรียนทุกวัน
 - อ่านหนังสือทบทวนบทเรียนในบางวัน
 - ไม่อ่านหนังสือเพราะสติปัญญาไม่ดี
13. ในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เคียงดาวจำพุทธานิเทศไม่ค่อยได้ จึงทำให้เธอมีคะแนน เกือบน้อยมาก และมีโอกาสตกในวิชานี้ ถ้านักเรียนเป็นเคียงดาวจะทำอย่างไร
- ลอกเพื่อนตอนสอบ
 - อ่านพุทธานิเทศก่อนนอนทุกคืน
 - อ่านพุทธานิเทศเฉพาะเวลาที่ว่าง
14. ในตอนเข้าก่อนโรงเรียนเข้า อานาจชวนวัลลภไปอ่านหนังสือประกอบการเรียนในห้องสมุด ถ้านักเรียนเป็นวัลลภนักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร
- รีบไปทันทีที่เพื่อนชวน
 - ให้เพื่อนไปก่อนแล้วตามไปที่หลัง
 - ไม่ไปเพราะอยากคุยกับเพื่อนคนอื่น

15. เมื่ออาจารย์สุรินทร์ แนะนำหนังสือนิทานภาษาอังกฤษที่น่าสนใจให้นักเรียนอ่าน พร้อมทั้งให้ยืมกลับบ้าน ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกห้องนี้ นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร
 - ก. ให้เพื่อนอ่านก่อน แล้วค่อยขอยืมมาอ่านบ้าง
 - ข. ไม่อ่าน เพราะอาจารย์ไม่ได้บังคับให้ทุกคนอ่าน
 - ค. รีบไปติดต่อขอยืมมาอ่านทันที
16. ในขณะที่น้ำค้างกำลังอ่านหนังสืออยู่นั้น น้องก็เปิดโทรทัศน์ดูละคร ถ้านักเรียนเป็นน้ำค้าง นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร
 - ก. ดูโทรทัศน์ก่อนแล้วค่อยกลับมาอ่านหนังสือต่อ
 - ข. ไม่สนใจโทรทัศน์ ตั้งใจอ่านหนังสือต่อไปจนเสร็จ
 - ค. เลิกอ่านทันที แล้วไปดูโทรทัศน์
17. รัฐบาลกำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถ้านักเรียนเป็นรัฐบาล นักเรียนจะปฏิบัติตนในการอ่านหนังสือเรียนอย่างไร
 - ก. อ่านไป ดูโทรทัศน์ไป กินขนมไป
 - ข. ตั้งใจอ่าน แต่อาจดูโทรทัศน์หรือกินขนมบ้างในบางครั้ง
 - ค. มีจิตใจจดจ่อในเรื่องที่กำลังอ่าน
18. ในตอนเช้า มนุญชนวิเชียรไปอ่านหนังสือที่บริเวณสวนหย่อม ซึ่งในขณะนั้นโรงเรียนกำลังเปิดรายการเสียงตามสาย ถ้านักเรียนเป็นวิเชียร นักเรียนจะอ่านหนังสือเป็นอย่างไร
 - ก. อ่านรู้เรื่องบ้าง ไม่รู้เรื่องบ้าง
 - ข. อ่านไม่รู้เรื่องเลย
 - ค. อ่านรู้เรื่องทั้งหมด
19. จันท์แรมเล่าถึงภาพยนตร์ที่ไปดูมาให้มลฤดีฟัง หลังจากนั้นก็ชวนมลฤดีอ่านหนังสือเพื่อเตรียมทดลองวิทยาศาสตร์ ถ้านักเรียนเป็นมลฤดี นักเรียนจะอ่านหนังสือเป็นอย่างไร
 - ก. ตั้งใจอ่านและจดจ่ออยู่กับเรื่องที่กำลังอ่าน
 - ข. หยิบหนังสือมาและคิดถึงเนื้อเรื่องในภาพยนตร์ที่เพื่อนเล่าให้ฟัง
 - ค. ตั้งใจอ่านบ้าง คิดถึงเรื่องอื่นบ้าง

20. ในช่วงโมงสุกศึกษา อาจารย์สอนไปได้ครึ่งชั่วโมง แล้วมีธุระด่วน ต้องปล่อยให้นักเรียนอยู่ตามลำพัง โดยสั่งให้อ่านหนังสือ เมื่ออาจารย์ออกไปแล้ว มีนักเรียนบางคนคุยกัน ถ้านักเรียนเป็นคนหนึ่งที่กำลังอ่านหนังสืออยู่ในห้อง นักเรียนจะอ่านหนังสือเป็นอย่างไร
- อ่านหนังสือรู้เรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ
 - อ่านหนังสือรู้เรื่องบ้าง ไม่รู้เรื่องบ้าง
 - อ่านหนังสือไม่รู้เรื่องเลย
21. ในขณะที่สมพงษ์กำลังอ่านหนังสืออยู่ที่มุมหนังสือในห้องเรียน ได้ยินเพื่อน ๆ คุยกันถึงนักร้องที่กำลังมีชื่อเสียง ถ้านักเรียนเป็นสมพงษ์ นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร
- คุยกับเพื่อนไปด้วย อ่านหนังสือไปด้วย
 - หันไปคุยกับเพื่อนทันที โดยไม่สนใจที่จะอ่านหนังสือต่อ
 - ไม่สนใจเรื่องที่เพื่อนคุยกัน ตั้งใจอ่านหนังสือต่อไป
22. ในขณะที่สมพรอ่านหนังสือเพื่อทำรายงานอยู่นั้น สมพรนึกขึ้นมาได้ว่า ตนเองมีเรื่องขัดแย้งกับสมศรี ถ้านักเรียนเป็นสมพร นักเรียนจะปฏิบัติตนในการอ่านอย่างไร
- ลืมเรื่องของสมศรีไปก่อน และตั้งใจอ่านหนังสือต่อไป
 - หยุดอ่านทันที แล้วนึกถึงเรื่องที่ขัดแย้งกับสมศรี
 - อ่านหนังสือไป ใจก็นึกถึงเรื่องที่ขัดแย้งกับสมศรีไป
23. อาจารย์นิดาจะสอบเก็บคะแนนจุดประสงค์การพูด จึงให้นักเรียนไปเข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือสำหรับเตรียมข้อมูล ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกห้องนี้ หลังจากที่นักเรียนอ่านหนังสือแล้ว นักเรียนจะเป็นอย่างไร
- จำเนื้อเรื่องที่อ่านได้ทั้งหมด
 - จำเนื้อเรื่องที่อ่านได้บ้าง ไม่ได้บ้าง
 - จำเนื้อเรื่องที่อ่านไม่ได้เลย
24. มานิดาอ่านข่าวในหนังสือพิมพ์ เพื่อเตรียมตัวมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าห้อง ถ้านักเรียนเป็นมานิดา หลังจากที่อ่านข่าวแล้ว นักเรียนสามารถเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังได้อย่างไร
- เล่าเรื่องได้ถูกต้องบ้าง ไม่ถูกต้องบ้าง
 - เล่าเรื่องได้ถูกต้องทั้งหมด
 - เล่าเรื่องอย่างสับสน วกวน ไม่ถูกต้องเลย

25. อาจารย์โพลีให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกคนหนึ่งของห้อง หลังจากที่นักเรียนอ่านบทความแล้ว นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านได้อย่างไร
- ก. ไม่สามารถตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านได้
 - ข. สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องบ้าง ไม่ถูกต้องบ้าง
 - ค. สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องทุกข้อ
26. อาจารย์สมทรงให้นักเรียนไปศึกษาป้ายนิเทศในงานนิทรรศการสุนทรภู่ แล้วสรุปชีวประวัติและผลงานของสุนทรภู่มาส่ง หลังจากที่นักเรียนได้ศึกษาแล้ว นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องที่ไปศึกษามาได้อย่างไร
- ก. เขียนสรุปเรื่องได้ถูกต้องทั้งหมด
 - ข. เขียนสรุปเรื่องไม่ถูกต้องเลย
 - ค. เขียนสรุปเรื่องได้ถูกต้องบ้าง ไม่ถูกต้องบ้าง
27. อาจารย์อดิชาติให้นักเรียนทำรายงานวิชาโครงงาน โดยให้ไปศึกษาขั้นตอนการประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ที่ตนเองสนใจจากหนังสืองานประดิษฐ์มาส่ง หลังจากที่นักเรียนได้ศึกษาขั้นตอนแล้ว นักเรียนสามารถเขียนรายงานได้อย่างไร
- ก. เขียนขั้นตอนการประดิษฐ์ได้ถูกต้องเหมาะสม
 - ข. เขียนขั้นตอนการประดิษฐ์ไม่ได้เลย
 - ค. เขียนขั้นตอนการประดิษฐ์ได้ถูกต้องบ้าง ไม่ถูกต้องบ้าง
28. สายรุ้งอ่านบทพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 9 เรื่องพระมหาชนกแล้ว รู้สึกประทับใจมาก จึงเล่าเรื่องย่อให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟัง ถ้านักเรียนเป็นสายรุ้ง นักเรียนสามารถเล่าเรื่องย่อได้อย่างไร
- ก. เล่าเรื่องย่อได้ถูกต้องทั้งหมด
 - ข. เล่าเรื่องย่อได้ถูกต้องบ้าง ไม่ถูกต้องบ้าง
 - ค. เล่าเรื่องย่อไม่ได้เลย

29. ในวิชาพระพุทธศาสนา อาจารย์กำหนดให้อ่านเนื้อเรื่องในหนังสือ และให้ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่าน หลังจากให้นักเรียนได้อ่านเนื้อเรื่องแล้ว นักเรียนตอบคำถามได้อย่างไร
- ก. ตอบคำถามได้ถูกต้องบ้าง ไม่ถูกต้องบ้าง
 - ข. ตอบคำถามไม่ได้เลย
 - ค. ตอบคำถามได้ถูกต้องทุกข้อ
30. ขณะที่ศรีธัญญากำลังอ่านนวนิยายอยู่นั้น จารุณีซึ่งเป็นเพื่อนสนิทกัน อยากรู้เรื่องในนวนิยายที่เพื่อนอ่าน จึงขอร้องให้ศรีธัญญาเล่าเรื่องย่อให้ฟัง หลังจากอ่านนวนิยายจบแล้ว ถ้านักเรียนเป็นศรีธัญญา นักเรียนจะเล่าเรื่องย่อได้อย่างไร
- ก. เล่าเรื่องย่อไม่ได้เลย
 - ข. เล่าเรื่องย่อได้ถูกต้องทั้งหมด
 - ค. เล่าเรื่องย่อได้ถูกต้องบ้าง ไม่ถูกต้องบ้าง
31. คุณแม่ของนาฏฤดีต้องการทำอาหารเจ ให้ลูก ๆ ทานด้วยฝีมือตนเอง แต่ไม่ทราบวิธีการประกอบอาหาร คุณแม่จึงให้นาฏฤดีไปอ่านตำราประกอบอาหารที่ห้องสมุด แล้วมาเล่าให้คุณแม่ฟัง ถ้านักเรียนเป็นนาฏฤดี นักเรียนจะเล่าวิธีการประกอบอาหารได้อย่างไร
- ก. เล่าวิธีการประกอบอาหารได้ถูกต้องบ้าง ไม่ถูกต้องบ้าง
 - ข. เล่าวิธีการประกอบอาหารไม่ได้เลย
 - ค. เล่าวิธีการประกอบอาหารได้ถูกต้องทั้งหมด
32. นวลฉวีกับรัตนาเป็นเพื่อนรักกัน บังเอิญนวลฉวีอ่านหนังสือนิตยสารพบวิธีการลดน้ำหนักแบบใหม่ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัตนาสนใจมาก นวลฉวีจึงเล่าเรื่องที่อ่านมาให้รัตนาฟัง ถ้านักเรียนเป็นนวลฉวี นักเรียนจะเล่าเรื่องที่อ่านมาให้เพื่อนฟังได้อย่างไร
- ก. ไม่สามารถเล่าเรื่องได้ เพราะมีเนื้อหามาก
 - ข. เล่าเรื่องได้ทั้งหมด
 - ค. เล่าเรื่องได้บ้าง ไม่ได้บ้าง

33. วันนี้อาจารย์ถามคำถามวิชาประชากรกับสิ่งแวดล้อม บัญญาตอบไม่ถูกเลย และพรุ่งนี้ อาจารย์จะถามคำถามวิชานี้อีก ถ้านักเรียนเป็นบัญญัติ จะทำอย่างไร
- ไม่อ่านหนังสือ เพราะอ่านหนังสือแล้วง่วงนอน
 - อ่านหนังสือเฉพาะเรื่องที่คิดว่าครูจะถาม
 - อ่านหนังสือทุกเรื่องที่เรียนผ่านมาแล้ว
34. วิษณุเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมาตลอด ทั้งที่เขาไม่ค่อยอ่านหนังสือ และวันจันทร์นี้ จะมีการสอบวัดผลกลางภาค ถ้านักเรียนเป็นวิษณุ จะทำอย่างไร
- หัวดีอยู่แล้ว ไม่อ่านหนังสือก็ทำได้
 - ขอเล่นเกมก่อน ถ้ามีเวลาจะอ่านหนังสือ
 - ตั้งใจอ่านหนังสืออย่างเต็มที่
35. หลังจากที่อาจารย์บอกคะแนนวัดผลกลางภาคให้นักเรียนทุกคนทราบแล้ว บุษกรมีผลการเรียนไม่ดีนัก ถ้านักเรียนเป็นบุษกรจะทำอย่างไร
- พยายามอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนทุกวัน
 - ไม่อ่านหนังสือ เพราะถึงอย่างไรผลการเรียนก็ไม่ดีขึ้น
 - จะอ่านหนังสือเฉพาะเมื่อตอนใกล้สอบ
36. สุภารัตน์มักจะไปอ่านหนังสือบริเวณสวนหย่อมเป็นประจำเมื่อมีเวลาว่าง จนเพื่อน ๆ ล้อว่าเป็นยายแก่ผู้คงแก่เรียน ถ้านักเรียนเป็นสุภารัตน์ จะทำอย่างไร
- ลดการอ่านหนังสือให้น้อยลง
 - ยังคงอ่านหนังสือเหมือนเดิม เพราะหนังสือมีประโยชน์
 - เลิกอ่านหนังสือ เพื่อนจะได้ไม่ล้อ
37. ปกติสมชายจะอ่านหนังสือในตอนเช้า เป็นผลการเรียนของสมชายอ่อนลง เขาจึงสัญญากับแม่ไว้ว่า จะเรียนให้ดีขึ้น ถ้านักเรียนเป็นสมชาย นักเรียนจะทำอย่างไร
- อ่านหนังสือเพิ่มในตอนเย็น หลังจากช่วยงานบ้านแล้ว
 - ถ้ามีเวลาว่างก็อ่านหนังสือเพิ่ม
 - ไม่ต้องอ่านเพิ่มเพราะทุกวันนี้ก็อ่านหนังสืออยู่แล้ว

38. วันนีเพื่อน ๆ คุณกันถึงเรื่องเศรษฐกิจไทย นักพิภย์ไม่สามารถคุยกับเพื่อนได้ เพราะ เธอ
 ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ ถ้านักเรียนเป็นนักพิภย์ นักเรียนจะทำอย่างไร
- อ่านหนังสือเพิ่มเติมทุกวัน เพื่อให้มีความรู้รอบตัวมากขึ้น
 - ไม่ต้องอ่านหนังสือเพราะฟังเพื่อนคุยกันก็มีความรู้แล้ว
 - ถ้าว่างก็อ่านหนังสือบ้างนิดหน่อย จะได้ไม่เครียด
39. สมพงษ์ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนของโรงเรียนไปแข่งขันตอบปัญหาความรู้ ความสามารถ
 ในงานศิลปวัฒนธรรม เอกลักษณ์ไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิรัตน์อยากเป็นคนเก่ง
 เหมือนสมพงษ์บ้าง ถ้านักเรียนเป็นวิรัตน์ จะทำอย่างไร
- ขอร้องให้สมพงษ์ถ่ายทอดความรู้ที่ตนเองมีให้ฟังทุกวัน
 - ตกลงกับสมพงษ์ว่าทุกครั้งที่ย่านหนังสือให้ชวนตนเองอ่านด้วย
 - ใช้เวลาอ่านหนังสือให้มากที่สุดทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน
40. เวลาเพื่อน ๆ คุณกันเรื่องอะไรก็ตาม สายใจจะคุยกับเพื่อน ๆ ได้ทุกครั้ง ดังนั้นเพื่อน ๆ
 ทุกคนจึงชอบมาคุยกับสายใจ รุ่งอรุณอยากเป็นคนรอบรู้แบบสายใจบ้าง ถ้านักเรียนเป็น
 รุ่งอรุณ นักเรียนจะทำอย่างไร
- อ่านหนังสือในวันที่เห็นสายใจอ่าน
 - อ่านหนังสือทุกวันจะได้มีความรู้กว้างขวางขึ้น
 - ไม่ต้องอ่านหนังสือ คุยกับสายใจบ่อย ๆ

ตาราง 6 เฉลยคะแนนของแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน

ข้อ	ก	ข	ค		ข้อ	ก	ข	ค
1	0	1	2		21	1	0	2
2	1	0	2		22	2	0	1
3	2	0	1		23	2	1	0
4	2	0	1		24	1	2	0
5	0	1	2		25	0	1	2
6	2	0	1		26	2	0	1
7	0	2	1		27	2	0	1
8	1	0	2		28	2	1	0
9	2	1	0		29	1	0	2
10	2	1	0		30	0	2	1
11	1	0	2		31	1	0	2
12	2	1	0		32	0	2	1
13	0	2	1		33	0	1	2
14	2	1	0		34	0	1	2
15	1	0	2		35	2	0	1
16	1	2	0		36	1	2	0
17	0	1	2		37	2	1	0
18	1	0	2		38	2	0	1
19	2	0	1		39	0	1	2
20	2	1	0		40	1	2	0

ภาคผนวก ข

1. คำอ่านฉาฉาแนกของแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน
2. การวิเคราะห์ความสนใจในการอ่าน

ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1.	4.22	21.	8.70
2.	2.53	22.	3.52
3.	4.77	23.	5.20
4.	2.96	24.	4.38
5.	4.27	25.	3.55
6.	4.67	26.	2.08
7.	5.19	27.	2.94
8.	4.88	28.	3.79
9.	3.96	29.	3.12
10.	2.80	30.	3.05
11.	3.88	31.	2.24
12.	4.34	32.	2.17
13.	3.24	33.	3.83
14.	5.63	34.	4.65
15.	4.69	35.	3.64
16.	4.71	36.	2.55
17.	3.92	37.	2.46
18.	3.11	38.	3.63
19.	3.88	39.	2.17
20.	1.98	40.	2.55

ค่าความเชื่อมั่น = 0.81

ตาราง 8 เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

นักเรียน คนที่	คะแนนความสนใจ ในการอ่านของกลุ่มทดลอง	อันดับที่	คะแนนความสนใจ ในการอ่านของกลุ่มควบคุม	อันดับที่
1	43	15.5	42	11.5
2	44	19	40	7
3	42	11.5	38	4
4	40	7	36	2.5
5	43	15.5	36	2.5
6	42	11.5	39	5
7	40	7	43	15.5
8	41	9	42	11.5
9	44	19	43	15.5
10	30	1	44	19

$R_1 = 116$

$R_2 = 94$

$U = 39$

ตาราง 9 เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดการแนะแนว

นักเรียน คนที่	คะแนนความสนใจในการอ่าน		ผลต่างของ คะแนนความ สนใจในการอ่าน	อันดับที่	R ⁺	R ⁻
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	43	74	31	6.5	+6.5	-
2	44	72	28	2.5	+2.5	-
3	42	73	31	6.5	+6.5	-
4	40	69	29	4.5	+4.5	-
5	43	71	28	2.5	+2.5	-
6	42	71	29	4.5	+4.5	-
7	40	66	26	1	+1	-
8	41	74	33	9	+9	-
9	44	76	32	8	+8	-
10	30	72	42	10	+10	-
รวม					55	

T = 0**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 เปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลัง
การสอนแบบปกติ

นักเรียน คนที่	คะแนนความสนใจในการอ่าน		ผลต่างของ คะแนนความ สนใจในการอ่าน	อันดับของ ความ แตกต่าง	R ⁺	R ⁻
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	42	50	8	1	+1	-
2	40	57	17	2.5	+2.5	-
3	38	65	27	7	+7	-
4	36	64	28	8	+8	-
5	36	65	29	9	+9	-
6	39	69	30	10	+10	-
7	43	60	17	2.5	+2.5	-
8	42	65	23	4.5	+4.5	-
9	43	66	23	4.5	+4.5	-
10	44	70	26	6	+6	-
รวม					55	

T = 0**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 11 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนความสนใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวและการสอนแบบปกติ

คนที่	กลุ่มทดลอง (การใช้ชุดการแนะแนว)				กลุ่มควบคุม (การสอนแบบปกติ)			
	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ผลต่าง ของคะแนน	อันดับที่ของ ความแตกต่าง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ผลต่าง ของคะแนน	อันดับที่ของ ความแตกต่าง
1	43	74	31	16.5	42	50	8	1
2	44	72	28	10	40	57	17	2.5
3	42	73	31	16.5	38	65	27	8
4	40	69	29	13	36	64	28	10
5	43	71	28	10	36	65	29	13
6	42	71	29	13	39	69	30	15
7	40	66	26	6.5	43	60	17	2.5
8	41	74	33	19	42	65	23	4.5
9	44	76	32	18	43	66	23	4.5
10	30	72	42	20	44	70	26	6.5

$$R_1 = 142.5$$

$$R_2 = 67.5$$

$$U = 12.5$$

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวเพชรนิภา นนทนาคร
วัน เดือน ปี เกิด	14 มีนาคม พุทธศักราช 2506
สถานที่เกิด	อำเภอบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	45 ซอยจรัญ 64 ถนนจรัญสนิทวงศ์ ตำบลบางพลัด อำเภอบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกศิลปภาษา โรงเรียนวัดสังเวช กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2527	ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) วิทยาลัยครูสวนดุสิต
พ.ศ. 2541	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสมุทรพิทยาคม กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ

ของ

เพ็ชรนิภา นนทนาคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2540 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความสนใจในการอ่านต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 20 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรและสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการใช้ชุดการแนะแนว ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนว โปรแกรมการสอนแบบปกติ และแบบสอบถามความสนใจในการอ่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบของวิลคอกซัน และการทดสอบของ แมน-วิทนี

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนว
2. นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีความสนใจในการอ่านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีความสนใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

THE EFFECT OF A GUIDANCE SET ON READING INTEREST OF
MATHAYOM SUKSA III STUDENTS OF SAMUTPITTAYAKHOM
SCHOOL IN KING AMPHOE BANG SAO TONG,
CHANGWAT SAMUT PRAKAN

AN ABSTRACT

BY

PETCHNIPA NONTANAKORN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 1998

The purpose of this experimental research was to study the effect of the guidance set on reading interest of Mathayom Suksa III students of Samutpittayakhom School in King Amphoe Bang Sao Tong, Changwat Samut Prakan in the academic year of 1997. The subjects of 20 students were randomly selected from students whose interest in reading scores were lower than 25 percentile. Then they were randomly divided into the experimental group and the control group. Each group consisted of 10 students. The experimental group was treated by the guidance set while the control group was taught by the conventional instruction. The instruments were the guidance set program, the conventional instruction program and reading interest questionnaire. The data were analyzed by the Wilcoxon's Matched-pairs Signed-Ranks Test and the Mann-Whitney U Test.

The results were as follows :

1. The reading interest of the students who were exposed to the guidance set was significantly higher than before the experiment at .01 level.
2. The reading interest of the students who were taught by the conventional instruction was significantly higher than before the experiment at .01 level.
3. Significant differences in the reading interest between the experimental group and control group at .01 level. The reading interest of the students who were exposed to the guidance set was higher than those who were taught by the conventional instruction.